



รางวัลการบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม

ประจำปี พ.ศ. 2562

Participatory Governance Award



สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ



รางวัลการบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม
ประจำปี พ.ศ. 2562

Participatory Governance Award



สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2562

จำนวนพิมพ์ : 500 เล่ม

ISBN : 978-616-379-040-8

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

59/1 ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์ 0 2356 9999

โทรสาร 0 2281 8169 ; 0 2281 8158

เว็บไซต์ www.opdc.go.th

ที่ปรึกษา :

นายปกรณ์	นิลประพันธ์	เลขาธิการ ก.พ.ร.
นางอารีย์พันธ์	เจริญสุข	รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

คณะผู้จัดทำ :

นางสาววิริยา	เนตรน้อย	ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการให้บริการภาครัฐ
นางกาญจนา	มังกโรทัย	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสนับสนุนการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาระบบราชการ
นางสาวนวลจันทร์	แสงมณี	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
นางสาวจิราภรณ์	อิสริโยดม	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
นางสาวดวงทอง	สังข์แก้ว	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ
นางสาวจริยาพร	อ่อนพิมพ์	เจ้าหน้าที่โครงการ

พิมพ์ที่

บริษัท นับหน้า ศรีเอชเอ็น จำกัด (สำนักงานใหญ่)

เลขที่ 397 ซอยลาดพร้าว 93 (โชคชัย 3) แขวงคลองเจ้าคุณสิงห์ เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ

โทรศัพท์ 0879 356 935

คำนำ



ในศตวรรษที่ 21 ทั่วโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการบริหารราชการที่มีการทำงานเชิงบูรณาการภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงภาคประชาชนมากขึ้น หรือเรียกว่าการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งถือเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความสมดุลและความเท่าเทียมกันตามแบบประชาธิปไตย อีกทั้งมีความสอดคล้องกับเป้าประสงค์หลักของปรัชญาการพัฒนาที่ยั่งยืน

การส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐเปลี่ยนแปลงรูปแบบการพัฒนาราชการเพื่อไปสู่เป้าหมายเป็นระบบราชการแบบเปิดที่ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการได้เป็นผลสำเร็จไปในวงกว้าง และมีการขยายผลการดำเนินการ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดให้ดำเนินการผ่านกลไก การมอบรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และให้กับส่วนราชการที่มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการได้เกิดผลสำเร็จ

ดังนั้น เพื่อเป็นการเผยแพร่แนวทางและวิธีการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของส่วนราชการที่ได้รับรางวัลดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำผลงานต้นแบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Best Practices) ขึ้น โดยนำเสนอผลการดำเนินงานการเปิดระบบราชการเพื่อให้กับหน่วยงานหรือผู้ที่สนใจสามารถนำไปขยายผล หรือประยุกต์ใช้ในการสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามบริบทของแต่ละหน่วยงานต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้ จะช่วยให้ส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจรูปแบบและพลวัตของการบริหารราชการแบบเครือข่ายซึ่งเป็นหนึ่งในแง่มุมที่สำคัญที่สุดของการบริหารราชการแผ่นดิน อีกทั้งยังช่วยให้หน่วยงานภาครัฐเข้าใจตัวเองมากขึ้นจากการศึกษากระบวนการทำงานหรือวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานต้นแบบที่มีความเป็นเลิศ เรียนรู้จากประสบการณ์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญกับความท้าทายที่คล้ายคลึงกัน ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางสังคมในปัจจุบัน ท้ายที่สุด สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ในทางปฏิบัติจริง และช่วยพัฒนาการบริหารราชการแบบเครือข่ายในประเทศไทย รวมทั้งแสวงหาความยั่งยืนในระยะยาว เพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

สำนักงาน ก.พ.ร.
กันยายน 2562

สารบัญ



ส่วนที่ 1

- 1 ● ความเป็นมา
- 4 ● ตราสัญลักษณ์และความหมายรางวัล
- 5 ● แนวทางและหลักเกณฑ์การพิจารณารางวัล
- 13 ● การมอบรางวัลในปี พ.ศ. 2562
- 14 ● ผลการพิจารณารางวัล

ส่วนที่ 2

รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

- 19 ● **กรมป่าไม้**
รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) ระดับดีเด่น
- 24 ● **กรมควบคุมโรค**
รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) ระดับดีเด่น
- 55 ● **กรมชลประทาน**
- 62 ● **สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โครงการสกลนครเมืองแห่งครามธรรมชาติ**
- 68 ● **สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ การพัฒนาเศรษฐกิจการค้าจังหวัดให้เข้มแข็ง**
ผ่านกลไก MOC Biz Club จังหวัดอุดรธานี
- 74 ● **สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์**
- 82 ● **จังหวัดกาฬสินธุ์**
- 88 ● **จังหวัดสตูล**
- 194 ● รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) ระดับดีเด่น
- 209 ● รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทเลื่องลือขยายผล (Participation Expanded) ระดับดี

ส่วนที่ 3

- 213 ● สรุปความสำเร็จในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการ

ความเป็นมา



รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างแรงจูงใจ และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการจากการเปิดระบบราชการให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการและทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมและโดดเด่นผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม **ตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การรับฟังความคิดเห็น (consult) การเข้ามาเกี่ยวข้อง (Involve) ไปจนถึงการสร้างความร่วมมือ (Collaboration)** ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมอำนาจและศักยภาพประชาชนให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างความภาคภูมิใจของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหรือผลักดันการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ อีกทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง



รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม โดยการปรับเปลี่ยนระบบ วิธีการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กร ที่ให้ความสำคัญกับของภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาชนและภาคประชาสังคม แล้วส่งผลให้ภาคส่วนเหล่านั้น มีศักยภาพ มีความเข้มแข็ง ในการพัฒนาชุมชน/พื้นที่ ได้ด้วยตนเอง โดยรัฐทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุน



การมอบรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม เป็นกลไกหลักในการสนับสนุนให้ส่วนราชการมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ และการทำงานร่วมกับภาคประชาชน ชุมชนในพื้นที่ ในลักษณะเครือข่าย หุ่นส่วนการพัฒนา ที่นำไปสู่การเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยมีการมอบรางวัลฯ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ซึ่งในระยะแรกมีการพิจารณาในระดับจังหวัดก่อน และขยายผลไปยังส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่าในปี พ.ศ. 2556 และในปี พ.ศ. 2557 ได้มีการพัฒนาหลักเกณฑ์ และเพิ่มประเภทรางวัลเพื่อให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องยิ่งขึ้น



ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 เพื่อเป็นการส่งเสริมการบริหารราชการให้มีระบบหรือวิธีการทำงานที่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการทำงานร่วมกันในลักษณะหุ้นส่วนความร่วมมือ การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำไปสู่การเกิดแนวปฏิบัติหรือต้นแบบที่ดี (Best Practices) ที่เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Action Learning) เกิดผลกระทบที่สำคัญต่อการปรับกระบวนการทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรมการทำงานของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน ก.พ.ร. จึงกำหนดประเภทรางวัลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับทิศทาง

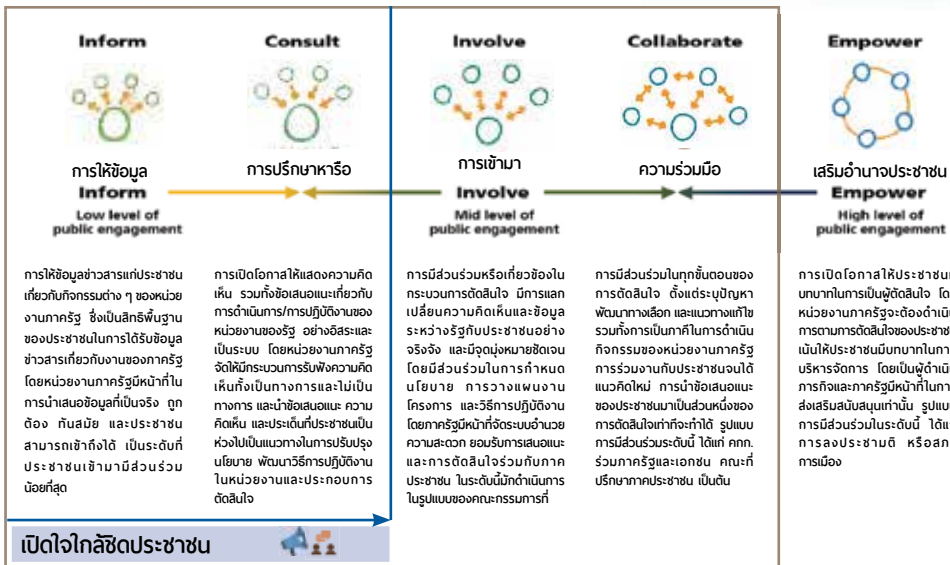
การยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ โดยแบ่งรางวัลเป็น 4 ประเภทรางวัล และในปี พ.ศ. 2560 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้มีมติเห็นชอบให้กำหนดชื่อรางวัลที่สำนักงาน ก.พ.ร.มอบให้แก่ ส่วนราชการ ว่า **รางวัลเลิศรัฐ** โดยรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมเป็นหนึ่งใน 3 สาขาของรางวัลเลิศรัฐ

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ.ก.พ.ร.) เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2561 ขึ้น เพื่อส่งเสริมการเปิดระบบราชการให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเชื่อมั่น ศรัทธาต่อภาครัฐและยอมรับเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องและทำงานร่วมกันกับภาครัฐแบบหุ้นส่วนความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่องยิ่งขึ้น เป็น 3 ประเภทรางวัล ได้แก่

1. เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)
2. สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)
3. ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

ในปี พ.ศ. 2562 ได้ขยายประเภทรางวัลฯ เพิ่มขึ้น 1 รางวัล ได้แก่ **รางวัลเลื่องลือขยายผล (Participation Expanded)**

IAP2 Spectrum of Public Participation



เปิดใจใกล้ชิดประชาชน

สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ เลื่องลือขยายผล





ตราสัญลักษณ์และความหมายรางวัล

ตราสัญลักษณ์รางวัลเลิศรัฐ



รางวัลเลิศรัฐ (Public Sector Excellence Award : PSEA)



รางวัลเลิศรัฐ เป็นรางวัลแห่งเกียรติยศที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มอบให้หน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู หน่วยงานที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศแห่งหน่วยงานภาครัฐทั้งปวง

เพชรล้อมรอบด้วยช่อชัยพฤกษ์ ตั้งอยู่บนแท่งหมายเลขหนึ่ง หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับรางวัลนี้เปรียบเสมือนเพชรน้ำเอกแห่งระบบราชการ (ช่อชัยพฤกษ์) ที่ผ่านการเจียรไนอย่างงดงามด้วยความมุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลงานจนเป็นที่ประจักษ์เป็นเพชรน้ำหนึ่งเป็นความภาคภูมิใจสูงสุดของราชการไทย

ความหมายของรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance Award)



สัญลักษณ์

เพชรเหลี่ยมเกสร สองประกายสีทอง ประกอบไปด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐด้วยหัวใจ

ความหมาย

เพชรเหลี่ยมเกสร สื่อให้เห็นถึง หน่วยงานที่ได้รับรางวัลนี้ คือ ต้นแบบแห่งการทำงานแบบมีส่วนร่วม เชื่อมโยงบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ตั้งเครือข่ายเดียวกัน

มือ สื่อให้เห็นถึง ความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม

หัวใจ สื่อให้เห็นถึง การเปิดใจ เปิดระบบราชการ ที่ให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม

แนวทางและหลักเกณฑ์การพิจารณารางวัล

1 ประเภทรางวัล เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) หมายถึง รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ ที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการบริหารราชการให้เป็นราชการระบบเปิด โดยการส่งเสริมการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการในระดับการให้ข้อมูล (Inform) และรับฟังความคิดเห็น (Consult) ทั้งทั้งองค์กร ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการจัดการข้อมูลและความคิดเห็นของประชาชนบนฐานความรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ (Accountability) อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือผลสำเร็จในการบริหารราชการขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรม



วิธีการสมัคร



1) ส่วนราชการจังหวัด องค์กรมหาชน ยื่นใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบเพื่อส่งสมัครขอรับรางวัล

หรือ



2) บุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานอื่น (ภายนอก) เป็นผู้เสนอชื่อและผลสำเร็จในการเปิดระบบราชการของหน่วยงานที่เห็นควรได้รับรางวัล และยื่นใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบเพื่อส่งสมัครขอรับรางวัล

เงื่อนไขการสมัคร/ เสนอผลงานเพื่อรับรางวัล

1

เสนอผลการดำเนินงานในการรวมขององค์กรที่สะท้อนการเปิดระบบราชการในระดับการให้ข้อมูล (Inform) และระดับการปรึกษาหารือ (Consult) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าองค์กรเป็นราชการระบบเปิด โดยการดำเนินงานต้องสอดคล้องหรือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล/บัตถกณะรัฐมนตรี หรือเป็นอำนาจหน้าที่/ภารกิจหลักขององค์กร หรือสอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด

2

ส่วนราชการ จังหวัด องค์กรมหาชน สามารถสมัครขอรับรางวัลนี้ได้เพียง 1 รางวัลเท่านั้น และหน่วยงานที่เคยได้รับรางวัลนี้แล้วไม่สามารถสมัครขอรับรางวัลนี้อีก

3

ผลสำเร็จจากการเปิดระบบราชการที่เสนอมาเป็นตัวอย่าง ต้องเป็นผลการดำเนินงานที่เกิดจากการเปิดระบบราชการให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในระดับการให้ข้อมูล (Inform) และระดับการปรึกษาหารือ (Consult)

4

ผลสำเร็จจากเปิดระบบราชการที่เสนอมาเป็นตัวอย่าง ต้องเกิดจากการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน โดยควรมีการดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และปัจจุบันยังมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวต้องย้อนหลังไม่เกิน 3 ปี



ระดับรางวัล แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่



ระดับดีเด่น (Excellent) เป็นระดับรางวัลสำหรับองค์กรที่มีการดำเนินการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยแสดงให้เห็นว่ามีผลการดำเนินการดีเด่น เป็นที่ประจักษ์ชัด ความสำเร็จของงานมีความโดดเด่น และเป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสามารถเป็นตัวอย่างหรือแบบปฏิบัติที่ดีให้กับหน่วยงานอื่นได้ ทั้งนี้ต้องมีคะแนนจากการประเมิน ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป



ระดับดี (Good) เป็นระดับรางวัลสำหรับองค์กรที่มีการดำเนินการเปิดระบบราชการ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยแสดงให้เห็นว่ามีผลการดำเนินการระดับดี ทั้งนี้ ต้องมีคะแนนจากการประเมิน ตั้งแต่ 75.00 - 89.99 คะแนน

กรณีที่จะได้รับการพิจารณาผ่านการประเมินให้ได้รับรางวัล จะต้องมีความโดดเด่นในแต่ละมิติไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน กำหนดเป็น 3 มิติ ได้แก่



มิติที่ 1

ความสามารถขององค์กร (20 คะแนน)



มิติที่ 2

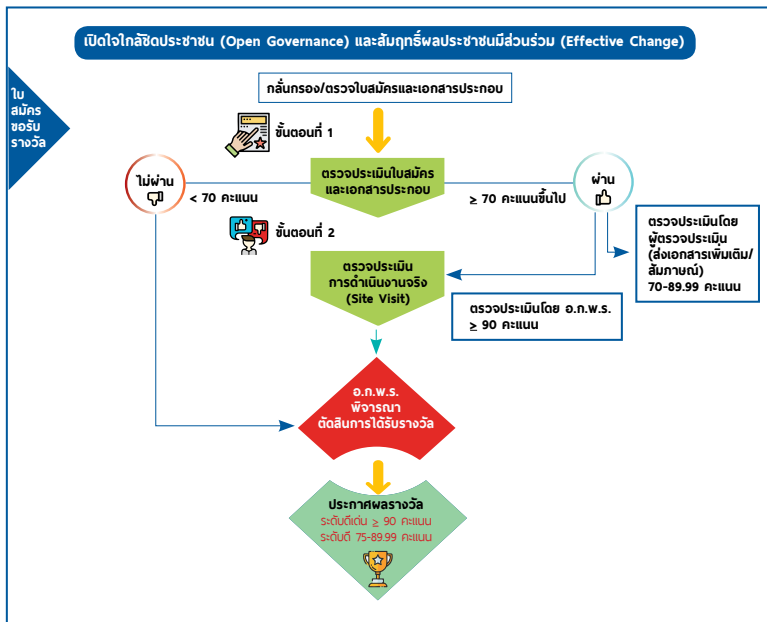
การเปิดระบบราชการ (50 คะแนน)



มิติที่ 3

ผลสำเร็จ (30 คะแนน)

ภาพแสดงขั้นตอนการประเมินรางวัล



2 สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)

ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) หมายถึง รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ เปิดระบบราชการโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการในระดับความร่วมมือ (Collaborate) แล้วก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาที่มีนัยสำคัญหรือผลกระทบสูง (High Impact) กับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่เป็นรูปธรรม

วิธีการสมัคร



หรือ



1) ส่วนราชการ จังหวัด องค์กรมหาชน หรือโรงเรียน เป็นผู้ยื่นใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบเพื่อส่งสมัครขอรับรางวัล

2) บุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานอื่น (แมวมอง) เป็นผู้เสนอชื่อและผลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เห็นควรได้รับรางวัล และยื่นใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบเพื่อส่งสมัครขอรับรางวัล

เงื่อนไขการสมัคร/ เสนอผลงานเพื่อรับรางวัล

1
ส่วนราชการ จังหวัด องค์กรมหาชน หรือโรงเรียน ที่สมัครขอรับรางวัลจะต้องเสนอโครงการ/ผลงานตัวอย่าง ที่เป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ และมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม โดยมีการดำเนินงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งต้องไม่ใช่โครงการ/ผลงาน ที่เคยได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมาก่อน

2
โครงการ/ผลงานที่เสนอมา ต้องเป็นการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ หรือภารกิจหลักขององค์กร หรือ นโยบายสำคัญของรัฐบาล หรือมติ คณะรัฐมนตรี ในกรณีของจังหวัด ต้องเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด และผลการดำเนินงานต้องสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

3
กรณีที่เสนอโครงการ/ผลงานเพื่อสมัครขอรับรางวัลนี้มากกว่า 1 รางวัล ต้องเป็นโครงการ/ผลงานที่ไม่ซ้ำกันหรือไม่เป็นการดำเนินงานไปพื้นที่เดียวกัน

4
กรณีโรงเรียนสมัครขอรับรางวัลฯ จะต้องได้รับการพิจารณาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ซึ่งแต่ละเขตพื้นที่ฯ สามารถสมัครได้ไม่เกิน 1 โรงเรียน และส่งสมัครขอรับรางวัลฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (ยกเว้น การส่งสมัครโดยบุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานอื่น (แมวมอง))

ระดับรางวัล แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่



ระดับดีเด่น (Excellent) เป็นระดับรางวัลสำหรับองค์กรที่มีการดำเนินการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยแสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินการดีเด่น เป็นที่ประจักษ์ชัด ผลสำเร็จของงานมีความโดดเด่น และเป็นที่ยอมรับรวมทั้งสามารถเป็นตัวอย่างหรือแบบปฏิบัติที่ดีให้กับหน่วยงานอื่นได้ ทั้งนี้ต้องมีคะแนนจากการประเมิน ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป



ระดับดี (Good) เป็นระดับรางวัลสำหรับองค์กรที่มีการดำเนินการเปิดระบบราชการ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยแสดงให้เห็นว่ามีผลการดำเนินการระดับดี ทั้งนี้ ต้องมีคะแนนจากการประเมิน ตั้งแต่ 75.00 - 89.99 คะแนน

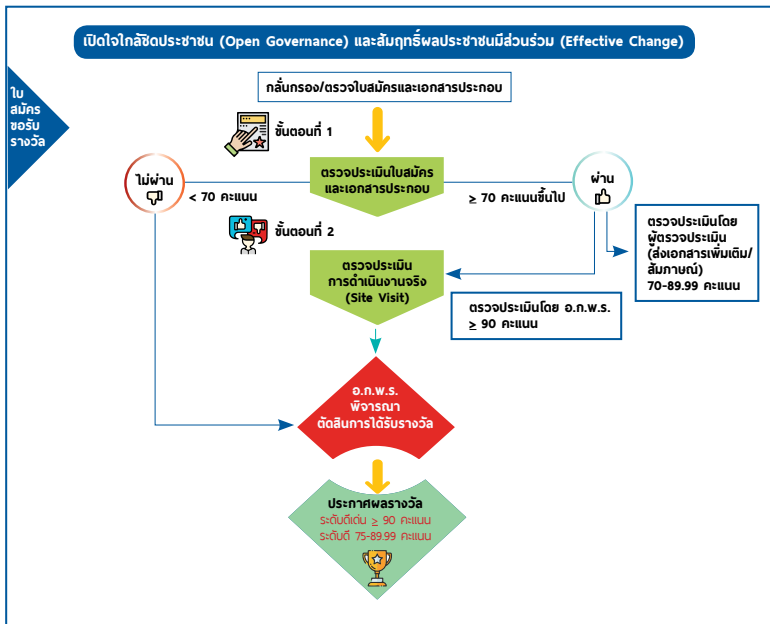
กรณีที่ได้รับการพิจารณาผ่านการประเมินให้ได้รับรางวัลฯ จะต้องมีคะแนนในแต่ละมิติไม่น้อยกว่าร้อยละ 50



เกณฑ์การประเมิน กำหนดเป็น 3 มิติ ได้แก่



ภาพแสดงขั้นตอนการประเมินรางวัล



3

ประเภทรางวัลผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

ประเภทรางวัลที่มอบให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่เข้ามาเป็นผู้นำ หรือเป็นกลไกสำคัญ (Key Actor) ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือขับเคลื่อน/ผลักดันการดำเนินงานหรือการพัฒนา บนฐานการทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ (Collaborate) ซึ่งนำไปสู่ผลสำเร็จของการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีการสมัคร



หรือ



หรือ

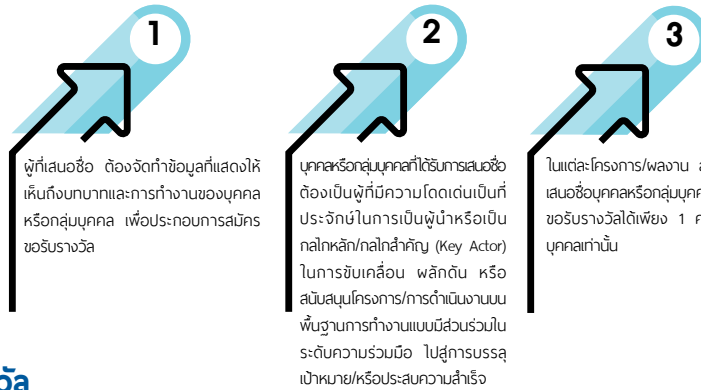


1) ส่วนราชการ จังหวัด หรือองค์การมหาชน ที่สมัครขอรับรางวัลฯ ประเทการวิสัยทัศน์หรือผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) หรือเคยได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ (Collaborate) เป็นผู้เสนอชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลและยื่นสมัครขอรับรางวัล

2) อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หรือผู้ตรวจประเมินหรือผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นผู้เสนอชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อสมัครขอรับรางวัล

3) บุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานอื่น (ภายนอก) เป็นผู้เสนอชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อสมัครขอรับรางวัลฯ โดยมีโครงการ/ผลงานที่เป็นการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในระดับความร่วมมือ (Collaborate) รองรับ

เงื่อนไขการสมัคร/ เสนอผลงานเพื่อรับรางวัล



ระดับรางวัล

ผู้ที่ผ่านการประเมินให้ได้รับรางวัล จะต้องเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความโดดเด่นในทุกองค์ประกอบของการเป็นผู้นำ หรือเป็นกลไกหลัก หรือกลไกสำคัญ (Key Actor) ในการขับเคลื่อน ผลักดัน หรือสนับสนุนให้การ ดำเนินงานบนพื้นฐานการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ(Collaborate) ไปสู่การบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จ โดยได้คะแนนจากการประเมินตั้งแต่ 80 คะแนนขึ้นไป และจะต้องมีคะแนนในแต่ละ มิติไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน

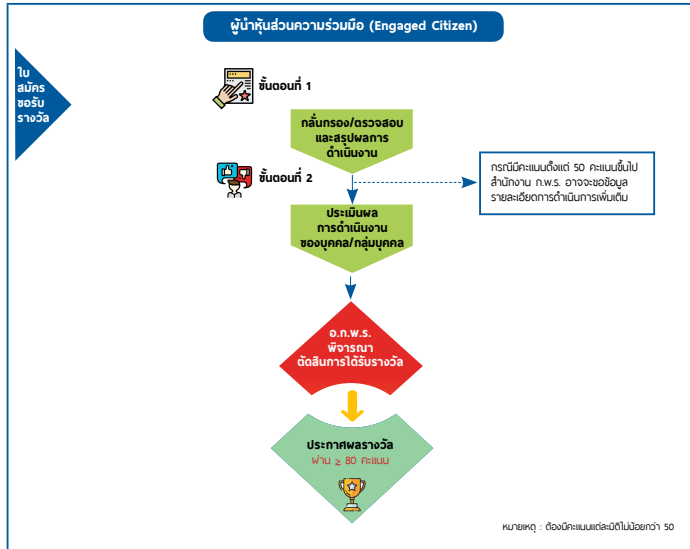
กำหนดองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ	คะแนน (100)
1. การมีจิตสำนึกสาธารณะ	15
2. ภาวะผู้นำ	15
3. การเป็นกลไกหลัก/กลไกสำคัญ (Key Actor) ในการขับเคลื่อนหรือผลักดันการทำงานแบบมีส่วนร่วมในโครงการ/ผลงาน	20
4. ผลการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จอย่างชัดเจนเชิงประจักษ์	30
5. การเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการยอมรับเชิงประจักษ์	20





ภาพแสดงขั้นตอนการประเมินรางวัล



4 ประเภารางวัลเลื่องลือขยายผล (Participation Expanded)

ประเภารางวัลเลื่องลือขยายผล (Participation Expanded) หมายถึง รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ ที่มีผลการดำเนินงานในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการในระดับความร่วมมือที่มีการทำงานในลักษณะหุ้นส่วนหรือภาคีเครือข่าย ซึ่งเป็นการขยายผลการดำเนินงานจากโครงการ/ผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี) โดยนำตัวแบบ (Model) หรือแนวทางการดำเนินโครงการ/ผลงานที่ประสบความสำเร็จและเคยได้รับรางวัลฯ ไปประยุกต์ใช้ในการขยายผลหรือต่อยอดการดำเนินงานในพื้นที่อื่น ๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาที่มีนัยสำคัญและมีผลกระทบสูง (High Impact) กับคุณภาพชีวิตของประชาชนและเกิดผลสำเร็จในการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีการสมัคร



ส่วนราชการ จังหวัด หรือองค์การมหาชน ยื่นใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบ

เงื่อนไขการสมัคร/ เสนอผลงานเพื่อรับรางวัล



1 การดำเนินโครงการ/ผลงานที่เสนอขอรับรางวัลต้องเป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับหุ้นส่วนความร่วมมือ (Collaborate) ที่มีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการดำเนินงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และมีการดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง



2 โครงการ/ผลงานที่เสนอมา ต้องเป็นการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจขององค์กร หรือนโยบายสำคัญของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี ไนกรณีของจังหวัดต้องเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด หรือการดำเนินงานต้องสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น และส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศ



3 โครงการ/ผลงานที่เสนอขอรับรางวัลต้องเป็นการนำตัวแบบ (Model) จากโครงการ/ผลงานที่เคยได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (ได้รับรางวัลฯ ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี) ไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่ชุมชนมีส่วนร่วม (Effective Change) หรือประเภทรางวัลพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในระดับต้น (ดีเยี่ยม) มาประยุกต์ใช้กับกรอบ/แนวทางในการดำเนินการเพื่อขยายผลการดำเนินงานในพื้นที่ใหม่ ที่ประสบความสำเร็จอย่างน้อย 2 พื้นที่ (โดยพื้นที่ที่ขยายผลต้องเป็นหน่วยงาน/พื้นที่ที่มีขอบเขตการดำเนินการเช่นเดียวกับโครงการ/ผลงานที่เคยได้รับรางวัล)

ระดับรางวัล แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่



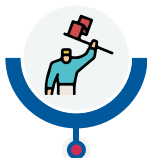
ระดับดีเด่น (Excellent) เป็นระดับรางวัลสำหรับองค์กรที่มีการดำเนินการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยแสดงให้เห็นว่ามีผลการดำเนินการดีเด่น เป็นที่ประจักษ์ชัด ความสำเร็จของงานมีความโดดเด่น และเป็นที่ยอมรับ รวมถึงสามารถเป็นตัวอย่างหรือแบบปฏิบัติที่ดีให้กับหน่วยงานอื่นได้ ทั้งนี้ต้องมีคะแนนจากการประเมิน ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป



ระดับดี (Good) เป็นระดับรางวัลสำหรับองค์กรที่มีการดำเนินการเปิดระบบราชการ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยแสดงให้เห็นว่ามีผลการดำเนินการระดับดี ทั้งนี้ ต้องมีคะแนนจากการประเมิน ตั้งแต่ 75.00 - 89.99 คะแนน

กรณีที่จะได้รับการพิจารณาผ่านการประเมินให้ได้รับรางวัลฯ จะต้องมีคะแนนในแต่ละมิติไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

เกณฑ์การประเมิน กำหนดเป็น 3 มิติ ได้แก่



มิติที่ 1

ความเชื่อมั่นนโยบายไปสู่
การปฏิบัติขององค์กร (10 คะแนน)



มิติที่ 2

การทำงานแบบมีส่วนร่วม
อย่างเป็นรูปธรรม (50 คะแนน)

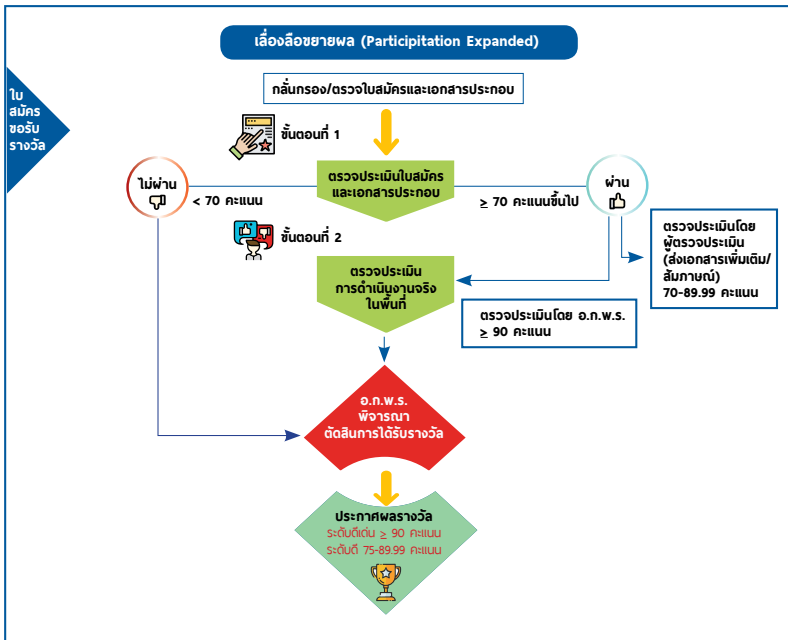


มิติที่ 3

การบรรลุผลสำเร็จ (40 คะแนน)



ภาพแสดงขั้นตอนการประเมินรางวัล



เพื่อตัดสินการได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2562 ในแต่ละประเภทรางวัลและแต่ละระดับรางวัล พิจารณาโดย อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และการพิจารณาของ ก.พ.ร. ถือเป็นขั้นสูงสุด ซึ่งผลการพิจารณาตัดสินจะนำไปสู่การประกาศรายชื่อหน่วยงานที่ได้รับรางวัลในแต่ละประเภทและระดับรางวัลต่อไป

การมอบรางวัลในปี พ.ศ. 2562

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้มีมติเห็นชอบพิจารณามอบรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี พ.ศ.2562 แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่ รางวัลเลิศรัฐยอดเยี่ยม มอบให้แก่หน่วยงานที่มีความมุ่งมั่น และตั้งใจในการพัฒนาองค์กร ทั้ง 3 มิติ คือ การพัฒนาระบบคุณภาพการบริหารจัดการอย่างมีระบบ การสร้างความยั่งยืนโดยอาศัยกระบวนการการทำงานแบบมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ และต่อยอดไปสู่การพัฒนากระบวนการบริการ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมไปถึงสร้างให้เกิดความยั่งยืน อันก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยในปี พ.ศ. 2562 มีหน่วยงานของรัฐที่ผ่านการพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ได้รับรางวัลระดับดีเด่นใน 3 ประเภทรางวัลในปีเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วย รางวัลบริการภาครัฐ รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม



รางวัลเลิศรัฐสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม มอบให้แก่หน่วยงานที่มีความโดดเด่นสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมที่ให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคประชาชน และรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม มอบให้แก่หน่วยงานที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการสร้างการมีส่วนร่วม เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

รางวัลเลิศรัฐ ยอดเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. 2562

1. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข



- 💡 รางวัลบริการภาครัฐ จำนวน 5 ผลงาน
- 💡 รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0
- 💡 รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 1 ผลงาน

2. กรมควบคุมโรค



- 💡 รางวัลบริการภาครัฐ จำนวน 2 ผลงาน
- 💡 รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0
- 💡 รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 1 ผลงาน



สรุปผลการพิจารณารางวัล

สรุปผลการพิจารณารางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

จากการประเมินผลการดำเนินการเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ มีหน่วยงานและบุคคล/กลุ่มบุคคล ได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 86 รางวัล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 1 ผลงาน

กรมป่าไม้

โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองจั้นเนื่องจาก
พระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

2. รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีเด่น จำนวน 14 ผลงาน

ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) จำนวน 1 ผลงาน

กรมควบคุมโรค

ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) จำนวน 6 ผลงาน

<p>กรมชลประทาน</p> <p>การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมในระบบ นิเวศฯ น้ำ แพรกหนามแดง</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์</p> <p>โครงการสกลนคร เมืองแห่งครามธรรมชาติ</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์</p> <p>การพัฒนาเศรษฐกิจการค้าจังหวัดให้เข้มแข็งผ่านกลไก MOC Biz Club จังหวัดอุดรธานี</p>
<p>สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข</p> <p>"ศูนย์โอบอุ้มสุขภาพสิรินธร" คืบความสูงและศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ให้ผู้พิการและผู้สูงอายุที่มีภูมิกาด้านการ เคลื่อนไหว</p>	<p>จังหวัดกาฬสินธุ์</p> <p>Kalasin Happiness Model : คนภาพสิรินธรไม่ทิ้งใครไว้ ข้างหลัง : โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตคนจน ขั้นพื้นฐาน</p>	<p>จังหวัดสตูล</p> <p>ก้าวสู่อุทยานธรณีโลกด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน</p>

ประเภทรางวัลผู้นำที่ส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) จำนวน 7 ราย

<p>นายสุกรีพงษ์ สักหลั่ง การพัฒนาชุมชนบางพัฒนา</p>	<p>นางหนูแดง ทองใบ โครงการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม บ้านหินสมบุรณ์ อำเภอในนุสุพรรณ จังหวัดบุรีรัมย์</p>	<p>นายชาลิน กั้นแพงศรี การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษ : กรณีศูนย์รับข้อมูลและเผยแพร่เครือข่ายอาชญากรรมคดีพิเศษ จังหวัดเลย</p>
<p>นายสุริยา สะมะแอ พลิกฟื้นทราย สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างสุขสู่ชุมชน</p>	<p>กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานรวมใจพัฒนาเมืองสามน้ำแพรกหนามแดง การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมในระบบนิเวศ 3 น้ำแพรกหนามแดง</p>	<p>เครือข่ายป่าไม้ตามแนวพระราชดำริตำบลค้อเหนือ อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (15 หมู่บ้าน) โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอ้ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร</p>
<p>สหพันธ์เกษตรกรไทย โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม</p>		

3. รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดี จำนวน 52 ผลงาน

ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) จำนวน 11 ผลงาน

<p>กรมทางหลวงชนบท</p>	<p>กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว</p>	<p>กรมควบคุมมลพิษ</p>
<p>กรมส่งเสริมการเกษตร</p>	<p>กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ</p>	<p>กรมสรรพสามิต</p>
<p>กรมสอบสวนคดีพิเศษ</p>	<p>สำนักงานกิจการยุติธรรม</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p>



สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข	องค์การกระจายเสียงและแพร่ ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
--	--

ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) จำนวน 40 ผลงาน

กรมวิชาการเกษตร การเสริมสร้างความรู้ พัฒนาชาวไร่แบบมีส่วนร่วม เพื่อการผลิตมันสำปะหลังยั่งยืน (อูบลโมเดค)	กรมการพัฒนาชุมชน สุรชวนสร้าง@ทุ่งยายชี	กรมควบคุมโรค โครงการรัฐ ร่วมใจ ด้านภัย โรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ จับมือผู้ประกอบการคนไทยบุกตลาดต่างประเทศโดย ใช้ประโยชน์จาก FTA	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล การพัฒนาระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วย พลังงานแสงอาทิตย์	กรมบัญชีกลาง โครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (CoST)
กรมประมง โครงการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมหนองคู บ้านดุม ตำบลก่องกลาง อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา	กรมประมง โครงการการอนุรักษ์กึ่งกักกันกลุ่มน้ำสวี	กรมพัฒนาที่ดิน ฟื้นฟูปุ๋ยพี...เกษตรวิถีผสมผสาน
กรมพัฒนาที่ดิน พลัดดินทราย สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างสุขสู่ชุมชน	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน การพัฒนากำลังคนด้านเทคโนโลยียานยนต์แบบประชรัฐ	กรมโยธาธิการและผังเมือง โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดน่าน
กรมสุขภาพจิต โครงการ "ชุมชนอีกแห่งแบ่งแองลูกหลาน วัยรุ่น" อ.ตาสุม จังหวัดอุบลราชธานี	กองทัพบก โครงการรัฐวิสาหกิจ เพราะเราคือพี่น้องกัน (โมเดลจิตอาสาเพื่อความมั่นคง สนับสนุนการ แก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.)	กองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร เครือข่ายพลังประชาชนทำจิตอาสาเฝ้าพื้นที่ เสี่ยงจังหวัดยะลา
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรกรม นิคมเศรษฐกิจพอเพียงวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรกรม การส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดยโสธร	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรกรม โครงการจัดที่ดินทำกินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลมางป่า อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ การจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาสังคมในการต่อต้านการทุจริต	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองทุนสิ่งแวดล้อมกับการสนับสนุนโครงการของชุมชน กรณีโครงการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอก	สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คนลำปางไม่ทิ้งกัน
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โครงการศูนย์รวมใจผู้สูงอายุเป็นมิตรจิตอาสา	สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ Green Land พื้นที่สีเขียว ที่อยู่อาศัยคือชีวิต	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการเอนกบุรุษประชารัฐร่วมลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างศักยภาพการมีส่วนร่วมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในบริบทความตกลงปารีส	สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน กุดพลังงานรวมพลังพัฒนาและอนุรักษ์พลังงานสู่ความยั่งยืน รุ่นที่ 1	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อบริการเข้าถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติประชากรกลุ่มเปราะบาง มานี เทือกเขามรรคัตถ์	จังหวัดกาญจนบุรี กิจกรรมส่งเสริมการบริโภคและจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย (PGS)	จังหวัดชัยภูมิ โครงการปาร์กน้ำไหลใหญ่ชัยภูมิ
จังหวัดนราธิวาส โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง และเสริมประสิทธิภาพแหล่งน้ำฟ้าสาทอง	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการมิติใหม่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไร้ถังขยะ	จังหวัดเพชรบูรณ์ การสร้างและพัฒนาเครือข่ายกลุ่มศิลปินชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์
จังหวัดลำพูน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแบบมีส่วนร่วมจังหวัดลำพูน	จังหวัดสุพรรณบุรี การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอนุรักษ์แบบมีส่วนร่วม : บ้านพุน้ำร้อน จังหวัดสุพรรณบุรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ การวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ด้านसानเรือน้ำร้อนบางประอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย สพม.เขต 10 สมุทรสาคร นักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์	ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) การส่งเสริมเครือข่ายประชาชนต่อต้านการทุจริตด้วยวิถีคุณธรรม	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) "คนสร้างป่า" ต้นแบบการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่โดยกระบวนการมีส่วนร่วม โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงผาผึ้ง - ศรีคีรีรักษ์
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) แม่จรรย์: ชุมชนลดการเผาด้วยวิถีเกษตรตามแนวทางโครงการหลวง		



ประเภทรางวัลเรื่องสื่อขยายผล (Participation Expanded) จำนวน 1 ผลงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ต้นแบบโครงการส่งเสริมการตลาดกรณีเกิดแบบ
บูรณาการโดยใช้การตลาดนำ : จังหวัด
อำนาจเจริญและจังหวัดสุรินทร์

4. รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับชมเชย จำนวน 19 ผลงาน

ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) จำนวน 3 ผลงาน

กรมการค้าต่างประเทศ	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณี และเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
----------------------------	------------------------------	--

ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) จำนวน 16 ผลงาน

กรมการค้าภายใน โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบ มีส่วนร่วม	กรมคุมประพฤติ โครงการพัฒนาระบบการดูแลผู้กระทำผิดบน ฐานชุมชนเพื่อคนเป็นสุข	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โครงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติโดย ชุมชนบ้านดอนไชย ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
กรมโรงงานอุตสาหกรรม โครงการศูนย์การเรียนรู้เพาะชำพริกหวานป่า เพื่อชุมชนอย่างยั่งยืน	กรมศุลกากร โครงการระบบพิธีการอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการค้า ชายฝั่ง(e-Coasting Trade)	สำนักงานนโยบายและ ยุทธศาสตร์การค้า โครงการหุ้นส่วนยุทธศาสตร์การค้า และประชารัฐ เมืองคู่มือเพื่อธุรกิจคู่เมือง (Strategic Partnership for Sister Cities)
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านที่บอกกว่าบ้าน ด้วยกลไกประชารัฐ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ภายในหลวง รัชกาลที่ 9 : จังหวัดบุรีรัมย์	สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการความร่วมมือเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่าย เฟ้าประมงและเตือนภัยคุณภาพน้ำ เพื่อการอนุรักษ์ พันธุ์กฏเรียนพื้นบ้านนกยูง
สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และลุ่มน้ำ แบบบูรณาการบนฐานชุมชนโดยการประยุกต์ใช้ กลไกชดเชยตอบแทนคุณคาร์บอนนิวค : CBF-CM	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผลงานการดำเนินงานจัดรูปแบบบริการโดย ประชาชน โรงพยาบาลสูง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด จันทบุรี	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โครงการส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นพลเมือง ของเยาวชนในระบบประชาธิปไตย เพื่อการพัฒนา ประชาธิปไตยให้ยั่งยืน
จังหวัดกำแพงเพชร การแก้ไขปัญหาพิศพืดชวาในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร	จังหวัดขอนแก่น ตลาดประชารัฐ ตลาดวัฒนธรรม ถนนสายวัฒนธรรม ตลาดท่าพระ 100 ปี จังหวัดขอนแก่น	จังหวัดตราด โครงการพัฒนากลุ่มอนุรักษ์เพื่อการผลิต ระดับ มาตรฐาน หมู่ 4 ตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด
จังหวัดนครปฐม โครงการเกษตรและอาหารปลอดภัยสู่โรงพยาบาล		



รางวัลเลิศรัฐ

สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

โครงการการพัฒนาพื้นที่ บริเวณหนองอึ่ง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ จังหวัดยโสธร



จากวันนั้น กรมป่าไม้ ได้มุ่งมั่นทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ด้วยการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชน จัดเวทีประชาคมรับฟังปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็น รวมทั้งร่วมดำเนินการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐราชการ อาทิสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สนับสนุนงบประมาณ องค์ความรู้ และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ในช่วงฤดูฝนของทุกปี พื้นที่ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ประสบอุทกภัยซ้ำซาก ทำให้ชาวบ้านบางส่วนต้องบุกรุกพื้นที่ป่าดงมัน เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ทำการเกษตรและปลูกสัตว์ ส่งผลให้ป่าดงมันที่เคยอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพรรณไม้นานาพันธุ์เสื่อมโทรมลง ประกอบกับสัตว์ป่าต่าง ๆ มีจำนวนลดน้อยลง และบางชนิดสูญพันธุ์ไปแล้ว

เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2543 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งอัตรากำลังพิเศษขึ้นในกรมป่าไม้ เพื่อดำเนินการสนองพระราชดำริให้หน่วยราชการดูแลเรื่องปากท้องของราษฎรในพื้นที่ให้อยู่ดีกินดีขึ้น ด้วยการฟื้นฟูฟื้นป่า ไร่คนอยู่กับป่าได้อย่างเกื้อกูลกัน



ส่งเสริมอาชีพ พัฒนาที่ดินและส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน สหกรณ์การเกษตรจังหวัด เป็นภาคีในการส่งเสริมและพัฒนาระบบสหกรณ์ ส่งเสริมกิจการแปรรูปผลิตผลจากป่าชุมชน และ รับผิดชอบต่อป่าในราคาประกัน เป็นการสร้างงานและรายได้ให้กับสมาชิก สาธารณสุขจังหวัด เป็น ภาคีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการแปรรูปผลิตผลจากป่า สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด พัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด กรมการสหกรณ์ 16 ส่ง เสริมศิลปอาชีพต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลคือ **เหนือ** สนับสนุนงบประมาณให้กับเครือข่ายอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ ตามแนวพระราชดำริ 15 หมู่บ้าน เพื่อใช้ ในการบริหารจัดการป่าชุมชน โรงเรียนภาคีเครือข่ายใน พื้นที่ทั้ง 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านค่าน้ำสร้าง โรงเรียนบ้านดอนกลอย โรงเรียนบ้านค้อเหนือคือได้ โรงเรียนบ้านแจ่มน้อย โรงเรียนบ้านท่าเยี่ยม และ โรงเรียนบ้านกล้วยสำโรงดอนยาง ด้วยการจัดฝึกอบรม ค่าเย็บเย็บวิทยากรของไฟ เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกใน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนภาคส่วนอื่น ๆ อาทิ **วัดป่าธรรมานุสารี** เป็นแกนนำในการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าร่วมกับชุมชน ด้วยการกำหนด เขตอภัยทาน **สถาบันปลูกป่าการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.)** ขยายองค์ความรู้การปลูกเชื้อเห็ด ไมคอร์ไรซาในกล้าไม้วงศ์ยางสู่ชุมชนได้อย่างทั่วถึง และ ที่สำคัญผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันจัดตั้งเครือข่ายป่าชุมชน ในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อกำหนดระเบียบชุมชน **“สร้างป่า สร้างรายได้”** ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้วยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพาะเห็ดค้อเหนือ เพื่อแปรรูปอาหารอาหารจากป่าชุมชน ภายใต้แบรนด์ **“วนาภิพย์”** ซึ่งต่อมาปรับเปลี่ยนมาเป็นรูปแบบของสหกรณ์การเกษตร ภายใต้ชื่อ **“วนาภิพย์ โอ กิโอชุมชนอนุรักษ์ป่า”** อีกทั้งยังมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อขยาย องค์ความรู้ให้แก่ผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานมากมาย





ตลอดระยะเวลาเกือบ 20 ปี กรมป่าไม้ ในฐานะผู้ขับเคลื่อนหลัก และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ โดยยึดประชาชนเป็น ศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งจาก ผลสำรวจความคิดเห็นของเครือข่ายพบว่า ร้อยละ 90.4 คิดว่าโครงการ ดังกล่าวมีประโยชน์ต่อตนเองและคนในพื้นที่ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญใน การขับเคลื่อนให้โครงการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน อันจะเห็นได้จาก เศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของชุมชน

ชุมชนมีรายได้จากผลผลิตจากป่า อาทิ เห็ดโคน เห็ดเผาะ เห็ดตระโงก เห็ดตะไคเลเห็ดตับเต่า และไข่มดแดง กว่า 3,000,000 บาท / ปี โดยไม่ต้องตัดไม้ทำลายป่า และร่วมกันช่วยดูแล พื้นที่ สภาพป่าดงมันให้คงอยู่ คู่กับชุมชน สามารถลดรายจ่าย ด้วยหลักการปลูกป่าตามแนวพระราชดำริ “ป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง” จำนวน 1,000 ไร่

การรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีใน ชุมชน และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ในครอบครัว ส่งผลให้ชุมชนสงบและ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข



เกิดศูนย์การเรียนรู้ และชุมชนต้นแบบ โดยชุมชน 7 หมู่บ้านที่ร่วมกันอนุรักษ์ ป่า ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ดีเด่น ตาม โครงการธงพิทักษ์ป่าเพื่อรักษาชีวิต ส่งผลให้ปัจจุบันเกิดการขยายผลเป็นเครือ ข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ เพิ่มเติมจากเดิมเป็น 15 หมู่บ้าน เนื้อที่บริหารจัดการ 4,500 ไร่



ด้านสิ่งแวดล้อม

การนำหลักการบริหารจัดการป่าชุมชน มาใช้ในการฟื้นฟูสภาพป่า โดยประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณ หอนงอิ่ง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร เป็นการรักษาสีงแวดล้อมและช่วยลดการคุกคามพื้นที่ป่า รวมทั้งช่วยฟื้นฟูสภาพป่าได้กว่าร้อยละ 95 (3,006 ไร่) ส่งผลให้เกิดระบบนิเวศน์ในพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เห็นได้จากการฟื้นฟูของเห็ดตามธรรมชาติ ตลอดจนการเพิ่มจำนวนของสัตว์ป่า เช่น สุนัขจิ้งจอก ไก่ป่า รวมถึงแมลงต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ พื้นที่ดังกล่าวยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ดีเด่น ตามโครงการรณรงค์รักษาชีวิตโดยชุมชนเครือข่าย จากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจให้แก่กลุ่มผู้มีส่วนร่วมในโครงการนี้อีกด้วย



ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน
Open Governance
ระดับดีเด่น





กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค มีนโยบายและทิศทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ผ่านการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความร่วมมือด้านการป้องกันควบคุมโรคกับภาคีเครือข่ายการทำงานของกรมฯ ผู้บริหารถ่ายทอดนโยบายและทิศทางการมีส่วนร่วมของประชาชน ไปยังบุคลากรขององค์กรรวมทั้งเครือข่าย โดยการจัดประชุมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ยังได้มีการสร้างวัฒนธรรม วิธีการปฏิบัติงานผ่านค่านิยม MOPH และค่านิยมการใส่ใจประชาชน (People Center) ที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพ และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Originality) ที่เน้นการสร้างนวัตกรรมบริการประชาชน การสะท้อนป้อนกลับข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการเปิดระบบ เปิดใจ (Open Governance Open Mind) ผ่านกลไกการจัดการข้อมูลแล้วสื่อสารและรับข้อมูลกลับจากการสื่อสารความเสี่ยงและกระบวนการสร้างการรับรู้ ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนรู้เท่าทันโรค (Health Literacy)

CORE VALUES!

Mastery **P**eople centered approach

Originality **H**umility

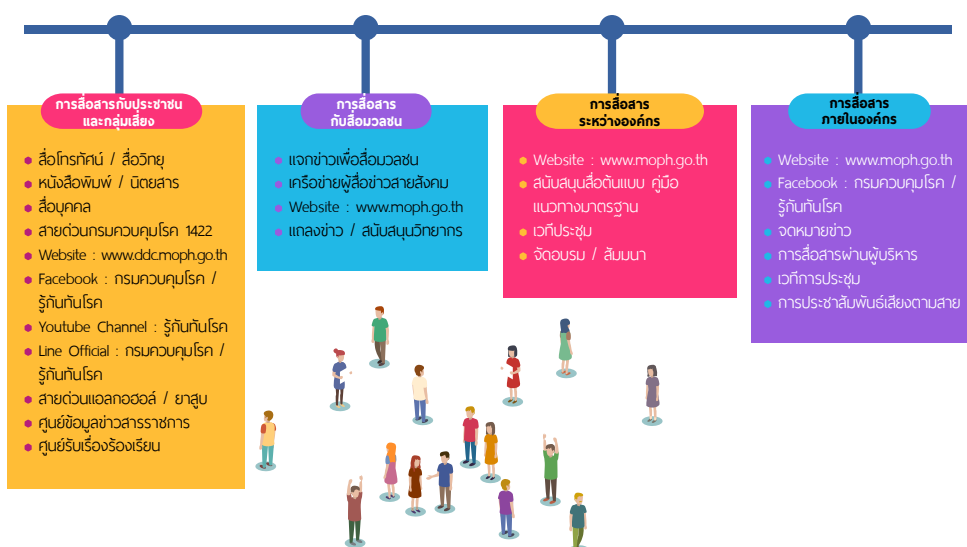
MOPH



เปิดระบบ เปิดใจ (Open Governance Open Mind)

เริ่มจากการเปิดระบบราชการ โดยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น 1) สื่อโทรทัศน์/สื่อวิทยุ 2) หนังสือพิมพ์/นิตยสาร 3) สื่อบุคคล 4) สายด่วน 1422 เป็นต้น โดยมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย คือ 1) การสื่อสารกับประชาชนและกลุ่มเสี่ยง เพื่อให้สามารถติดตามข่าวสารและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน ติดตามรายงานพยากรณ์โรคประจำสัปดาห์/ฤดูกาล/ประจำปี เพื่อให้เฝ้าระวังและป้องกันตนเองจากการเจ็บป่วย ตลอดจนการสอบถามข้อมูลด้านโรคและภัยสุขภาพ รวมถึงรับฟังปัญหาและข้อร้องเรียน 2) การสื่อสารภายในองค์กร เพื่อให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโรคและภัยสุขภาพ ที่กำลังเป็นปัญหาสำคัญ รวมทั้งข้อมูลนโยบาย จุดเน้น กิจกรรมความเคลื่อนไหวในองค์กร บุคลากรสามารถนำข้อมูลไปเผยแพร่ต่อ 3) การสื่อสารระหว่างองค์กร เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความร่วมมือในการจัดการปัญหา การบูรณาการ ประสานความร่วมมือ และสามารถสื่อสารข้อมูล มาตรการ ที่ถูกต้อง ครบถ้วน สร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงาน 4) การสื่อสารกับสื่อมวลชน เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในวงกว้าง และเพื่อลดการเผยแพร่ข้อมูลที่คลาดเคลื่อน โดยการเข้าถึงข้อมูล

เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย





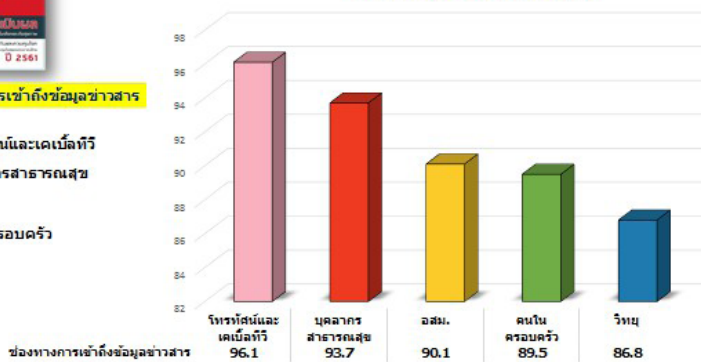
กรมควบคุมโรค ได้จัดตั้งสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากช่องทางต่างๆ ซึ่งจากการสำรวจประชาชนทั่วประเทศ พบว่าโทรศัพท์และเคเบิลทีวี ประชาชนสามารถเข้าถึงมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรสาธารณสุข อสม. คนในครอบครัว และสื่อวิทยุ ตามลำดับ ผลการสำรวจทำให้กรมควบคุมโรคสามารถวางแผนเลือกช่องทางในการสื่อสารในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการเปิดระบบราชการได้ตรงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดกลวิธีในการสื่อสารเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่งเสริม สนับสนุน ดำเนินการจัดกิจกรรมด้านการณรงค์ โรค และภัยสุขภาพ ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ วิจัย รูปแบบการเฝ้าระวัง ตอบโต้สื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์กรมควบคุมโรคได้อย่างทันที่

นอกจากนี้ กรมควบคุมโรคยังได้ออกแบบวิธีการและช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเชิงรุก เช่น การสำรวจความคิดเห็น/ความพึงพอใจต่อการรับรู้ข่าวสารองค์ความรู้และภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคการจัดทำ DDC Poll โรค เป็นต้น และ**เชิงรับ**โดยเปิดช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นทางโทรศัพท์ สายด่วน 1422 ศูนย์รับข้อร้องเรียน Social Media (Line Application facebook E-mail Website) กล่องรับความคิดเห็น เป็นต้น


ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

- ✓ โทรศัพท์และเคเบิลทีวี
- ✓ บุคลากรสาธารณสุข
- ✓ อสม.
- ✓ คนในครอบครัว
- ✓ วิทยุ

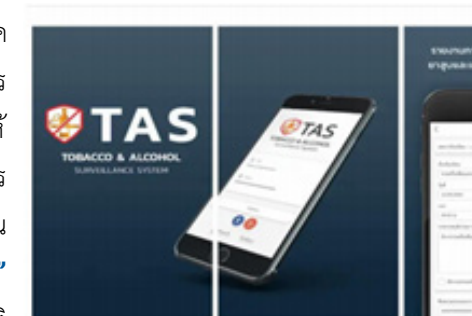
กรมควบคุมโรค Hearing for Sure

ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร


การพัฒนานวัตกรรมที่มุ่งเน้นให้ประชาชนรู้เท่าทันโรค (Health Literacy)

เพื่อให้ชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและรู้เท่าทันโรค ครอบคลุมโรคได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการ มาปรับปรุงระบบและกระบวนการบริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อสื่อสาร ความเสี่ยงให้ประชาชนรับรู้ และมีแนวทางใน การป้องกันตนเอง เช่น Application “**ทันะบาด**” ในการเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออกแบบหลายมิติ (ถูกออกแบบมาเพื่อจัดการการเกิดโรคไข้เลือดออก แบบ One-stop service) การพัฒนา “**กดดูรู้โรค**” (**รู้ทันทันโรค**) ใช้สำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเรื่อง

โรคและภัยสุขภาพให้กับประชาชนและภาคีเครือข่ายผ่านทางสื่อออนไลน์ โดยมีการปรับปรุงแบบการแสดง



TAS ระบบเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมการ บริโภคยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลให้สามารถดูข่าวสาร สื่อสุขภาพได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยัง ให้มีการแจ้งเตือนไปยังผู้ใช้งานเมื่อมีข่าวสารหรือสื่อ เรื่องโรคและภัยสุขภาพใหม่ ๆ การพัฒนาโปรแกรม ระบบสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย ควบคุมยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Tobacco & Alcohol Surveillance System : TAS) เพื่อการเฝ้า ระวังการละเมิดกฎหมายควบคุมยาสูบและเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ในรูปแบบ Web-based Application เป็นต้น

กรมควบคุมโรคได้บูรณาการข้อมูลระหว่าง หน่วยงาน และสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่าง มีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูล 3 ฐาน ผู้เสียชีวิตอุบัติเหตุ ทางถนน ระหว่าง กรมควบคุมโรค กระทรวง สาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ บริษัทกลาง คู่่มือรองผู้ประสภภัยจากรถยนต์



ข้อมูลการบาดเจ็บทางถนนของประชาชน ที่มีมากกว่า 3 ปี ทำให้มองเห็นแนวโน้มการบาดเจ็บที่เป็นปัญหาของพื้นที่ ข้อมูลที่ได้จะถูกนำเสนอในเวทีการประชุมของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) เป็นประจำทุกเดือน เพื่อเชื่อมโยงกับข้อมูลของส่วนราชการอื่นและข้อมูลความต้องการของภาคประชาชน ต่อมาฐานข้อมูลการบาดเจ็บ ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อให้เห็นเป็นภาพปิกหมุดจุดเกิดเหตุด้วยโปรแกรม Just One Click (JOC) เพื่อให้เห็นภาพพร้อมกันถึงจุดเกิดเหตุ ที่ควรได้รับการแก้ไขปัญหาตามบริบทพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีด้วยโปรแกรม GIS for RTI ซึ่งจะช่วยรายงานผล ณ จุดเกิดเหตุแบบ Real Time เพื่อสะท้อนปัญหาที่เป็นสาเหตุให้เกิดการบาดเจ็บทางถนน และวางแผนในการป้องกันการบาดเจ็บ



TAS

TOBACCO & ALCOHOL
Surveillance System

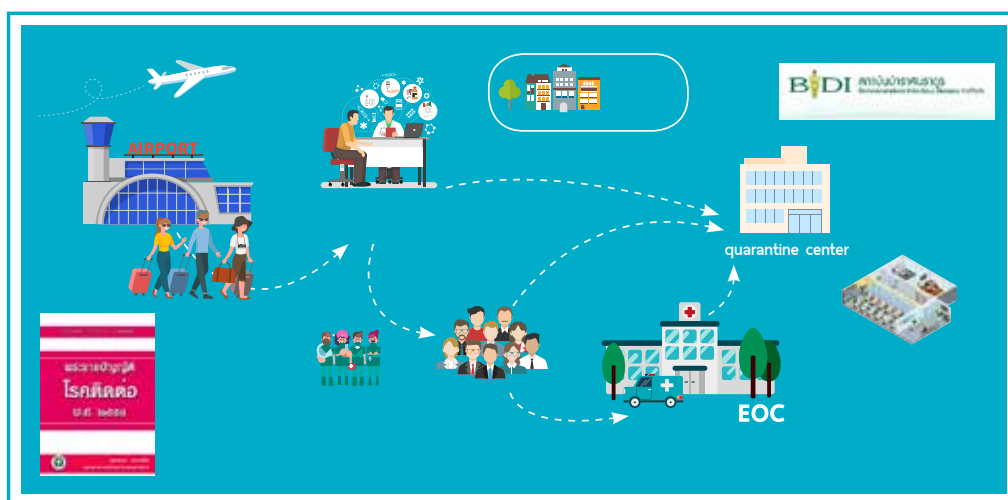
ผลสำเร็จจากการเปิดระบบราชการโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการเฟ้าระวัง

ข้อมูลที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน สะท้อนถึงความเข้มแข็งของระบบสาธารณสุขของประเทศ ที่ทุกคนเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วม เพื่อแก้ปัญหาโรค/ภัยสุขภาพของประเทศอย่างแท้จริง ทำให้**การจัดการด้านป้องกันควบคุมโรค/ภัยสุขภาพ**ในภาพรวมของประเทศ มีการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ ระบบเฝ้าระวังมีการตรวจจับได้เร็ว เป็นแบบเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ และมีการนำข้อมูล มาใช้ประโยชน์จริง **การเตรียมความพร้อมและตอบโต้ต่อโรค/ภัยสุขภาพ** มีประสิทธิภาพ **การพัฒนาการจัดการความรู้ งานวิชาการ วิจัยและพัฒนา** แก้ไขปัญหาโรค/ภัยสุขภาพของประเทศอย่างแท้จริง **การพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง** มีความสะดวก รวดเร็ว ตอบสนองได้ทันต่อสถานการณ์และ**การพัฒนาบุคลากร** เป็นระบบและต่อเนื่องเกิดความยั่งยืนของงาน



ได้แก่ตัวอย่างความสำเร็จที่สำคัญระดับประเทศ ในการสกัดกั้นโรคระบาดร้ายแรงที่เข้ามาในประเทศไทย ได้แก่ โรคเมอร์ส (MERS Co -V) จากตะวันออกกลางเป็นต้น ทำให้ไม่มีการระบาดและลดผลกระทบทางสังคม และการสูญเสียทางเศรษฐกิจหลายร้อยล้านบาท ด้วยช่องทางที่หลากหลาย การสื่อสารมีความรวดเร็วตรงตามความต้องการของประชาชน สามารถนำข้อเสนอกำหนดกิจกรรมการป้องกัน ควบคุมโรคและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที

ส่งผลให้ทำให้ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลกส่งจดหมายถึงนายกรัฐมนตรีชื่นชมความสำเร็จใน



“You cannot always trust the one you love, but you can always love the one you trust. We there for always be Good Governance through Citizen-Centric”



ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน
Open Governance
ระดับดี

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบทส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจนกลายเป็นค่านิยมขององค์กร

มีการพัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลการก่อสร้างที่หลากหลายรวดเร็ว และทันสมัย รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ประชาชนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียนตลอดกระบวนการทำงาน ตั้งแต่ก่อนดำเนินการก่อสร้าง ระหว่างการก่อสร้าง และภายหลังการดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ผ่านช่องทางต่าง ๆ



ทั้งที่เป็นการสื่อสารทางเดียว และการสื่อสาร 2 ทาง เช่น เว็บไซต์ของกรมทางหลวงชนบท www.drr.go.th Application “ทางหลวงชนบทประชารัฐ” facebook Instagram Twitter ธรประชาสัมพันธ์ (Mobile Unit) อาสาสมัครทางหลวงชนบท (อส.ทช.) การประชุมชี้แจง/รับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน การลงนามในบันทึกข้อตกลงคุณธรรม ซึ่งเป็นการลงนามข้อตกลงระหว่างหน่วยงานท้องถิ่น ประชาชน และกรมทางหลวงชนบท รวมถึงรายการวิทยุชุมชน “หมอทาง” เป็นต้น



Application **“ทางหลวงชนบทประชารัฐ”** เป็นการประยุกต์ความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเปิดระบบราชการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนสามารถสืบค้นข้อมูลสายทาง/โครงการที่ประชาชนต้องการทราบข้อมูล หรือต้องการเสนอแนะ/ติชมการทำงานของเจ้าหน้าที่ หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่ประชาชนพบเห็นในสายทางของกรมทางหลวงชนบท ระบบจะทำการแจ้งเตือนให้เจ้าหน้าที่ควบคุมงานในแต่ละสายทางทราบและดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยเร็วที่สุดภายใน 1 - 5 วันทำการ พร้อมแจ้งข้อมูลกลับให้ประชาชนรับทราบ ทั้งนี้ ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารการมีส่วนร่วมภาคประชาชนได้ทางหน้าเว็บไซต์หลักของกรมทางหลวงชนบท นอกจากนี้ยังสามารถค้นหาโครงการผ่าน QR Code ได้ด้วย

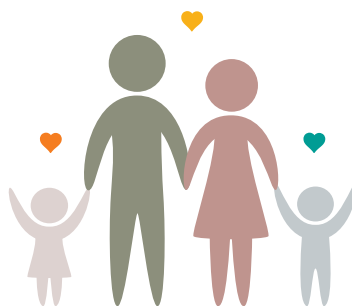
ผลลัพธ์จากการพัฒนา ทำให้ประชาชนเข้าใจ เจ้าหน้าที่เข้าถึง ทำให้เปลี่ยนข้อมูลความต้องการในเรื่องความปลอดภัย ข้อร้องเรียนถูกแก้ไขได้ตามที่คาดหวัง ทำให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงผ่านสื่อ Social Media ทุกช่องทาง เจ้าหน้าที่ได้รับรู้ปัญหาสายทางที่เกิดขึ้นอย่างทันการณ์และสนองตอบในการแก้ไขอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดความโปร่งใส สามารถยกระดับการแก้ไขปัญหาของประชาชนด้านความปลอดภัยทางถนน ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อการทำงานของภาครัฐมากยิ่งขึ้น





กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้ดำเนินการพัฒนากลไกและเครือข่ายการทำงานด้านครอบครัวให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้องค์กรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว โดยมีเป้าหมายให้เครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาครอบครัวอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ซึ่งแนวทางการพัฒนาสอดคล้องกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การสร้างและผลักดันเครือข่ายทางสังคมทุกรูปแบบทุกระดับ ให้มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาครอบครัวอย่างต่อเนื่อง และสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม และผลักดันและสนับสนุนให้เครือข่ายภาคประชาชน เครือข่ายภาครัฐ เครือข่ายภาคธุรกิจ และเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว



การทำงานผ่านกลไกและเครือข่ายทั้งเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับพื้นที่ ดังนั้น จึงมีรูปแบบและช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและรับทราบถึงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานและเป้าหมายร่วมกัน รวมทั้ง การรับฟังความคิดเห็น เช่น การประชุม/อบรม/สัมมนา Focus group การจัดสัมมนาและครอบครัว การจัดกิจกรรม จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และสื่อสารทาง Social Media โดยมีประเด็นสื่อสารทั้งนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน ข้อมูลองค์ความรู้ด้านสตรี ความเสมอภาคระหว่างเพศ และครอบครัว แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข่าวประชาสัมพันธ์ ที่ครอบคลุมทั้งกลุ่มผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครือข่ายและบุคลากรภายใน



ช่องทางหนึ่งที่กรมให้ความสำคัญและเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การจัดสมาชิก ซึ่งดำเนินการในรูปแบบสมาชิกครอบครัวและสมาชิกสตรี เป็นการรวมกลุ่มของครอบครัวหรือตัวแทนของครอบครัว กลุ่มของสตรี องค์กรสตรี และภาคประชาชนจากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อระดมความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทาง ในการส่งเสริมและประสานงานสตรีและสถาบันครอบครัว โดยสมาชิกจัดขึ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ถือเป็นเปิดพื้นที่ให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอประเด็นปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพสตรีและความเข้มแข็งของครอบครัว ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ในทุกระดับ ทั้งระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ

กรมมีระบบฐานข้อมูลผู้รับบริการและผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยเป็นข้อมูลผู้เข้ารับการฝึกอบรม อาชีพ และผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ได้รับเงินสงเคราะห์ และระบบฐานข้อมูลความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว (www.violence.in.th) สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลทะเบียนราษฎร์ และสืบค้น การรับบริการของกลุ่มเป้าหมายได้ เพื่อตรวจสอบความซ้ำซ้อน และมีการจัดทำรายงานข้อมูลสำหรับผู้ปฏิบัติงานติดตามผลการดำเนินงาน และผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ



กรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษมีอำนาจหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการมลพิษ จึงได้ให้ความสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และให้คำปรึกษาหลากหลายช่องทาง ซึ่งมีการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะ Real-time ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ และสามารถสื่อสารกับประชาชนแบบ 2 ทาง (Two-way Communication) เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานทุกภาคส่วนได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ได้รับข้อมูลครบถ้วน ทันการณ์ และใช้ประโยชน์ได้จริง



การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเปิดเผยข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

- Website กรมควบคุมมลพิษ (www.pcd.go.th) เป็นศูนย์รวมการให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรม รวมทั้ง รับเรื่องร้องเรียน รับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของประชาชน ได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

- Mobile Application เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น สถานการณ์คุณภาพน้ำ (Water Quality 4Thai) และสถานการณ์คุณภาพอากาศ (Air4Thai) โดยระบบฐานข้อมูลสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ เป็นระบบฐานข้อมูลที่มีการเชื่อมโยงและนำเข้าข้อมูลจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศและน้ำแบบอัตโนมัติจากทั่วประเทศของกรม ซึ่งเป็นสถานีที่ได้รับมาตรฐานสากล



และใช้เครื่องมือในการตรวจวัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อีกทั้งยังได้รับการบำรุง ดูแล รักษาเพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ

- Facebook Fanpage กรมควบคุมมลพิษ โดยประชาชนสามารถให้ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ขอคำปรึกษา และร้องเรียนปัญหามลพิษ โดยมีคณะทำงานสื่อสารองค์การ เป็นผู้กลั่นกรองข้อมูลข่าวสาร ก่อนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย

นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดทำหนังสือคู่มือ/วารสาร/สิ่งพิมพ์/โปสเตอร์ ในการบริการข้อมูลเทคนิค วิชาการและองค์ความรู้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ซึ่งประชาชนสามารถขอรับสื่อสิ่งพิมพ์/คู่มือต่างๆ ผ่านทางศูนย์บริการประชาชนของกรม หรือดาวน์โหลดเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน Website ของกรมฯ

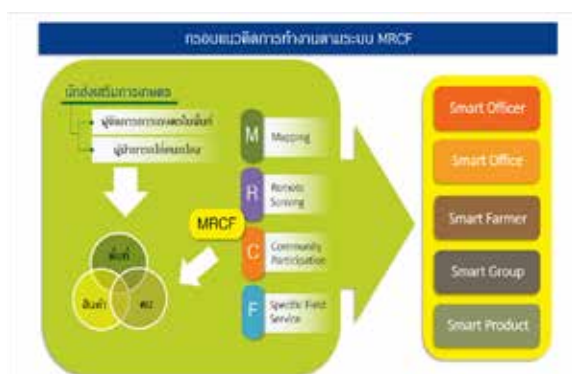
การเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารในหลากหลายช่องทาง การรับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ รวมทั้ง การให้คำปรึกษา/แนะนำ/รับเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษ เป็นการสร้างการรับรู้และความเข้าใจใน สถานการณ์ปัญหาของมลพิษของประเทศให้แก่ประชาชน จึงก่อให้เกิดการตระหนักต่อผลกระทบจากปัญหามลพิษต่อสุขภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน เกิดเป็นกระแสสังคม ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่ช่วยให้ ประชาชนทุกภาคส่วนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติตนในการป้องกันมลพิษต่อสุขภาพของตนเองอย่างเหมาะสม และเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งปัญหามลพิษ จากแหล่งกำเนิด



กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตรให้ความสำคัญกับการทำงานแบบมีส่วนร่วมและการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการทำงานทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่เกษตรกร หน่วยงานราชการ และภาคเอกชน โดยยึดหลัก “Smart & Strong Together” ในลักษณะร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมรับประโยชน์

กรมได้จัดทำคู่มือระบบส่งเสริมการเกษตร MRCF เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ สำหรับให้บุคลากรในองค์กรนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานโดยระบบส่งเสริมการเกษตร MRCF ประกอบด้วย M: Mapping คือ การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเตรียมเข้าทำงานในพื้นที่โดยเน้นการใช้ข้อมูลแผนที่ R: Remote Sensing คือ การประสานและให้บริการเกษตรกรด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลจากระยะไกล C: Community Participation คือ การใช้วิธีการจัดเวทีชุมชนในการทำงานและร่วมดำเนินการกับเกษตรกร ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแบบมีส่วนร่วม และ F: Specific Field Service คือ จุดมุ่งเน้นสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้น และการเข้าทำงานในพื้นที่แบบเฉพาะเจาะจงโดยมีเป้าหมายและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน





การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและรับฟังความคิดเห็น

1) ศูนย์บริการร่วมกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นศูนย์กลางการให้บริการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร การให้บริการรับเรื่อง-ส่งต่อ และการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จแก่ประชาชนทั่วไป

2) การจัดเวทีชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวปฏิบัติที่ดี โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร ภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรในพื้นที่และประชาชนที่สนใจ **โดยมีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)** เป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของชุมชน และ ศพก. ยังเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมสำหรับเกษตรกรและชุมชน รวมทั้ง เป็นศูนย์กลางการให้บริการและแลกเปลี่ยนความรู้/ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ กับเกษตรกรในชุมชน โดยมีศูนย์ครอบคลุมทุกอำเภอ 882 ศูนย์ โดยให้มีการบริการจัดการโดยเกษตรกรต้นแบบ และชุมชนร่วมกับนักส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ ในรูปแบบคณะกรรมการฯ

3) Mobile Application (DOAE FARMBOOK และ DOAE SMART CHECK) เป็น Application สำหรับเกษตรกรในการตรวจสอบข้อมูลการแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร รวมทั้ง การติดตามสิทธิประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ของเกษตรกร อื่นๆ เช่น เว็บไซต์ศูนย์บริการร่วมกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรแบบ Online แก่ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลโครงการต่างๆ ที่สำคัญของกรมส่งเสริมการเกษตร



กรมสนับสนุน บริการสุขภาพ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อนภารกิจของกรม 2 ด้าน ได้แก่ **(1) งานคุ้มครองผู้บริโภค** จัดให้มีเครือข่ายภาคประชาชนร่วมในการเป็นคณะกรรมการคณะทำงานในการพัฒนา กำกับ มาตรฐานระบบบริการสุขภาพและ เป็นเครือข่ายในการแจ้งเบาะแส **(2) งานสุขภาพภาคประชาชน** มีกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชนทำหน้าที่ในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการสุขภาพชุมชนและคุ้มครองสิทธิของประชาชนด้านสุขภาพ และ ศูนย์พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานทั้ง 5 ภาค มีภารกิจส่งเสริมพัฒนาภาคีเครือข่ายสาธารณสุขในระดับพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบของการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพในพื้นที่ จัดทำแผนดำเนินการโดยชุมชนเพื่อชุมชนสุขภาพดี การประชุมเวทีประชาคม การฝึกอบรม และสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ประกวดผลงานระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ โดยกรมมีการมอบโล่ประกาศเกียรติคุณเป็นประจำทุกปี





การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

SMART อสม.4.0 เป็นแอปพลิเคชันที่จัดทำขึ้นเพื่อ 1) เป็นระบบที่ใช้ในการลงทะเบียน อสม. 2) เป็นช่องทางการให้ความรู้ Health Literacy สู่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว 3) เป็นบัตรประจำตัว อสม. และ 4) รับเงินค่าป่วยการผ่านระบบ e-payment 4) รับข้อมูลข่าวสาร และสามารถร้องเรียน และแจ้งเหตุผ่านแอปพลิเคชันได้ทั้งระบบ iOS และ Android ปัจจุบันมี อสม. ทั่วประเทศ จำนวน 1,039,789 คน ลงทะเบียนแล้ว จำนวน 938,994 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.13

เว็บไซต์ตรวจสอบสถานพยาบาลเอกชนที่ได้ รับอนุญาต หรือสแกน QR Code ใช้ในการตรวจสอบสถานพยาบาลที่ได้รับการอนุญาต สแกน QR Code เชื่อมกับระบบ GPS ในการตรวจหา ตำแหน่งของสถานพยาบาลที่ได้มาตรฐาน และสามารถแจ้งเบาะแสข้อมูลต่างๆ กลับมาได้ทาง เว็บไซต์



จากการที่กรมมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความพึงพอใจในการ ได้รับข้อมูลข่าวสารที่สะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงได้ง่าย จากผลสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีการ ให้บริการของกรมร้อยละ 91.35 (2560: ร้อยละ 84.23) และมีความเชื่อมั่นในการให้บริการที่มีความ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล สามารถตรวจสอบได้ และการจัดการข้อร้องเรียนของกรมเป็นระบบมากขึ้น ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็ว ครบถ้วน ถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้ไม่ต้องเสียเวลา และประหยัดค่าใช้จ่าย ในการมารับบริการด้วยตนเอง



กรมสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตได้สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีสำหรับดำเนินโครงการเกี่ยวกับการเปิดโอกาสฯ ผ่านการเปิดเวทีสาธารณะ และให้บุคลากรของกรมฯ ไปเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับภารกิจของกรมฯ รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับภาคประชาชน โดยหัวข้อในการให้ความรู้และการรับฟังแบ่งออกเป็น 3 ด้านตามภารกิจของกรมฯ ดังนี้ (1) ด้านการจัดเก็บภาษี (2) ด้านการตรวจสอบและปราบปราม (3) ด้านการเสนอแนะนโยบายภาษี มีการเปิดเวทีและช่องทางต่างๆ ให้ประชาชนรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของกรมเป็นผู้กำหนดขอบเขตเนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร และมอบหมายแต่ละหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลเป็นผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องครบถ้วน ทันสมัย และตอบสนองต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทันทั่วทั้งที่

การนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการเปิดเผยข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

1) Excise Open Data

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐกรมสรรพสามิต (Excise Open Data) ประกอบด้วย ชุดข้อมูลการจดทะเบียนสรรพสามิต ชุดข้อมูลใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ และชุดข้อมูลสินค้าและบริการ





2) การตรวจสอบพื้นที่จำหน่ายสุราบนเว็บไซต์

ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบพื้นที่จำหน่ายสุราผ่านเว็บไซต์ ซึ่งเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังสถานประกอบการจำหน่ายสุราในชุมชนและพื้นที่ของตน ช่วยลดโอกาสในการเข้าถึงสุราของเยาวชน และลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมในพื้นที่ หากประชาชนพบผู้กระทำผิดโดยจำหน่ายสุราในเขตพื้นที่ไหนก็สามารถแจ้งเบาะแสผ่านเว็บไซต์ซึ่งเมื่อกรณฯ ได้รับแจ้งแล้วจะดำเนินการส่งข้อมูลให้สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปรามจัดการผู้กระทำผิด



3) ศูนย์การเรียนรู้กรมสรรพสามิต

เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้ให้บุคลากรในองค์กร และบุคคลทั่วไปได้รับความสะดวก มีทั้งการเรียนรู้ในรูปแบบ Interactive Learning (2D และ 3D) และมีหลักสูตรออนไลน์ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบ Massive Open Online Course (MOOC) โดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาสาระที่ตนสนใจได้ในรูปแบบการเรียนรู้ผ่านภาพ เสียง และวิดีโอ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ โดยจะมีการทดสอบความรู้หลังจากเข้าเรียน และมีการจัดเก็บข้อมูลคะแนนของผู้เรียนด้วย รวมทั้งยังมีการเรียนรู้ในรูปแบบของเกมความรู้ เพื่อให้การเรียนรู้มีหลากหลายรูปแบบและตอบสนองต่อผู้เรียนได้ครอบคลุมทุกกลุ่ม



ผลสำเร็จจากการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบจำหน่ายสุราและยาสูบประเภทบุหรี่ยาเสพติดที่มีได้เสียภาษีถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งทำให้ได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

กรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) มีการขับเคลื่อนการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม โดยมอบหมายคณะทำงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อรับผิดชอบในงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน โดยมีกองบริหารคดีพิเศษ และศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้ เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบให้บริการรับเรื่องและบริหารจัดการข้อมูลให้คำปรึกษาแก่ประชาชนผู้รับบริการ

กรมให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็งของภาคประชาชนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการโดยมีการให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพเครือข่าย DSI ภาคประชาชนให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายของเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการของกรม มีการสนับสนุนวิทยากร/อาคารสถานที่ในการจัดเวทีประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “โครงการเพิ่มศักยภาพประชาชนด้านกฎหมายและการเข้าถึงความเป็นธรรม” และสนับสนุนวิทยากรในการให้ความรู้แก่หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน ด้วยเกมทางเลือก-ทางรอด (The Choice) รวมทั้ง มีการสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ในยุทธธรรมสู่หมู่บ้านนำบริการสู่ประชาชน





การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและรับฟังความคิดเห็น

กรมมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ โดยมีช่องทางที่หลากหลาย สามารถเข้าถึงได้สะดวก และข้อมูลที่เผยแพร่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน ทันเวลาและใช้ประโยชน์ได้ มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็น รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชน รวมถึงมีการให้บริการทางกฎหมายและการช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยมีช่องทางรับฟังความคิดเห็นต่างๆ เช่น โทรศัพท์สายด่วน 1202 ศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษภาค Application DSI Facebook DSI และ Facebook ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ / แสดงความคิดเห็น เป็นต้น ดำเนินการโดยให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของประชาชนอยู่บนพื้นฐานความรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ (Accountability) มีกระบวนการนำความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/ข้อร้องเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานหรือให้บริการ

การนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการเปิดเผยข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

การพัฒนาเทคโนโลยีประยุกต์ใช้จนเกิดนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเปิดเผยข้อมูล และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เช่น การพัฒนา Application DSI เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและรับฟังความคิดเห็น รับเรื่องร้องเรียนผ่าน Smart Phone การพัฒนาระบบตรวจสอบสถานะรับเรื่องร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์กรม <https://case-reporter.dsi.go.th> การพัฒนา Application แชร่ลูกใช้เพื่อตรวจสอบความเสี่ยงเกี่ยวกับแชร์ลูกใช้ การพัฒนานวัตกรรมเกมทางเลือก – ทางรอด (The Choice) เพื่อให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นหนี้ในระบบ และการพัฒนา Application DSI MAP เพื่อเป็นเครื่องมือให้ประชาชนใช้ตรวจสอบแนวเขตที่ดินทำกินของตน

การดำเนินการของกรมทำให้ประชาชนมีช่องทางการเข้าถึงความยุติธรรม โดยเสมอภาคทั่วถึง ดังคำว่า **“DSI ที่ฟัง ที่คุณฟังได้”**





สำนักงานกิจการยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม ส่งเสริมการบูรณาการและประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานต่างๆ รวมทั้งภาคประชาสังคมให้พัฒนาอย่างสอดคล้องและเป็นระบบ ส่งเสริมให้องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมได้ร่วมกันวางแผนการบริหารงานยุติธรรมและแก้ไขปัญหาอุปสรรค อันจะทำให้การอำนวยความยุติธรรมมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง มีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบการบริหารงานยุติธรรมของประเทศในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการให้ความสำคัญในเรื่องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ อีกด้วย

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานฯ มีการสื่อสารข้อมูลกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในหลายช่องทาง ได้แก่ (1) เว็บไซต์สำนักงานฯ : www.oja.go.th (2) facebook : [weareoja](https://www.facebook.com/weareoja) (3) instagram : [law_infographic](https://www.instagram.com/law_infographic) (4) twitter : [weareoja](https://twitter.com/weareoja) (5) youtube (6) google plus+ (7) Line@ (8) การประชุม/สัมมนา/ฟ็อกอบรม และภูมิภาค โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานและข้อมูลข่าวสารด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในประเด็นที่มีความน่าสนใจ ทันสมัย อยู่ในความสนใจของประชาชน ซึ่งผ่านการศึกษา วิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้องจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐ กฎหมายในชีวิตประจำวัน เป็นต้น และนำเสนอในรูปแบบของสื่อที่มีความหลากหลาย ได้แก่ e-book infographic video clip motion เพื่อให้ผู้ที่ได้รับสื่อสามารถเข้าใจข้อมูลได้ง่าย





การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

สำนักงานฯ จะรวบรวมข้อมูลจากช่องทางต่าง ๆ ซึ่งประชาชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็น ขอคำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมได้ทันที โดยผู้ดูแลระบบจะประสานไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะสามารถดำเนินการตอบกลับด้วยข้อมูลที่มีความถูกต้องและตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน ในส่วนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเชิงลึกด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมกับกลุ่มเป้าหมายผ่านการประชุม สัมมนา ฝึกอบรม จะมีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น หรือจัดทำรายงานแจ้งกลับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ข้อมูล รวมทั้งนำข้อมูลดังกล่าวไปพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการในประเด็นนั้นๆ ต่อไป

การพัฒนาระบบฐานข้อมูล

สำนักงานฯ ได้มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องการจัดทำฐานข้อมูล และการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงฐานข้อมูลของหน่วยงานผ่านเครือข่ายภาครัฐ (GIN) พร้อมให้บริการสืบค้นและรายงานผลให้กับผู้ใช้งานที่มีสิทธิ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าถึง ใช้ข้อมูลในปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนโดยปัจจุบันมีหน่วยงานในเครือข่ายจำนวน 24 หน่วยงาน และมีฐานข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 24 ฐานข้อมูล เช่น ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ฐานข้อมูลประกาศสืบจับ ฐานข้อมูลผู้กระทำความผิดกฎหมาย ฐานข้อมูลคดีรทหาย ฐานข้อมูลประวัติบุคคลสูญหาย ฐานข้อมูลประวัติคดียาเสพติด ฐานข้อมูลประวัติคดี ปง. ฐานข้อมูลเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิด ฐานข้อมูลผู้ถูกคุมประพฤติ ฐานข้อมูลผู้ต้องขัง ฐานข้อมูลความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา เป็นต้น โดยในอนาคตมีแผนจะขยายการเชื่อมโยงฐานข้อมูลให้มากขึ้นเพื่อตอบสนองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนได้เพิ่มมากขึ้น

สำนักงานปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพันธกิจที่สำคัญในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคีเครือข่าย ผนึกกำลังทางสังคมจากทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม รวมทั้งจัดระบบการให้บริการทางสังคมและสวัสดิการที่มีประสิทธิภาพ



การส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วม ผ่านกลไกจิตอาสา และอาสาสมัคร สนับสนุนให้บุคคลที่เป็นจิตอาสาและอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ปฏิบัติงานร่วมกัน ช่วยชี้แนะ ชี้เป้า ใฝ่ระวัง ร่วมลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือและติดตามภายหลังการช่วยเหลือในพื้นที่ โดยศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300 มีการปฏิบัติงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่มีความหลากหลายทั้งในภาคราชการและภาคประชาสังคม ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาสังคม และเสริมสร้างความรู้และทักษะในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาสังคมอย่างต่อเนื่อง มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนา ล่ามอาสาสมัคร การฝึกปฏิบัติการทำงานล่ามและสอบปฏิบัติแยกตามภาษา จัดประชุมทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาสังคมที่มีสภาพปัญหาซับซ้อนเพื่อร่วมกันให้ข้อเสนอแนะในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาสังคมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน



**ศูนย์ช่วยเหลือสังคม
สายด่วน 1300** เป็น
ช่องทางการรับฟังปัญหา ข้อคิด
เห็นข้อเสนอแนะ และให้คำ
ปรึกษาแนะนำ ดำเนินการ
ประสานการช่วยเหลือใน
เบื้องต้นและส่งต่อบริการไป
ยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มีสายด่วน 30 คู่สาย และ
สายด่วนต่างประเทศ ร่วมกับ

กสทช. 15 คู่สาย ตลอด 24 ชั่วโมง ให้บริการสำหรับชาวต่างประเทศ และมีบริการสำหรับผู้พิการ
ทางการได้ยิน ซึ่งบริการด้วยระบบการบริการถ่ายทอดการสื่อสารแบบภาพเคลื่อนไหว (TTRS) บริการ
สำหรับผู้ประสบปัญหาชาวต่างชาติ โดยการจัดทาล่ามอาสาสมัครมาให้บริการ บุคลากรที่รับสายได้รับ
การฝึกอบรมและมีคู่มือการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีการจัดเก็บข้อมูลในฐานข้อมูล SAC Database
ซึ่งประกอบด้วย 1) ประเด็นปัญหาสังคม 2) ความต้องการและความคาดหวังผู้ใช้บริการในแต่ละราย
3) ผลสำรวจความพึงพอใจ 4) ข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น คำชมเชย ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้
สารสนเทศนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนยุทธศาสตร์ และกำหนด
มาตรการกลไกในการให้บริการประชาชน เพื่อออกแบบบริการที่เหมาะสม
และมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ศูนย์ช่วยเหลือสังคม 1300 มีการตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไป
เผยแพร่ และกำหนดชั้นความลับของข้อมูลให้มีความปลอดภัยในการ
ใช้งาน โดยมีมาตรการ ดังนี้ 1) กำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลตามลำดับ
ชั้นความลับ 5 ระดับ 2) กำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการจัดเก็บข้อมูล
3) มีการสุ่มตรวจสอบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เฉพาะทางด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศ ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการ
ของประชาชนได้อย่างทันทั่วถึงซึ่งเป็นการพัฒนาบริการของหน่วยงานเพื่อให้
ประชาชนเกิดความมั่นใจในการให้บริการของศูนย์ช่วยเหลือสังคม





และประชาชน เป็นต้น ได้นำข้อมูลการร้องเรียนและความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการจากอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.) ทีมหมอครอบครัวที่มีประชาชนเข้าร่วมมาจัดทำเป็นระบบสารสนเทศ จัดเก็บที่หน่วยบริการและในฐานข้อมูล HDC รวมทั้งได้กำหนดให้ศูนย์บริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบติดตามข้อมูลการร้องเรียน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการในระบบบริการสุขภาพผ่านระบบ VOC โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการแก้ไขและแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ร้องทราบภายใน 15 วัน ข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการ ที่รวบรวมได้ สป.สธ. นำมาใช้เป็นข้อมูลนำเข้ากำหนดนโยบาย การปรับกระบวนการทำงาน และบริการสุขภาพ รวมถึงการสร้างนวัตกรรมบริการ

การนำเทคโนโลยีมาใช้ แอปพลิเคชัน Health for You (H4U) หรือสมุดสุขภาพประชาชน เป็นการดำเนินงานด้าน Digital Transformation ในการพัฒนากระบวนการทำงาน การบริการให้มีประสิทธิภาพ ไปสู่เป้าหมาย Thailand 4.0 ที่สนับสนุนการรับรู้ข้อมูลด้านสุขภาพและการสาธารณสุขสำหรับประชาชน (mHealth) ให้สามารถเข้าถึงและนำข้อมูลสุขภาพของตนเองในรูปแบบดิจิทัลไปใช้ประโยชน์ได้ง่าย สะดวก รู้เท่าทันสุขภาพของตนเอง โดยให้ประชาชนเป็นผู้บันทึกข้อมูลสุขภาพของตนเอง เพื่อเก็บประวัติด้านต่างๆ สมุดสุขภาพครอบครัว ประวัติวัคซีน การจองคิวออนไลน์พบแพทย์ในสถานพยาบาล ฯลฯ



โปรแกรม MOPH Connect เป็นสื่อกลางระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับประชาชน ขณะนี้ มีโรงพยาบาล 20 กว่าแห่งที่สามารถเชื่อมต่อกับ MOPH Connect มีฟังก์ชันการใช้งานหลายด้าน เช่น การค้นหาสถานบริการทั้งรัฐและเอกชน โรงพยาบาลสถานีอนามัย ร้านขายยา พร้อมพิกัดนำทางผ่าน Google Maps กรณีเกิดเหตุด่วน 1669 สามารถส่งพิกัดที่อยู่ปัจจุบันให้อัตโนมัติ มีระบบการจองคิวตรวจรักษาในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขตามสิทธิ มีการแจ้งเตือนก่อนถึงวันนัด และแจ้งเตือนเมื่อใกล้ถึงคิวผ่านทาง LINE Notification และมีฟังก์ชันประเมินความพึงพอใจการบริการของโรงพยาบาล



Line@ MOPH
Connect

การจัดทำระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงหรือการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

สป.สธ.มีระบบข้อมูล 43 แห่งจากโรงพยาบาลในสังกัดทั่วประเทศถูกส่งมาจัดเก็บที่คลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center) ซึ่งมีการ Update ข้อมูลทุกวัน ข้อมูลจะถูกเชื่อมโยงกับเลขบัตรประจำตัวประชาชนผ่านระบบ Smart Health ID ทำให้การให้บริการในขั้นตอนการจัดทำเวชระเบียนรวดเร็วขึ้น โดยไม่ต้องกรอกข้อมูลพื้นฐาน ไม่ต้องให้สำเนาบัตรประชาชน และประชาชนได้ใช้ข้อมูลสุขภาพของตนเองในรูปแบบดิจิทัลโรงพยาบาลได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย ตรวจสอบประวัติการรักษาเบื้องต้นได้เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับฐานข้อมูลภาครัฐอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ด้านสิทธิการรักษา รวมถึงส่งข่าวโดยตรงแก่ประชาชนได้ในอนาคต





องค์การกระจายเสียง และแพร่ภาพสาธารณะ แห่งประเทศไทย

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai Public Broadcasting Service) หรือไทยพีบีเอส เป็นองค์กรสื่อสารสาธารณะที่สนับสนุนการพัฒนาสังคมในทุก ๆ ด้าน และเป็นองค์กรสื่อที่เปิดพื้นที่ข่าวสารให้กับประชาชนได้มีช่องทางในการนำเสนอข่าวสารด้วยตนเอง และเชื่อมโยงกับประชาชนทุกระดับ รวมทั้งเชื่อมโยงกับเครือข่ายทั้งภาคประชาชนหน่วยงานภาครัฐกิจ และหน่วยงานภาครัฐ



การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน



ศูนย์เพื่อนไทยพีบีเอส และรายการเปิดบ้านไทยพีบีเอส

เป็นช่องทางที่สามารถสื่อสารได้ 2 ทาง ระหว่างไทยพีบีเอสและผู้ชม กล่าวคือ ไทยพีบีเอสเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้ชมและนำมารวบรวม เพื่อใช้ปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาข่าวและรายการให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงนำข้อสงสัยหรือประเด็นที่น่าสนใจของผู้ชมมาอธิบายขยายความเพื่อตอบข้อสงสัยผ่านช่องทางหน้าจอ ในรายการเปิดบ้านไทยพีบีเอส ซึ่งถือว่าเป็นช่องทางการสื่อสารที่มีการเปิดรับฟังความคิดเห็น และเปิดให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมกับไทยพีบีเอส รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลการทำงานของไทยพีบีเอสเพื่อคลี่คลายประเด็นข้อสงสัยของผู้ชมในเวลาเดียวกัน

สภาผู้ชมผู้ฟังรายการ ไทยพีบีเอส เป็นช่องทางและกลไกสำคัญที่เปิดให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กร รวมถึงได้รู้และรับทราบถึงกระบวนการทำงานสื่อ และนำประเด็นความคิดเห็นต่างๆ ของผู้ชม มาร่วมกันพัฒนาสื่อสาธารณะให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

การนำเทคโนโลยีมาใช้

ไทยพีบีเอสพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีใน Platform ต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการเปิดเผยข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ได้แก่

แอปพลิเคชัน C - Site ที่ได้พัฒนาจากการสร้างนักข่าวพลเมืองที่กระจายอยู่ทั่วภูมิภาค เพราะไทยพีบีเอสตระหนักว่าภาคประชาชนสามารถเป็นนักสื่อสารได้ เพราะพลังการสื่อสารอยู่ในมือคุณ



ช่องทาง Platform Online ต่างๆ ที่สามารถเชิญชวนและสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้สื่อข่าวได้กว้างขวาง ไทยพีบีเอสสามารถเก็บข้อมูลจาก Platform Online ต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาองค์กร รวมถึงให้ข้อมูลของไทยพีบีเอสให้ภาคประชาชนรับทราบได้



ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม
Effective Change
ระดับดีเด่น





กรมชลประทาน

การบริหารจัดการน้ำ
แบบมีส่วนร่วม
ในระบบนิเวศ 3 น้ำ

แพรง หนาม แดง

สภาพปัญหาการจัดการน้ำชุมชนแพรงหนามแดง

ชุมชนแพรงหนามแดง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น เป็นชุมชนหนึ่งที่มีความหลากหลายของระบบนิเวศธรรมชาติ ประกอบด้วยพื้นที่น้ำจืด พื้นที่น้ำกร่อย และพื้นที่น้ำเค็ม แต่เนื่องจากสภาพระบบนิเวศ 3 น้ำ (น้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม) จึงทำให้มีน้ำเค็มหนุนเข้ามาในพื้นที่ ในอดีต ชาวชุมชนใช้วิธีสร้างทำนบกั้นดินกั้นน้ำเค็มเพื่อทำนาปลูกข้าว ต่อมาปัญหาน้ำเค็มหนุนรุนแรงยิ่งขึ้น ชาวบ้านในพื้นที่จึงไปร้องเรียนหน่วยงานราชการกรมชลประทานจึงดำเนินการก่อสร้างประตูกั้นน้ำจืด-น้ำเค็ม จำนวน 15 ประตู แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้สำเร็จ กลับกลายเป็นการแบ่งแยกฝั่งพื้นที่น้ำจืดและน้ำเค็มออกจากกัน ประกอบกับเมื่อมีการตัดถนนพหลโยธิน 2 ความเจริญได้นำโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาสู่ชุมชนเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการปล่อยน้ำเสียลงคลองต่างๆ





สภาพปัญหาการจัดการน้ำชุมชนแพรทนามแดง

ชุมชนแพรทนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นชุมชนหนึ่งที่มีความหลากหลายของระบบนิเวศธรรมชาติ ประกอบด้วยพื้นที่น้ำจืด พื้นที่น้ำกร่อย และพื้นที่น้ำเค็ม แต่เนื่องจากสภาพระบบนิเวศ 3 น้ำ (น้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม) จึงทำให้มีน้ำเค็มหนุนเข้ามาในพื้นที่ ในอดีต ชาวชุมชนใช้วิธีสร้างทำนบกั้นดินกั้นน้ำเค็มเพื่อทำนาปลูกข้าว ต่อมาปัญหาน้ำเค็มหนุนรุนแรงยิ่งขึ้น ชาวบ้านในพื้นที่จึงไปร้องเรียนหน่วยงานราชการกรมชลประทานจึงดำเนินการก่อสร้างประตูกั้นน้ำจืด-น้ำเค็ม จำนวน 15 ประตู



แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้สำเร็จ กลับกลายเป็นการแบ่งแยกฝั่งพื้นที่น้ำจืดและน้ำเค็มออกจากกัน ประกอบกับเมื่อมีการตัดถนนพระราม 2 ความเจริญได้นำโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาสู่ชุมชนเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการปล่อยน้ำเสียลงคลองต่างๆ เมื่อเปิด-ปิดประตูระบายน้ำ จึงทำให้พื้นที่ฝั่งน้ำเค็มได้รับความเสียหายจากน้ำเสียที่ปล่อยลงคลอง ส่งผลให้สัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยงไว้ตายลงเป็นจำนวนมาก และพื้นที่เกษตรกรรมฝั่งน้ำจืดได้รับผลกระทบจากการที่มีน้ำเค็มรุกกล้าเข้าไปในพื้นที่ การเปิด-ปิดประตูระบายน้ำจึงทำให้เกิดปัญหาการขัดแย้งของคนในพื้นที่เป็นอย่างมาก

จากความขัดแย้ง...นำไปสู่การแก้ไขปัญหา

กรมชลประทานได้ตระหนักถึงปัญหาโดยเปิดรับฟังความคิดเห็นและนำแนวความคิดการแก้ไขปัญหาจากแนวความคิดของชุมชนมาปรับปรุงรูปแบบของประตูระบายน้ำ และผลักดันให้เกิดเป็นแบบมาตรฐานกรมชลประทาน นอกจากนี้ กรมฯ ได้เข้ามาสนับสนุนองค์ความรู้ในการบริหารจัดการน้ำ และสนับสนุนให้จัดตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานรวมใจพัฒนาเมืองสามน้ำแพรทนามแดง เพื่อให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทาน จังหวัด

สมุทรสงคราม นำไปสู่การทำข้อตกลงร่วม 3 จังหวัดในการบริหารจัดการน้ำ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยนำรูปแบบงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเข้ามาทำกระบวนการในการค้นหาวิธีบริหารจัดการน้ำร่วมกันในพื้นที่ และลดปัญหาความขัดแย้งของคนภายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เกิดนวัตกรรมการบริหารจัดการน้ำในระบบนิเวศ 3 น้ำ ด้วยบานประตูระบายน้ำแบบบานหับผาย เกิดข้อตกลงกติกาในการเปิดปิดประตูที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของชุมชน ทั้งยังถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง จนสามารถเป็นพื้นที่ต้นแบบและขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ได้ ส่งผลให้คนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

Inside Out–Outside In บูรณาการเพื่อประชาชน

กรมชลประทาน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาช่วยในการสืบค้นปัญหาและสาเหตุ เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือแนวทางแก้ไขร่วมกันอย่างพึงพอใจทุกฝ่าย ประกอบด้วยกระบวนการทั้งระดับภายนอกและภายใน ดังนี้



ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการปรับเปลี่ยนแนวคิด ทักษะคิด และกระบวนการทางความคิด (Mindset) ของบุคลากรกรมชลประทาน ต่อกระบวนการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำได้อย่างยั่งยืน

โดยปรับโครงสร้างองค์กรตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงการปฏิบัติงาน และปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด (Mindset) ของบุคลากร มีการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นระบบ เช่น หลักสูตรฝึกอบรมวิทยากรกระบวนการขั้นต้น (Facilitator for Change) ซึ่งพัฒนามาจากหลักสูตร FSC: Future Search Conference หลักสูตรฝึกอบรมวิทยากรกระบวนการขั้นสูงประกอบด้วยหลักสูตรย่อย เช่น การฝึกทักษะการดำเนินการประชุม อย่างมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน



การฝึกทักษะการดำเนินการประชุมอย่างมีส่วนร่วมเพื่อคลี่คลาย ความขัดแย้ง เป็นต้น อีกทั้งใช้แนวทางการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานพื้นฐาน (กลุ่มพื้นฐานฯ) ในชุมชนขนาดเล็ก แล้วจึงขยายพื้นที่ไปสู่การจัดตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มบริหารฯ) นำไปสู่การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมระดับจังหวัด ภายใต้รูปแบบของคณะกรรมการจัดการชลประทาน (Joint Management Committee for Irrigation: JMC) (คณะกรรมการ JMC) เพื่อเป็นองค์กรสูงสุดในการบริหารจัดการน้ำชลประทานโดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมกันเป็นเจ้าของ



ขั้นตอนที่ 2 ค้นหาต้นเหตุของปัญหาการจัดการน้ำในระบบนิเวศ 3 น้ำ (น้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม) ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การจัดกระบวนการเรียนรู้ชุมชน เริ่มต้นจากการเปิดเวทีเล็กตามหมู่บ้าน เช่น เครือข่ายประชาคมคนรักแม่กลองที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นปัญหาน้ำเน่าเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและจากบานประตูระบายน้ำแบบเดิม ให้ชุมชนร่วม**ค้นหาแกนนำชุมชนร่วมทำงาน** จัดกระบวนการเรียนรู้ตัวเอง และเรียนรู้ผู้อื่น และค้นหาข้อมูลสภาพปัญหาเบื้องต้น จากนั้นจึงจัด**เวทีสร้างความเข้าใจ**กับทุกภาคีในชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลศักยภาพชุมชน ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ บริบทชุมชน ประวัติชุมชน และการจัดการน้ำในอดีต เพื่อสร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนผ่านการเล่าเรื่องราวในอดีต ต่อมาจึงจัด**เวทีวิเคราะห์ข้อมูล** เมื่อเริ่มเข้าใจสภาพพื้นที่ และสภาพปัญหาของชุมชนมากขึ้นแล้ว จัดเวทีโดยตั้งคำถามชวนคิดและกระตุ้นให้ชุมชนอยากค้นหาคำตอบ และนำผลที่ได้มา**กำหนดทิศทางของชุมชนใต้แนวทางการแก้ไข/พัฒนา** ที่เห็นเป็นรูปธรรม คือแบบบาน**ประตูระบายน้ำแบบบานหับเพย** ซึ่งประยุกต์จากบานสวิงฝาปิดท่อน้ำในบ่อกึ่ง ซึ่งมีเค้ามาจากบานหับเพยของเรือนไทย



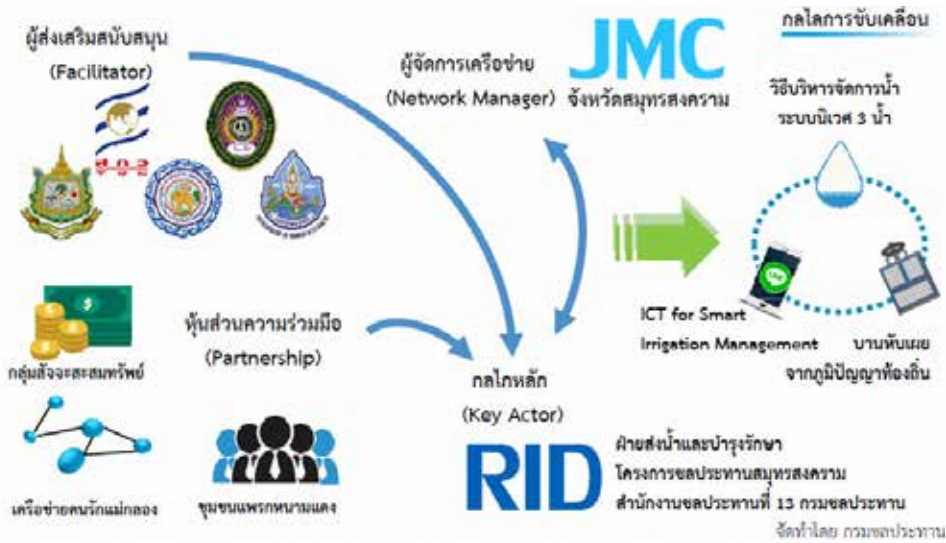
ขั้นตอนที่ 3 จากบานหับเผยสู่แบบมาตรฐานกรมชลประทาน และนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการน้ำ

กรมชลประทานได้สนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยนำความต้องการของชุมชนที่ต้องการแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำเค็ม-น้ำจืด ด้วยรูปแบบของบานประตูระบายน้ำแบบบานหับเผย มาเริ่มทดลองติดตั้งใช้งานบานประตู 2 แห่ง เพื่อปรับแก้ไขแบบบานประตูให้เป็นไปตามหลักวิศวกรรม ได้ปรับแก้ไขแบบบานประตูระบายน้ำ จนมีความถูกต้องและกำหนดให้เป็นแบบบานประตูระบายน้ำมาตรฐานของกรมชลประทาน อีก 19 แห่ง ขยายผลไปยังพื้นที่ใกล้เคียงจนเป็นที่ยอมรับและเป็นแหล่งเรียนรู้ดูงานของหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ โดยในปัจจุบัน ได้มีนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำเวทีการมีส่วนร่วมเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำและแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้แก่ เรือผลักดันน้ำ และ เรือดูดเลน ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาร่วมกัน และนำการมีส่วนร่วมตามรูปแบบการบริหารจัดการชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม (Participatory Irrigation Management : PIM)



ขั้นตอนที่ 4 JMC เพื่อความยั่งยืนของการบริหารจัดการน้ำในระบบนิเวศ 3 น้ำ

จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน เพื่อให้เข้ามาร่วมเปิดปิดอาคารบังคับน้ำ (บานหับเผย จำนวน 19 บาน) ร่วมกันบำรุงรักษาระบบชลประทาน เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และผลักดันให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC) สมุทรสงคราม เพื่อเป็นองค์กรสูงสุดในการบริหารจัดการโครงการชลประทาน โดยมีผู้แทนจากผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ มีผู้แทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ เป็นประธานคณะกรรมการฯ (JMC) เพื่อทำหน้าที่กำหนดข้อตกลง กติกา และมาตรการต่างๆ ในการบริหารจัดการน้ำ รวมถึงเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการการทำงานระหว่างส่วนราชการและภาคเอกชนต่างๆ ในพื้นที่ ทั้งยังได้ขยายความร่วมมือไปยังพื้นที่เหนือน้ำ (จ.ราชบุรี) และพื้นที่ท้ายน้ำ (จ.เพชรบุรี) เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้น้ำ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ



ผลสำเร็จจากการร่วมมือร่วมประสาบ

ผลสำเร็จทางสังคม



แก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนในชุมชนน้ำจืดและน้ำเค็มที่มีมายาวนานได้สำเร็จ



เกิดความมั่นคงในอาชีพ จากการทำเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับระบบนิเวศ ส่งผลให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น



เกิดข้อตกลงการส่งน้ำ (โดย JMC) ที่เกิดจากการบูรณาการและความร่วมมือของภาครัฐและเอกชนโดยผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักวิชาการให้มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่



เกิดความเข้มแข็งของชุมชนจากการรวมตัวเพื่อแก้ปัญหการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ ซึ่งใช้ระยะเวลากว่า 10 ปี



สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศในชุมชนดีขึ้น

ผลสำเร็จด้านเศรษฐกิจ



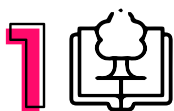
ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพดีขึ้น เนื่องจากการจัดการน้ำที่สอดคล้องกับการผลิตและระบบนิเวศ ส่งผลให้ผลผลิตมีมาตรฐานตามความ

ตลาด



รายได้ต่อครัวเรือนของเกษตรกรเพิ่มขึ้น (ก่อนมีบ้านประตुरะบายน้ำแบบบานหับเผย เกษตรกรมีรายได้ในช่วงต่ำกว่า 50,000-100,000 บาท/ปี เมื่อมีบ้านประตुरะบายน้ำแบบบานหับเผย เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น อยู่ในช่วง 70,000-120,000 บาท/ปี)

ผลสำเร็จเชิงนวัตกรรม



เกิดกระบวนการพัฒนาองค์ความรู้และการปฏิบัติงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อบริหารจัดการน้ำชลประทานแก่บุคลากรกรมชลประทานและมีความรู้เกี่ยวกับหลักการและขั้นตอน การดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องและชัดเจน



เกิดต้นแบบ (Model) กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการจัดการน้ำในระบบนิเวศ 3 น้ำที่ชัดเจน และยั่งยืน สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับพื้นที่ที่มีปัญหาในลักษณะคล้ายกัน



บ้านประตुरะบายน้ำแบบบานหับเผย ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ระบบนิเวศ 3 น้ำ สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายกันได้



สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โครงการสกลนคร...เมืองแห่งคราม

โครงการสกลนคร... เมืองแห่ง **คราม** ธรรมชาติ

คราม คือ วิถีชีวิตของคนสกลนคร

เมื่อ 60 ปีก่อน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จแปรพระราชฐานมาประทับแรมที่พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ ทรงฟื้นฟูหัตถศิลป์แห่งแผ่นดิน โดยทรงให้มีการจัดตั้ง ศูนย์ศิลปาชีพขึ้นหลายแห่งเพื่อส่งเสริมอาชีพ การทอผ้าไหม ผ้าฝ้าย และหัตถกรรมอื่นๆ ส่งผลให้ราษฎรมีอาชีพและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

จังหวัดสกลนคร จึงได้สืบสานพระราชกรณียกิจ ตามพระราชปณิธาน โดยส่งเสริมสนับสนุนและ พัฒนาศักยภาพช่างทออย่างต่อเนื่อง และได้ สืบค้นวัตถุดิบท้องถิ่นเพื่อรังสรรค์งานทอผ้าให้เกิด ความแตกต่างตรงตามความต้องการของตลาด ทำให้พบภูมิปัญญาการนำต้นครามที่มีแหล่งกำเนิด

จาก "ลุ่มแม่น้ำสงคราม" หรือลุ่มน้ำป่าคราม โดย นำต้นครามมาหมักให้เกิดสีย้อมธรรมชาติเพื่อ สุขภาพผู้ผลิต ผู้สวมใส่



รักษาพลังงานและสิ่งแวดล้อม เพราะใช้วิธีย้อม
เย็น และมีการวิจัยพัฒนา ควบคุมกระบวนการ
ผลิต ขยายกลุ่มผู้ผลิต ผู้ปลูกให้เป็นพืชเศรษฐกิจ
ทางเลือกในท้องถิ่น ถือเป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่น
เด่นของผ้าทอ ทั้งผ้าไหม ผ้าฝ้าย และผ้าคราม
ย้อมสีธรรมชาติ



เนื่องจากสกลนครเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์
ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เป็นแหล่งรังไหม แหล่ง
ปลูกคราม ที่นำมาสร้างสรรค์งานทอผ้าได้อย่าง
งดงาม และสืบสานเป็นศิลปวัฒนธรรมของชาว
สกลนครสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันเป็นที่รู้จักใน
ระดับประเทศ และ “ผ้าย้อมคราม” เป็นผ้าฝ้าย
ย้อมครามธรรมชาติที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น
สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical
Indications : GI)



กระแสการบริโภค
ของคนรุ่นใหม่มีทัศนคติ
ด้านลบต่องานหัตถกรรม
เนื่องจากเห็นว่ามีรูปแบบ
ไม่ทันสมัย ไม่มีแบรนด์
ทำให้ความต้องการมี
ปริมาณไม่มาก อีกทั้ง
ผู้ผลิตขาดความรู้ความ
เข้าใจในการผลิตสินค้าให้
สอดคล้องกับ ความ
ต้องการขาดความ
เชี่ยวชาญในการพัฒนา
การสร้างแบรนด์ และการ
พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้
สวยงาม มีคุณค่า และ
ดึงดูดใจของผู้ซื้อ สินค้ายังมี
ลักษณะคล้ายคลึงกัน
เช่น ผ้าเมตร ผ้าพันคอ ผ้า
คลุมไหล่ เป็นต้น

รวมทั้งปัญหาเรื่องช่องทางการตลาด
ซึ่งส่วนใหญ่ยังจำหน่ายภายในจังหวัด ที่บ้านหรือ
สถานที่ตั้งของกลุ่มผู้ผลิต และตลาดที่จังหวัด
หรือหน่วยงานอื่นจัดให้ เป็นครั้งคราว
ไม่สม่ำเสมอ รายได้จากการจำหน่ายไม่แน่นอน
ทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียน เป็นสาเหตุให้หลาย
คนทิ้งอาชีพไปทำงานในเมือง





แนวคิดโครงการสกลนครเมืองแห่ง ครามธรรมชาติ

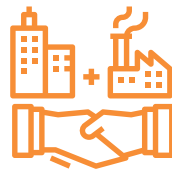
สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสกลนคร ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด ได้ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าและบริการ โดยสนับสนุนกิจกรรมการส่งเสริมเส้นทางการค้าผ้าครามย้อมสีธรรมชาติสู่สากล ซึ่งดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิด “การตลาดนำการผลิต” (Demand driven) ใช้ความต้องการของตลาดเป็นตัวกำหนดการผลิตสินค้า ผสมผสานกับการขับเคลื่อนตามนโยบาย “สานพลังประชารัฐ” โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญการมีส่วนร่วมของ “เครือข่ายธุรกิจ Biz Club จังหวัดสกลนคร” ซึ่งมีสมาชิกผู้ผลิต ผู้ประกอบการผ้าครามสมาชิกในชุมชน กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าร่วมกิจกรรมและร่วมแบ่งปันองค์ความรู้ใน



การสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น และร่วมเสนอความคิดในการจัดทำแผนงาน/โครงการการรวมกลุ่มดังกล่าว ก่อให้เกิด “ถนนผ้าคราม” ซึ่งเป็นถนนคนเดินที่เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์จากครามที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ และยังคงกลายเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้และข้อมูลของชาวบ้าน ช่วยถ่ายทอดเทคนิคต่างๆ ซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายเล็กมีตลาดจำหน่ายสินค้าของตนเอง



ความต้องการของตลาด
เป็นตัวกำหนดการผลิต
สินค้า



การขับเคลื่อนนโยบาย
สานพลัง
ประชารัฐ



ผู้ประกอบการ
• GI/OTOPS/SME
• MOC Biz Club

การขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของชุมชน

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดสกลนคร ใช้แนวทาง 5 ประสาน ได้แก่



ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2560-2564) การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจการค้าในส่วนภูมิภาค โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ 3 ด้าน ได้แก่





1. การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาด

โดยจัดการฝึกอบรมองค์ความรู้หลักสูตรด้านการตลาดที่เกี่ยวข้องและการศึกษาดูงานฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจในยุค 4.0 โดยวิทยากรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรการให้ความรู้ในด้านกระบวนการผลิตน้ำคราม การมัดย้อม การทอผ้า ฯลฯ ให้กับเยาวชนในสถานศึกษาและประชาชนทั่วไป

2. การพัฒนาสินค้าและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

โดยพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน โดยส่งเสริมให้ผู้ผลิตผู้ประกอบการ ย้อมสีธรรมชาติเข้าสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน และผลักดันให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ มีศักยภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ (zero waste) รวมทั้งพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีความสามารถในการแข่งขันซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง และยั่งยืน

3. การพัฒนาด้านการตลาด

การส่งเสริมช่องทางการตลาดในพื้นที่และนอกพื้นที่ของจังหวัด เพื่อสร้างโอกาส สร้างรายได้ให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการผ้าครามและเพื่อประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์สินค้าให้แพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น...สู่ผลสำเร็จ



ผลสำเร็จทางสังคม

- (1) เกิดแหล่งเรียนรู้ต้นแบบในการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 แห่ง คือ ศูนย์การเรียนรู้บ้านคำข่า อำเภอพรรณนานาคมนและศูนย์เรียนรู้ครามสกกล อำเภอเมืองสกลนคร
- (2) ลดการเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกพื้นที่ที่เกิดความรัก ความสามัคคี ของคนในชุมชน
- (3) เกิดกระแสความนิยมในการอนุรักษ์ผ้าไทย ในการสวมใส่ผ้าครามย้อมสีธรรมชาติเป็นเครื่องแต่งกายประจำจังหวัดสกลนคร
- (4) ทั่วโลกรู้จักผ้าครามย้อมสีธรรมชาติและนิยมใส่กันแพร่หลายมากยิ่งขึ้น เช่น ผ้าทอสกกล เป็น Costume ในภาพยนตร์ Hollywood เรื่อง Troy



ผลสำเร็จทางเศรษฐกิจ

(1) รายได้จากการจำหน่ายสินค้าผ้าคราม ย้อมสีธรรมชาติของจังหวัดสกลนครเพิ่มขึ้น โดยในปี 2561 มีมูลค่าการจำหน่าย 342,331,013 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 51.84 (ยอดจำหน่าย ปี 2560 มูลค่า 225,444,480 บาท)

(2) มีผู้ผลิต ผู้ประกอบการผ้าคราม ของจังหวัดสกลนครเพิ่มขึ้น โดยในปี 2561 มีจำนวน 114 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.35 (ปี 2560 มีจำนวน 83 ราย)

(3) ปี 2560 ผ้าย้อมคราม ราคาเมตรละ 200-300 บาท ปัจจุบันราคาผ้าย้อมครามปรับตัวสูงขึ้นเป็น เมตรละ 500 – 5,000 บาท

(4) ผ้าย้อมครามสีธรรมชาติสกลนคร ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญาเรียบร้อยแล้ว โดยมีผู้ยื่นขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ GI จากเดิม จำนวน 7 ราย ปัจจุบันเพิ่มขึ้นเป็น 39 ราย เป็นการเข้าสู่ระบบมาตรฐานการผลิตที่ได้คุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนด ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค

(5) จังหวัดสกลนคร ได้รับการประกาศให้เป็น “เมืองแห่งผ้าย้อมครามและสีธรรมชาติ” ของสภาหัตถกรรมโลกภาคพื้นแปซิฟิก WCC PAR (World Craft Council Pacific Region) "WCC Indigo Natural Dye City" ซึ่งเป็นจังหวัดแรกของประเทศไทย และเป็นหนึ่งใน



ประเทศภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่ได้รับการรับรองเสมือน "แบรนด์" ที่ได้รับการรับรองในระดับโลก เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560





สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

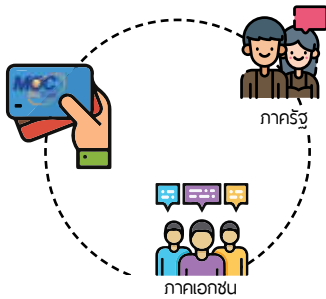
การพัฒนาเศรษฐกิจการค้า จังหวัดให้เข้มแข็ง ผ่านกลไก MOC Biz Club จังหวัดอุดรธานี

MOC Biz Club ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก (Local Economy)

จังหวัดอุดรธานี เป็นศูนย์กลางการค้าปลีกและค้าส่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีโครงสร้างเศรษฐกิจด้านค้าปลีกค้าส่งมากที่สุดกว่าร้อยละ 20 ของมูลค่าเศรษฐกิจทั้งหมดของจังหวัด มีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนกว่า 44,000 ราย แต่มีข้อจำกัดด้านขีดความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะ SMEs วิสาหกิจชุมชน OTOP ขาดการรวมกลุ่มกันเพื่อวางแผนพัฒนาศักยภาพให้เข้มแข็งเติบโตไปพร้อม ๆ กัน กระทรวงพาณิชย์ได้นำแนวคิดในการส่งเสริมการรวมตัวกันของเครือข่ายธุรกิจให้เป็นศูนย์รวมธุรกิจและพันธมิตรทางการค้า เพื่อพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการในแต่ละพื้นที่ตามแนวทางพระราชรัฐ ภายใต้กิจกรรม “เครือข่ายธุรกิจ MOC Biz Club” เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันธุรกิจ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน



การสร้างความเข้มแข็งเครือข่าย MOC Biz Club จังหวัดอุดรธานี



เริ่มจากการให้ข้อมูล สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานีดำเนินการสร้างความเข้าใจกับผู้ประกอบการทุกกลุ่มจากหลากหลายอาชีพผ่านช่องทางต่างๆ ในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การพบปะพูดคุย เวทีสภาภาคฯ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของการรวมกลุ่มจัดตั้งเครือข่าย



ธุรกิจ MOC Biz Club การรับฟังความคิดเห็น โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกเครือข่ายเข้ามาเป็นตัวแทนในรูปของคณะกรรมการ ในลักษณะจิตอาสา ไม่มีค่าตอบแทน และต้องทำด้วยความสมัครใจ โดยยึดแนวทางและเป้าหมายเดียวกันในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ผู้ประกอบการในพื้นที่โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อย สมาชิกเครือข่ายเป็นผู้คัดเลือกประธานและคณะกรรมการบริหาร ตามความเหมาะสม การสร้างความร่วมมือ เพื่อให้เครือข่ายธุรกิจ MOC Biz Club มีการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหารศูนย์เครือข่ายธุรกิจ MOC Biz Club จังหวัดอุดรธานี การกำหนดบทบาทของเครือข่ายธุรกิจ MOC Biz Club จังหวัดอุดรธานี มีสมาชิก Biz Club 212 ราย แบ่งเป็น 4 กลุ่มธุรกิจ (Cluster) คือ



ผ้าและเครื่องแต่งกาย



อาหารและเครื่องดื่ม



เกษตรและเกษตรแปรรูป



การท่องเที่ยวชุมชน

โดยหัวใจของการพัฒนา Cluster ต่าง ๆ คือ การสร้างความร่วมมือบนพื้นฐานของการแข่งขัน โดยผู้เกี่ยวข้องในเครือข่าย Cluster นั้นๆ จะต้องวางแผนกำหนดทิศทางเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ ระหว่างกัน การติดตามประเมินผลและรับฟังความคิดเห็นของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง โดยมีช่องทางในการ



สื่อสารข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ และประชุม MOC Biz Club ทุกเดือน เป็นต้น เพื่อให้เครือข่ายได้พบปะพูดคุย ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

โลก MOC Biz Club กับการมีส่วนร่วมของชุมชน

มีการดำเนินงานเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าในจังหวัดอุดรธานี ดังนี้

1) การพัฒนาศักยภาพชุมชน ชุมชนได้เปลี่ยนจากการใช้สารเคมีในการย้อมสีผ้า มาใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติที่หาได้จากท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและธรรมชาติ โดยได้รับความรู้เทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติชนิดสีใหม่ สิ่งทอย้อมสีธรรมชาติ เช่น สีแดงจากตัวครั่ง รากยอ เปลือกก๋อสีเขียวจากเปลือกมะม่วง เปลือกลิ้นฟ้า ใบหูกวาง สีน้าตาลจากเปลือกประดู่ หรือผลหมาก เป็นต้น ทั้งนี้ การย้อมสีธรรมชาติเป็นองค์ความรู้จากงานวิจัยที่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ร่วมกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานีและชุมชน เพื่อเป็นการฟื้นฟูภูมิปัญญาและพัฒนาศักยภาพและ



คุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น

2) การพัฒนาการออกแบบและการสร้างชุมชนต้นแบบ (Pattern)


ชุมชนได้กลายเป็นแหล่งความรู้ในการสืบสานและต่อยอด นำไปผนวกรวมกับนวัตกรรมสมัยใหม่ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ในชุมชน โดยการให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ กำหนดความต้องการของชุมชนในการส่งเสริมพัฒนา ตลอดจนบอกกล่าวปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินศักยภาพเครือข่ายและกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานขับเคลื่อนและพัฒนาของ Moc Biz Club ให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษา เช่น กลุ่มทอผ้า บ้านนางาม ซึ่งเป็นกลุ่มต้นแบบของ Cluster ผ้าและเครื่องแต่งกาย เป็นพี่เลี้ยงในรูปแบบพี่สอนน้อง เป็นต้น




3) การสร้างช่องทางกำหนายเพื่อการแข่งขันแบบไร้ขีดจำกัด หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัด เครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืน มหาวิทยาลัยราชภัฏและอาชีวศึกษาจังหวัด ส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือสินค้า OTOP เช่น การขายออนไลน์ การจับคู่เจรจาธุรกิจ (Business Matching) ทำให้ผู้ประกอบการ เปลี่ยนจากการตลาดธุรกิจ B2B หรือ Business-to-Business เป็นการตลาดแบบ B2C หรือ Business-to-Consumer คือการขายสินค้าไปยังผู้บริโภคโดยตรงโดยไม่มีตัวกลาง นอกจากนี้สนับสนุน ขับเคลื่อนศูนย์เครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืน มุ่งพัฒนาผู้ประกอบการ 4.0 หรือ Young Smart Trader ให้สามารถนำข้อมูลไปดำเนินธุรกิจและส่งเสริมให้เกิดการต่อยอดของชุมชน เพื่อยกระดับผู้ประกอบการสร้างความยั่งยืนให้ชุมชน อีกทั้งผู้ประกอบการทางสรรพสินค้าทั้งในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและพื้นที่ อื่นๆ ได้ให้การสนับสนุนสถานที่จำหน่ายสินค้า ตลอดจนร่วมสนับสนุนทางด้านการตลาดให้กับสินค้า สร้างรายได้และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จ/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลสำเร็จทางสังคม

 เกิดความรักและสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสให้กับกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งเห็นได้จากการให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินธุรกิจของเครือข่าย MOC Biz Club ในลักษณะพี่สอนน้อง โดยไม่ได้มองว่าเป็นคู่แข่งทางการค้า หากแต่เป็นภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมมือกันในการดำเนินงานและขับเคลื่อนธุรกิจให้เติบโตไปพร้อมกัน บนความแตกต่างทั้งด้านทรัพยากรบุคคล ทุน และโอกาสทางสังคม เป็นต้น

 เกิดบรรยากาศของความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ด้วยดีของหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชน เห็นได้จากการดำเนินงานในการขับเคลื่อนกิจกรรมและโครงการต่างๆ ของ MOC Biz Club ซึ่งมีเป้าหมายเดียวกันในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดให้มีความเข้มแข็งอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

 เกิดการฟื้นฟูและอนุรักษ์ภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน ไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา รวมถึงมีการพัฒนาต่อยอดให้ดีขึ้น จะเห็นได้จากการที่เครือข่าย MOC Biz Club กลุ่ม Cluster ฟ้าและเครื่องแต่งกาย มีการรวมตัวกันเพื่อฟื้นฟูผ้าโบราณ รวมถึงวิธีการมัด ย้อม ทอให้ยังคงอยู่ และพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยและตอบโจทย์ของกลุ่มลูกค้าในปัจจุบัน



ผลสำเร็จทางเศรษฐกิจ

สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของจังหวัดอุดรธานี เนื่องจากสมาชิกเครือข่ายฯ ได้รับองค์ความรู้ ตลอดจนทักษะในกระบวนการผลิต จนทำให้มีการพัฒนาทั้งคุณภาพและรูปแบบของสินค้า ส่งผลให้จากเดิมที่เคยจำหน่ายผ้าทอสีเคมีในลักษณะผ้าผืน ราคา 300-600 บาท/ผืน สามารถพัฒนาเป็นการผลิตและจำหน่ายเครื่องแต่งกายสุภาพบุรุษ-สตรีจากการย้อมสีธรรมชาติที่มีราคาจำหน่ายสูงถึง 7,000 – 12,000 บาท/ชิ้น มูลค่าการจำหน่ายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากเดิมเดือนละ 1 แสนบาท เป็นเดือนละ 1.5 ล้านบาท



เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ประกอบการ ได้แก่ การจำหน่ายออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นการไลฟ์สดในเพจการจำหน่ายผ่าน line@ การเชื่อมโยงและจับคู่ธุรกิจกับผู้ประกอบการเครือข่าย MOC Biz Club ในภูมิภาคอื่น การประสานความร่วมมือเพื่อขอพื้นที่จัดจำหน่ายในห้างเซ็นทรัลพลาซ่า ซึ่งมีกลุ่มผู้บริโภค

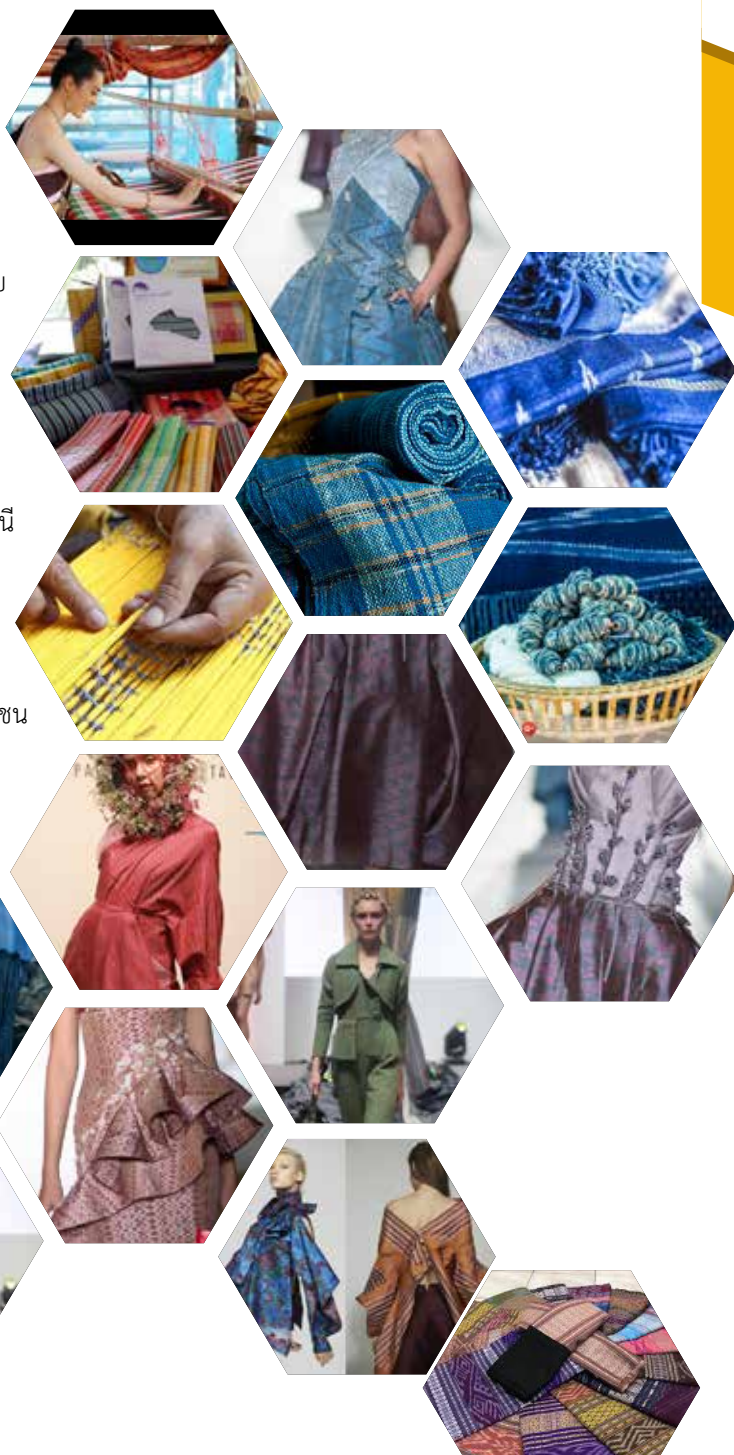


ที่มีกำลังซื้อสูง การสร้างช่องทางการตลาดใหม่ๆ ให้ผู้ประกอบการเครือข่ายที่เป็นรายเล็กๆ หากแต่มีสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและศักยภาพสูง

สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจจังหวัดอุดรธานี เกิดการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการซึ่งมีความหลากหลายในสาขาการประกอบธุรกิจ เช่น ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและเครื่องดื่ม สินค้าเกษตร/สินค้าเกษตรแปรรูป และการท่องเที่ยว ชุมชน จากเดิมมีสมาชิกเครือข่าย MOC Biz Club 152 คน ปัจจุบันมีสมาชิก 212 คน

ปัจจัยของความสำเร็จ

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้ง ส่วนราชการในจังหวัด ภาคเอกชน และ ภาคประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายเดียวกันในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดให้เติบโตอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และผู้ประกอบการในจังหวัด มีการรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่น มีความเสียสละ และมีจิตอาสา ประกอบกับต้นทุนทางด้านภูมิปัญญา ได้แก่ ศิลปะการมัด การทอ การย้อมผ้าแบบโบราณ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดอุดรธานี ที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานเป็นต้นทุนดั้งเดิม เมื่อผนวกกับนวัตกรรมสมัยใหม่ ทำให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ และส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของชุมชนและภาพรวมจังหวัด





สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์)

“ศูนย์โฮมสุขภาพสิรินธร” คืบความสุข
และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้ผู้พิการ
และผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว



“ศูนย์โฮมสุข” กายภาพบำบัดเชิงรุก

การไปพบแพทย์แต่ละครั้งถือเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญ ที่ทุกคนต้องเตรียมตัว วางแผน หรือลางาน โดยเฉพาะผู้ป่วยที่อยู่ในชนบท มีความห่างไกลสถานพยาบาล และต้องจัดการในการเดินทาง หรือไหว้วานคนอื่นให้มาเป็นเพื่อน บางครั้งอาจต้องเตรียมอาหารการกิน ระหว่างการเดินทางจนเสร็จสิ้น แล้วจึงออกเดินทางเข้ามาพบแพทย์ ซึ่งล้วนทำให้เกิดความสูญเสียค่าใช้จ่ายในรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การสูญเสียรายได้ หรือเวลาของการประกอบอาชีพ ผู้ป่วยในจังหวัดกาฬสินธุ์ก็มีค่าใช้จ่ายที่ต้องไปรับบริการสถานบริการสุขภาพ เฉลี่ยคนละ 165 บาทต่อครั้ง ยิ่งผู้ป่วยที่ต้องมีญาติไปด้วยก็เพิ่มค่าใช้จ่ายไปอีก เฉลี่ยอย่างน้อย 330 บาทต่อครั้ง

ทั้งนี้ ผู้ป่วยที่อยู่นอกเมืองก็มีความยากลำบากที่เข้าถึงบริการสุขภาพและการรักษาพยาบาล และหากเป็นผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ผู้พิการ หรือผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากตัวเมือง และยังไม่ไปไหน



มาไหนด้วยตนเองไม่ได้ อย่ว่าแต่จะไปโรงพยาบาลเลย แม้แต่จะลุกเดินออกจากบ้านก็ยิ่งยากลำบาก ยิ่งทำให้เข้าถึงบริการสุขภาพยากไปอีก โดยจังหวัดกาฬสินธุ์มีกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวที่ต้องดูแลอย่างต่อเนื่อง จำนวนทั้งสิ้น 14,564 ราย ซึ่งขาดโอกาสเข้าถึงการรับบริการ สูงถึงร้อยละ 65.70

นอกจากปัญหาด้านการเข้าถึงบริการสุขภาพที่ต้องได้รับการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง ยังมีอีกหนึ่งเหตุปัจจัยที่สำคัญคือ การขาดแคลนบุคลากรทางกายภาพบำบัด ซึ่งทั้งจังหวัดกาฬสินธุ์มีนักกายภาพบำบัดเพียง 32 คน ต่อประชากรทั้งหมด 970,425 คน เทียบสัดส่วนแล้ว 1 คนต่อ 30,326 คน โดยสูงเกินมาตรฐานวิชาชีพ 7 เท่าจากที่กำหนดนักกายภาพบำบัดไว้ 1 คนต่อ 4,500 คน ส่งผลให้ผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุเหล่านี้เกิด



ความรู้สึกลด้อยค่า เป็นภาระ และไม่มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมคนทั่วไปอย่างปกติสุข ด้วยเหตุนี้ สาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์จึงพยายามที่จะทำให้ผู้ด้อยโอกาสในหลายพื้นที่เหล่านี้ได้รับบริการด้านสุขภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยให้ชุมชนเข้ามาเป็นจิตอาสาด้านกายภาพบำบัดแบบมุ่งเน้นให้ชุมชนจัดการกันเอง

การบูรณาการช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้พิการ ผู้สูงอายุครบวงจร

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวคิดดำเนินกิจกรรมตาม **“โครงการศูนย์โฮมสุขภาพสินธุ์กินความสุขและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้ผู้พิการ ผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวอย่างยั่งยืน”** ที่ตั้งขึ้นมาด้วยแนวคิดการบูรณาการความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชน 6 บริการ ไว้ในที่เดียว คือ ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม ด้านอาชีพ ด้านสังคม และด้านนันทนาการ โดยกระบวนการระดมความคิดของนักกายภาพบำบัด ผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ (อบจ.) ผู้แทนจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) และผู้แทนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 7 ขอนแก่น (สปสช.) และผู้แทนเครือข่ายคนพิการจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อร่วมกันออกแบบ วางแผน หาแนวทางในการจัดตั้ง และกำหนดคุณลักษณะ รูปแบบการดำเนินงานของศูนย์โฮมสุขให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยจะต้องมีรูปแบบที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จสำคัญ 5 ประการ คือ



	ประชาชนในชุมชนต้องเข้ามาเป็นอาสาสมัครศูนย์โฮมสุข (หมอโฮมสุข) เพื่อทำงานในศูนย์
	สถานที่จัดตั้งศูนย์โฮมสุขประชาชนในชุมชนเป็นผู้เลือกและต้องตั้งอยู่ในชุมชนที่สะดวกแก่การเข้าถึงบริการ
	มีงบประมาณและอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเพียงพอและพร้อมใช้
	สร้างรูปแบบการจัดระบบบริการที่เชิงรับและเชิงรุก โดยอาสาสมัครร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกมิติ
	ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการในทุกขั้นตอน และสนับสนุนทรัพยากร

ศูนย์โฮมสุขภาพสาธิต มีแนวคิดจากการออกแบบกระบวนการจัดระบบบริการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการโดยการใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Base Rehabilitation Matrix : CBR) ขององค์การอนามัยโลก 2010 (WHO 2010) มาใช้ในการออกแบบกระบวนการจัดระบบบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยมีประชาชนในชุมชนเป็นผู้จัดการสนองต่อความต้องการตามสภาพและบริบทภายในชุมชน เปิดโอกาสให้คนพิการ และผู้สูงอายุ สมาชิกในครอบครัว สมาชิกชุมชน ตลอดจนองค์กรหน่วยงานต่างๆ ทั้งนอกและในชุมชนมีส่วนร่วมระดมสรรพกำลังทางสังคม (Social Mobilization) หนุนส่วนสุขภาพ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดการระบบสุขภาพอันได้แก่ องค์การสาธารณสุข ประกอบด้วย โรงพยาบาลสาธิตสาธิต 17 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้ง 156 แห่ง

มาใช้ในการจัดระบบบริการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชนทุกมิติในชุมชน โดยคนในชุมชน (Community Base) ตามบริบทชุมชนในพื้นที่ของจังหวัดกาฬสินธุ์ “ศูนย์โฮมสุข” ได้ใช้จุดแข็งของวิถีชุมชนอีสาน ที่มีน้ำใจ มีความโอบอ้อมอารี รักพวกพ้องไม่ทอดทิ้งกัน มากำหนดกลยุทธ์พัฒนาดนในชุมชนให้เป็นอาสาสมัครเพื่อการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้สามารถดูแลกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุม ต่อเนื่อง และคำว่า “โฮม” เป็นคำพ้องเสียงในภาษาอีสาน หมายถึง การรวมกันมาใช้เป็นแนวทางสำคัญในการสร้างความร่วมมือร่วมกันทำหน้าที่ของหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องและประยุกต์ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วิธีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ ในการร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชนโดย 4 ลง และ 6 ร่วม ประกอบด้วย **ลงเรือ** ในการร่วมกันรับรู้และร่วมคิด

กลยุทธ์ และแนวคิดแก้ไขปัญหา





ร่วมวางแผนให้ความเห็นโดยคณะกรรมการและประชาชน การร่วมจัดตั้งศูนย์ และอาสาสมัคร ทั้งด้านคนและอุปกรณ์ เพื่อกำหนดวิธีการ แนวทางแก้ไข โครงสร้าง สถานที่ตั้งและบุคลากร **ลงขัน** ในการร่วมนำระดมทุนและทรัพยากรจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทรัพยากรความรู้ที่เผยแพร่หรืออบรมเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลฟื้นฟูสมรรถภาพตามหลักสูตรมาตรฐานที่กำหนด **ลงมือ** ในการร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผลเพื่อเรียนรู้และพัฒนา และ **ลงตัว** โดยร่วมกันรับผลประโยชน์ใน ทุกฝ่าย ทั้งผู้ป่วยที่ได้รับการฟื้นฟูจนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรืออาสาสมัครโสมสุขที่นอกจากได้ความรู้ด้านกายภาพบำบัด ยังได้รับความรู้สึกอิ่มเอมใจจากการช่วยฟื้นฟูผู้ป่วยได้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกิดระบบสุขภาพชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืนโดยประชาชนมีส่วนร่วมจากการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องในชุมชนเพิ่มสูงขึ้น ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และยังเกิดมาตรฐานดำเนินการของศูนย์โสมสุขโดยชุมชนครอบคลุมทุกพื้นที่

เครือข่ายจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในการจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ในการเป็นจิตอาสาของทีมแกนนำหลักให้มีหัวใจความเป็นมนุษย์ในการดูแลคนในชุมชนเป็นหลักสำคัญ เช่น เครือข่ายวิชาชีพกายภาพบำบัดจากโรงพยาบาลต่าง ๆ สนับสนุนองค์ความรู้ ทักษะในการดูแลฟื้นฟูสภาพผู้พิการและผู้สูงอายุ จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนการดำเนินงานออกบัตรคนพิการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการของศูนย์โสมสุขและการประเมินคุณภาพ เทศบาลหรือ อบต. สนับสนุนยานพาหนะรับส่งผู้พิการและผู้สูงอายุในการเข้ารับบริการที่ศูนย์โสมสุขหรือส่งต่อ



Health

Organization

Mind

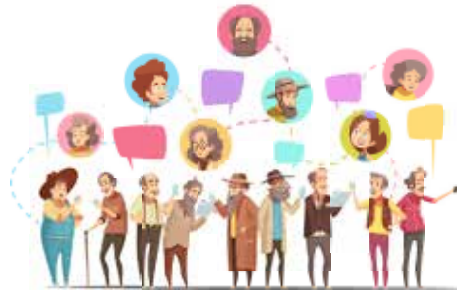
Empowerment

Social

Unity

Knowledge

รับบริการที่โรงพยาบาล บริษัท/โรงงานอุตสาหกรรมสนับสนุนงบประมาณในการจ้างงานคนพิการตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการภาคเอกชน และหน่วยงานองค์กรที่เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือในการทำงาน (Partnership) มีหน้าที่ในการสนับสนุนด้านวิชาการ การเสริมสร้างกำลังใจ เชิดชูเกียรติ เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมผลิตสื่อการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้อุปกรณ์กายประยุกต์จากวัสดุในท้องถิ่น การสนับสนุนนักศึกษา มาฝึกงานเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งทุกทีมทำงานเชื่อมประสานกันอย่างลงตัว ไปในทิศทางเดียวกัน สร้างความยั่งยืนให้ระบบบริการในชุมชนที่สร้างขึ้น



คุณลักษณะของศูนย์โสมสุขกาฬสินธุ์จะต้องมีกิจกรรมการดำเนินงานตาม 7 องค์ประกอบของตัวอักษรคำว่า HOME SUK ซึ่งใช้ในการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพของศูนย์โสมสุข ดังนี้

H

= Health คือ ต้องมีการดำเนินกิจกรรม การดูแลสุขภาพกลุ่มเป้าหมาย โดยการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ สร้างเสริม ป้องกัน และรักษาสุขภาพ

O

= Organization คือ องค์กรศูนย์โสมสุข ต้องเกิดจากการร่วมมือกันของภาคีเครือข่ายในการจัดตั้งเพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานแบบบูรณาการ โดยเป็นมติเห็นชอบร่วมกันของคณะกรรมการศูนย์โสมสุข จำนวน 17 คน ประกอบด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.), อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดูแลคนพิการ (อพม.ก.), ผู้แทนกลุ่ม/ชมรมคนพิการ ผู้ช่วยคนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ, ผู้แทนกลุ่ม/ชมรมผู้สูงอายุ, ผู้แทนศูนย์พัฒนาครอบครัวในตำบล

หรือผู้แทนกองทุนสวัสดิการชุมชนหรือผู้แทนองค์กรชุมชน หรือกองทุนอื่นๆ ในตำบล, ผู้แทนด้านการศึกษาทั้งในและนอกระบบในพื้นที่ ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองของคนในชุมชน ทั้งนี้มีอาสาสมัครศูนย์โฮมสุข จำนวนศูนย์ละ 10 คนซึ่งชุมชนเป็นคน คัดเลือกกันเองโดยต้องผ่านการอบรมตาม หลักสูตรมาตรฐานที่ได้รับการรับรองโดยสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ และต้องได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นอาสาสมัครศูนย์โฮมสุข โดยกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพจังหวัดกาฬสินธุ์

M

= Mind คือ พลังของชุมชนโดย “อาสาสมัครศูนย์โฮมสุข” ที่มีจิตใจอาสาสมัคร ดูแลผู้พิการผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเคลื่อนไหวด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (Humanize)

E

= Empowerment คือ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน มีอำนาจในการตัดสินใจร่วมกับโดยภาคีเครือข่ายในพื้นที่ สร้างชุมชนให้มีความรู้สึกในการทำงานเพื่อคนในชุมชน

S

= Social คือ การดูแลกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เกิดกระบวนการทางสังคม

U

= Unity คือ ทีมงานของหน่วยงานองค์กรด้านสุขภาพ และด้านสังคมที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกพื้นที่ มีสื่อสาร ส่งต่อข้อมูล และประสานการดำเนินงาน ทำงานช่วยกันอย่างเป็นระบบไปในทิศทางเดียวกันและเป็นเอกภาพ

K

= Knowledge คือ การพัฒนาความรู้ และศักยภาพของคนในชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดองค์ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายเท ลื่นไหล องค์ความรู้ นำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลตนเอง ดูแลคนในครอบครัว และชุมชนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

อาสาสมัครศูนย์โฮมสุขเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ

“อาสาสมัครศูนย์โฮมสุข” แต่ละคนมาด้วยใจ ไม่มีสินจ้างรางวัล และจะได้รับมือหลายให้รับผิดชอบดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพ การทำการกายภาพบำบัด และอื่น ๆ จากนั้นนักกายภาพบำบัดจะเป็นผู้ประเมินว่าการฟื้นฟูที่ผ่านมามีผลอย่างไร ผ่านการประเมินตามมาตรฐานกลางบัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการ และสุขภาพ (International Classification of Functioning Disability and Health : ICF) หรือไม่





การสนับสนุนการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ในการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์โหมสุขาพหุศาสตร์ มีช่องทางในการสื่อสารเพื่อการดำเนินงานดังนี้ (1) การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์มือถือ ซึ่งมีเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือบริการครอบคลุมทุกพื้นที่ ประชาชนที่เป็นญาติผู้ดูแลผู้พิการและผู้สูงอายุ (2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสารทาง Application Line กลุ่มศูนย์โหมสุขาของแต่ละอำเภอในการปฏิบัติงานของประชาชนที่เป็นอาสาสมัครศูนย์โหมสุขา (3) การประชุมประจำเดือนของศูนย์โหมสุขา เพื่อการสื่อสารชี้แจงการดำเนินงาน การรับฟังข้อมูลความคิดเห็นสะท้อนกลับของผู้รับบริการและของอาสาสมัครที่เป็นผู้ให้บริการ และ (4) การติดต่อสื่อสาร ประสานงานโดยตรงในศูนย์โหมสุขาที่เปิดบริการในชุมชนที่เป็นมติข้อตกลงร่วมกันของประชาชนในชุมชนร่วมกับคณะกรรมการบริหารจัดการและอาสาสมัครศูนย์โหมสุขาในการกำหนดสถานที่จัดตั้งที่สะดวกแก่การเข้าถึงบริการ และการกำหนดการเปิดให้บริการของศูนย์ฯ ซึ่งเป็นสถานที่ให้ข้อมูลองค์ความรู้ จัดระบบบริการ ประสานงาน รวมถึงรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะการจัดระบบบริการฟื้นฟูสมรรถภาพในชุมชน โดยคนในชุมชน เพื่อคนในชุมชนเองเป็นการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพโดยการใช้ชุมชนเป็นฐานอย่างแท้จริง

ผลงานเด่นที่เกิดขึ้น ได้แก่ โรงเรียนผู้สูงอายุที่ทำให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้มีกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ ทำให้สุขภาพของผู้สูงอายุดีขึ้น และการปรับสภาพบ้านผู้สูงอายุและคนพิการ เพื่อให้ได้ใช้ชีวิตในบ้านไปอย่างปลอดภัยและมีความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้น “ศูนย์โหมสุขา” จึงเป็นนวัตกรรมของชาวจังหวัดกาฬสินธุ์แห่งแรกแห่งเดียวของประเทศไทย ทั้งนี้ปัจจุบันจังหวัดกาฬสินธุ์มีศูนย์โหมสุขา จำนวน 53 แห่ง และมีเป้าหมายในการขยายให้เต็มพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั้ง 150 แห่ง ตามความพร้อมของพื้นที่ รวมทั้งมีการถ่ายทอดองค์ความรู้และได้ขยายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ได้แก่ 25 ศูนย์ในจังหวัดร้อยเอ็ด 5 ศูนย์ในจังหวัดมหาสารคาม และ 1 ศูนย์นำร่องในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นผลสำเร็จที่สะท้อนการพัฒนาจนสามารถสร้างเมล็ดพันธุ์ “นักกายภาพบำบัดรุ่นใหม่” ที่เห็นความสำคัญของการทำงานด้านสาธารณสุขเชิงรุก



ผลจากการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ทำให้ “ศูนย์โฮมสุข” เป็นต้นแบบของระบบการดูแลระยะยาว (Long term care) และเป็นสถานที่ฝึกอบรมหลักสูตรนักร่างกายบำบัดชุมชน โดยเกิดการขยายผลของศูนย์โฮมสุขและอาสาสมัครศูนย์โฮมสุขมากขึ้นทุกปี โดยกลุ่มผู้พิการสามารถเข้าถึงบริการในปี 2561 ร้อยละ 77.31 เพิ่มขึ้น 2.25 เท่าจากปี 2558 ที่เข้าถึงเพียงร้อยละ 34.30 และกลุ่มผู้สูงอายุเข้าถึงบริการในปี 2561 ร้อยละ 91.43 จากเดิมที่ไม่มีเลย ทำให้กลุ่มคนพิการและผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวเหล่านี้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่อง และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้ป่วยและญาติได้สูงถึง 32,036,400 บาท





จังหวัดกาฬสินธุ์

Kalasin Happiness Model : คนกาฬสินธุ์ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง : โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตคนจนขั้นพื้นฐาน

ปัญหาความยากจนของประเทศไทย เป็นปัญหาที่สั่งสมมานาน เกิดความเหลื่อมล้ำ และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนโดยตรง ที่ทำให้ขาดกำลังสำคัญในการร่วมสร้างประเทศให้เข้มแข็งและยั่งยืน และจากรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ในการจัดอันดับความยากจนในปี 2559 พบว่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนคนจนมากเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ และเส้นความยากจน (Poverty Line) อยู่ที่คนละ 2,422 บาทต่อเดือน ซึ่งยังต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ที่คนละ 2,667 บาทต่อเดือน

เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในจังหวัด สร้างโอกาส สร้างอาชีพ มีรายได้ นายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน โดยเลือกจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นจังหวัดนำร่องในกลุ่มจังหวัดรายได้ต่ำ ซึ่งตั้งเป้าหมายให้กลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่มหลัก คือ เกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้ใช้แรงงาน และประชาชนผู้ด้อยโอกาสมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per Capital) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ในปี พ.ศ. 2561 และร้อยละ 10 ในปี พ.ศ. 2562 ที่ต้องขจัดความยากจนให้หมดไปภายใน 2 ปี

โดยจังหวัดกาฬสินธุ์ได้รับมอบนโยบายดังกล่าว และดำเนินการกำหนดตัวแบบเพื่อดำเนิน “โครงการ Kalasin Happiness Model : คนกาฬสินธุ์ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

ซึ่งมีการขับเคลื่อนร่วมกันของทุกภาคส่วน ใน 2 มิติหลัก คือ มิติที่ 1 ยกระดับชีวิตขั้นพื้นฐาน และ มิติที่ 2 ยกระดับรายได้ เป็นการสร้างและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน โดยมุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิตรวมของภาคการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตภาค การเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ในกลุ่มเป้าหมายบนพื้นฐานของ ความเสมอภาค และได้รับการอำนวยความสะดวกอย่างเท่าเทียมกัน

แนวคิดการแก้ไขปัญหาความยากจน

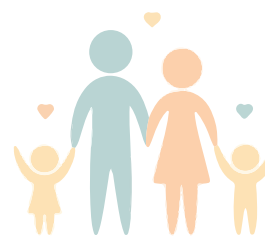
การทำงานตลอดโครงการนี้ ได้ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมทุกกระบวนการตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุด โดยใช้เทคนิคการประชาคุ่มเพื่อค้นหาปัญหา การตัดสินใจ การกำหนดแนวทางเพื่อการพัฒนา การรับรู้ และการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา เช่น การค้นหากลุ่มเป้าหมายครัวเรือนยากจน ให้ชุมชน ในพื้นที่ร่วมกันคัดเลือกและเสนอรายชื่อครัวเรือน ยากจนให้กับคณะกรรมการ/ชุดปฏิบัติการประจำ ตำบล และสำรวจสภาพความเป็นอยู่เพื่อพิจารณา แยกประเภทและช่วยเหลือให้ตรงกับความต้องการต่อไป

แนวคิดในการให้ความช่วยเหลือ มี 2 แนวคิดหลัก คือ แนวคิดวัฏจักรความยากจน ได้แก่ ขาดโอกาสทางการศึกษา ขาดแคลนทุนทรัพย์ ปัญหาด้านสุขภาพ และแนวคิดทฤษฎีปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้คุณภาพชีวิตของครัวเรือน มีความมั่นคง และยั่งยืน โดยการวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดประเด็นพิจารณาให้ความช่วยเหลือใน

6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสวัสดิการแห่งรัฐ ด้านอำนวยความสะดวก ด้านอาชีพ ด้านสุขภาพ และด้านหนี้สิน ซึ่งจำเป็นที่ต้องได้รับความร่วมมือ จากทุกภาคส่วนในการประสานงานกับเครือข่าย และแก้ไขปัญหาความยากจน จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการซึ่งบูรณาการร่วมกับภาค เอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และภาค ประชาชน โดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง และใช้หลัก ชุมชนช่วยชุมชนแก้ไขปัญหาดังกล่าว

และยังได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการยกระดับ คุณภาพชีวิตคนจนขั้นพื้นฐาน ร่วมกับนายอำเภอ ผู้นำคุ้ม ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อน ให้การเข้าร่วมโครงการของกลุ่มเป้าหมาย การประชุม การพิจารณาคัดเลือกกลุ่มครัวเรือนยากจน ตลอด จนร่วมติดตามประเมินผล เพื่อสนับสนุนและ ส่งเสริมให้การทำงานเป็นไปตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนด

นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ มูลนิธิ วัด โรงเรียน สมาชิ กในชุมชน ในด้านงบประมาณ สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ หรือแม้แต่องค์ความรู้ต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมการ ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อจัดเก็บข้อมูลครัวเรือน ยากจนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมหาวิทยาลัย กาฬสินธุ์สนับสนุนองค์ความรู้และพัฒนาาระบบ สารสนเทศในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ของครัวเรือนยากจน ตลอดความต้องการ ศักยภาพ ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตคนจน และยก ระดับรายได้ โดยการดำเนินงานดังกล่าวมีแนวคิด

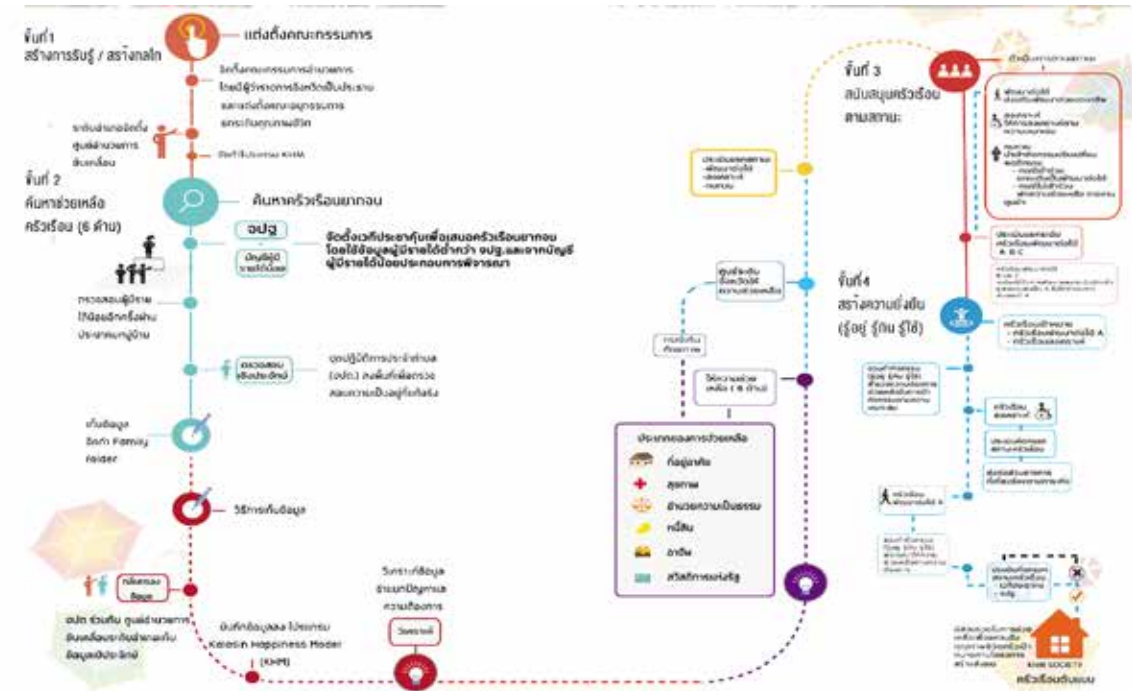




จากต้นทุนทางวัฒนธรรมกาฬสินธุ์ “ตุ้มโฮม เบ็งแยง ฮักแพง แบ่งปัน” ซึ่งหมายถึง การรวมพลัง การคอยสอดส่องดูแล ด้วยความรักใคร่กลมเกลียว และช่วยเหลือแบ่งปันกันจากคนในชุมชนช่วยเหลือกันเองตามหลักชุมชนเพื่อชุมชน ซึ่งมีรูปแบบขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ



ขั้นตอนที่ 1 สร้างการรับรู้สร้างความเข้าใจ สร้างกลไกขับเคลื่อน โดย



ขั้นตอนที่ 1 สร้างการรับรู้สร้างความเข้าใจ สร้างกลไกขับเคลื่อน โดย

(1)

ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจประชาชน/ส่วนราชการ/คณะทำงาน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม

(2)


แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนงานทุกระดับ ซึ่งประกอบไปด้วยภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรต่าง ๆ ในการเข้ามามีส่วนร่วม

(3)

จัดทำระบบโปรแกรมสารสนเทศแก่นอง (KHM) เพื่อบันทึกข้อมูลครัวเรือนเป้าหมาย


ขั้นตอนที่ 2 บูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่เพื่อค้นหาและกลั่นกรองครัวเรือนยากจน ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานในการแก้ไขปัญหาความยากจนที่สำคัญ โดย

(1)




จัดเวทีประชาคมของชุมชน เพื่อระดมความคิดเห็น และพิจารณาคัดเลือก เพื่อให้คณะกรรมการ คัดพิจารณาคัดเลือกและเสนอครัวเรือนยากจนจากข้อมูลครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลผู้ลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อย

(2)



จัดชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ขปต.) ประกอบด้วยชาวบ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้นำชุมชนทำหน้าที่สำรวจสภาพความเป็นอยู่ ตรวจสอบและกลั่นกรองครัวเรือนยากจนว่ามีทักษะความสามารถ ต้นทุนในการดำเนินชีวิต และการให้ความช่วยเหลือ

(3)



อำเภอให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นตามปัญหาหรือความต้องการใน 6 ด้าน โดยบันทึกข้อมูลครัวเรือนและการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นลงในโปรแกรม KHM กรณีเก็บศักยภาพอำเภอที่จะส่งข้อมูลให้ศูนย์ปฏิบัติการฯ เพื่อลงพื้นที่ประเมินครัวเรือนโดยคัดแยกสถานะครัวเรือนเป็น 3 สถานะ คือ พัฒนาต่อได้ ต้องสงเคราะห์ หรือต้องทบทวน และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม KHM แล้วจึงหวัดให้ความช่วยเหลือต่อไป

โปรแกรม KHM V.1.3 (Kalasin Happiness Model Version 1.3)

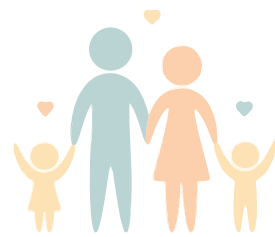
- ช่วยประมวลผลเพื่อประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาและจัดกลุ่มแยกประเภทตามประเด็นความต้องการพร้อมแนวทางในการช่วยเหลือ และใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานนำเสนอผู้บริหารให้ทราบ

- ใช้ระบบภูมิสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการปัญหาความยากจนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยความร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (Gistda) (สทอ.) เช่น Application การจับคู่ระหว่างผู้ว่างงานกับตำแหน่งงานในจังหวัด

ขั้นตอนที่ 3 ตัดสินใจช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายโดยชุมชนในพื้นที่เอง อำเภอ และศูนย์ปฏิบัติการยกระดับคุณภาพชีวิตคนจนขั้นพื้นฐานจังหวัดกาฬสินธุ์ จากการร่วมกันพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพและความต้องการของครัวเรือนยากจนใน 6 ด้าน ทั้งนี้ มีการช่วยเหลือครัวเรือน

ยากจนจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น งบประมาณ/โครงการจากภาครัฐและภาคเอกชน วัสดุ อุปกรณ์ กองทุนผ้าป่าจากการระดมทุน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 สร้างความยั่งยืนให้ครัวเรือนยากจนดำรงชีพอยู่ได้ด้วยตนเองด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจังหวัดกาฬสินธุ์มีการบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตโดยจัดทำโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้ในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 2 โครงการ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์ คือ โครงการพัฒนาสังคมยกระดับคุณภาพ

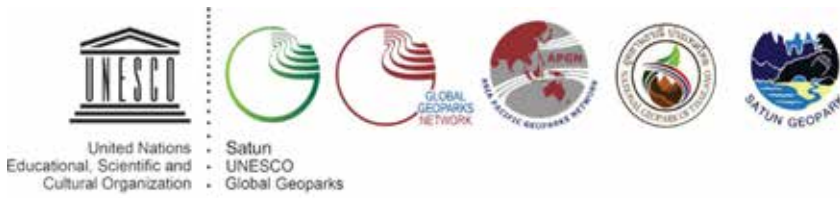




ชีวิตและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และโครงการตลาดนัดแก้จนคนกาฬสินธุ์ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังตามโครงการพัฒนาสังคมยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ การสร้างครัวเรือนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากการที่ได้รับความช่วยเหลือ เป็นพี่เลี้ยงและช่วยเหลือครอบครัวที่อยู่ในโครงการ

ผลจากการดำเนินการที่ผ่านพบว่า มีปัจจัยความสำเร็จจากการให้ความสำคัญและผลักดันของผู้บริหารหรือผู้นำ การใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จนทำให้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจแนวทางและ

กระบวนการในการช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและหลุดพ้นจากความยากจน ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนยากจนสูงขึ้น จาก 2,465 บาทต่อเดือน เป็น 2,671 บาทต่อเดือน และยกระดับคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานได้ทุกครัวเรือน จำนวน 3,292 ครัวเรือน และยังเข้าถึงระบบการบริการและสวัสดิการแห่งรัฐ ได้แก่ การรับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ บัตรประชาชน บัตรผู้พิการ เป็นต้น นอกจากนี้ ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน ทำให้เกิดความเข้มแข็งและเกิดความปรองดองและความสามัคคีในชุมชน



ก้าวสู่อุทยานธรณีโลกด้วยการมีส่วนร่วมของ ประชาชน จังหวัดสตูล (Global Geoparks)



จังหวัดสตูลมีความโดดเด่นด้านธรณีวิทยา รวมถึงวัฒนธรรม โบราณสถาน และนิเวศวิทยา โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอมะนัง อำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู อำเภอเมืองสตูล มีแหล่งธรณีวิทยาที่มีคุณค่ามากกว่า 28 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ มากกว่า 16 แห่ง มีความโดดเด่นทั้งด้านความหลากหลายของซากดึกดำบรรพ์สัตว์ทะเลที่ค้นพบ และความหลากหลายของ ชั้นหินยุคเก่าแก่ รวมทั้งสภาพภูมิประเทศหินปูนที่มีความสวยงามระดับโลก เช่น เกาะตะรุเตา หมู่เกาะเกดรา ถ้าฎมาเพชร ถ้าเลสโตโกดอน เป็นต้น และมีความสำคัญในด้านการเชื่อมโยงวัฒนธรรม โบราณสถาน วิถีชีวิต ของชาวมานิ ชาวเล และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะการค้นพบซากดึกดำบรรพ์ หรือฟอสซิล ที่สามารถบ่งชี้อายุทางธรณีได้อย่างสมบูรณ์ เมื่อประมาณ 548 - 250 ล้านปีที่ผ่านมามี



จากความสำเร็จข้างต้นทุกภาคส่วนในจังหวัดจึงเห็นชอบร่วมกันในการดำเนินการตามแนวทางการจัดตั้งอุทยานธรณีของกรมทรัพยากรธรณี เมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรณีและภูมิทัศน์ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งบริหารจัดการอุทยานธรณีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนส่งเสริมการศึกษาและข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชน พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรณีและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน โดยเป้าหมายสำคัญร่วมกันของทุกภาคส่วนในการดำเนินงาน คือการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการอุทยานธรณีสู่ระดับสากล เริ่มต้นจากการจัดตั้งหน่วยงานบริหารจัดการ การจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการและดำเนินงานตามแผนฯ ด้วยความร่วมมือร่วมใจของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ ต่อมาจึงได้มีการประกาศจัดตั้งอุทยานธรณีสตูล (Satun Geopark) ซึ่งเป็นอุทยานธรณีระดับจังหวัดในปี พ.ศ. 2557 และด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องจึงพัฒนาจนได้รับการประกาศเป็นอุทยานธรณีระดับประเทศในปีพ.ศ. 2559 (ยูเนสโก) แห่งแรกในประเทศไทย และแห่งที่ 5 ของอาเซียน ด้วยการประกาศให้เป็นอุทยานธรณีโลก (UNESCO Global Geopark)

การขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของประชาชนสู่การเป็นอุทยานธรณีโลก (UNESCO Global Geopark)

วันที่ 17 เมษายน 2561 ได้มีการประกาศรับรองอุทยานธรณีสตูลเข้าเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ



การเปิดองค์กรให้ประชาชนมีส่วนร่วม

จังหวัดสตูลกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์โดยยึดหลักการบูรณาการระหว่างประเด็นการพัฒนาในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับพื้นที่ พร้อมทั้งพิจารณาผลกระทบต่อสังคม ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ในการเป็น “เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุทยานธรณีโลก เศรษฐกิจมั่นคง สังคมน่าอยู่สันติสุขอย่างยั่งยืน ประตูดูอาเซียน” กำหนดกลไกรองรับการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สอดคล้องกับภารกิจหรือลักษณะงานของส่วนราชการ และสร้างทัศนคติที่ดีและพัฒนาศักยภาพบุคลากรของจังหวัดในการสร้างการมีส่วนร่วมในรูปแบบที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

การสร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนให้มีศักยภาพ

(1) การสนับสนุนองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับกลุ่ม/เครือข่ายภาคประชาชน เพื่อมีศักยภาพในการเป็นหุ้นส่วนขับเคลื่อนการดำเนินงานสำคัญของจังหวัด เช่น การพัฒนาแกนนำชุมชนเพื่อสร้างภาคีการท่องเที่ยวโดยชุมชน การให้ความรู้ด้านการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน การรวมกลุ่มและการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการรองรับการท่องเที่ยวชุมชน การฝึกอบรมหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอุทยานธรณีที่มุ่งเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเสริมสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่น การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การให้ความรู้เกี่ยวกับอุทยานธรณีและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้พัฒนาอย่างยั่งยืน

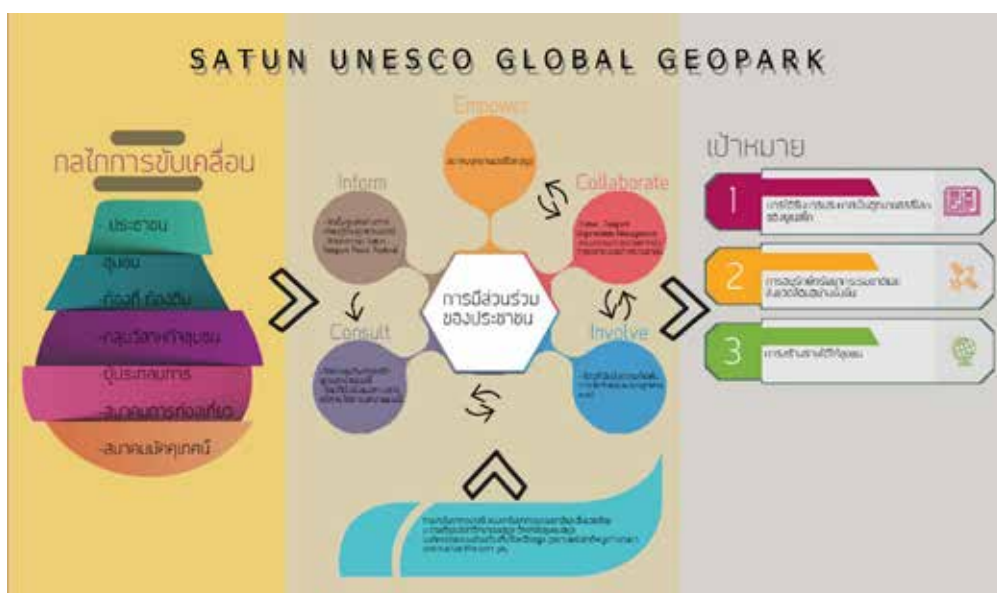
(2) การสนับสนุนงบประมาณในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นหรือการจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนของการวางแผนได้อย่างกว้างขวางและเป็นระบบมากขึ้น เช่น จัดประชุมหารือเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาจังหวัดอำเภอ และชุมชน เป็นต้น

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสนับสนุนให้อุทยานธรณีสตูลเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geo park)

จังหวัดได้แต่งตั้งคณะทำงานร่วมภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้แก่ คณะอนุกรรมการอุทยานธรณีสตูล เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2557 และคณะทำงานเตรียมข้อมูลเอกสารเพื่อรองรับ

การประเมินอุทยานธรณีสตูลเป็นอุทยานธรณีโลกจาก UNESCO เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2557 เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกหลัก (Key Actor) ในการประสานการดำเนินงาน นำนโยบาย แผนงาน ข้อบังคับแนวทางการบริหารจัดการอุทยานธรณี รวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชน ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนกำกับดูแลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยประชาชนในพื้นที่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ชมรมผู้ประกอบการอาหารจังหวัดสตูล ชมรมผู้ประกอบการโรงแรมที่พักจังหวัดสตูล สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสตูล สมาคมมัคคุเทศก์ เครือข่ายอุทยานธรณีสตูลทำหน้าที่เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือการทำงาน (Partnership) โดยมีอุทยานธรณีสตูลซึ่งมีผู้ขับเคลื่อนหลัก ได้แก่ ผู้อำนวยการอุทยานธรณีสตูล (Satun Geopark Director) ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการเครือข่าย (Network Manager)

การบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐจังหวัดสตูล สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูลเป็นผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนและประสานพลังจากทุกภาคส่วนให้งานเกิดความสำเร็จ หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย เป็นผู้มีส่วนเป็นผู้ที่สนับสนุนองค์ความรู้ บุคลากร งบประมาณในการดำเนินงาน



Model การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน



มีการสนับสนุนองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับกลุ่ม/เครือข่ายภาคประชาชน เพื่อมีศักยภาพในการเป็นหุ้นส่วนขับเคลื่อนการดำเนินงานสำคัญของจังหวัด เช่น การพัฒนาแกนนำชุมชนเพื่อสร้างภาคีการท่องเที่ยวโดยชุมชน การให้ความรู้ด้านการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน การรวมกลุ่มและการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการรองรับการท่องเที่ยวชุมชน การฝึกอบรมหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงอุทยานธรณีที่มุ่งเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเสริมสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่น การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การให้ความรู้เกี่ยวกับอุทยานธรณีและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้พัฒนาอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้มีระบบบริหารจัดการในการดำเนินงานของกลุ่ม/เครือข่ายภาคประชาชนเพื่อร่วมเป็นกำลังสำคัญกับจังหวัดในการขับเคลื่อน/การบริหารราชการ

มีการจัดตั้งศูนย์กลางการเรียนรู้ทางอุทยานธรณีเพื่อบริการข้อมูลโดยให้ชุมชนเข้ามามีร่วมในการบริหารจัดการ จำนวน 7 แห่ง โดยกำหนดตัวแทนจากภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่ๆ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และให้บทบาทสำคัญในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะภายใต้การสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในด้านงบประมาณ และเป็นเวทีเพื่อรับฟังแนวทางการพัฒนาและการบริหารจัดการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของอุทยานธรณีโลกสตูล โดยจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเป็นประจำทุกเดือน

ผลสำเร็จจากการดำเนินการ



(1) การได้รับการประกาศรับรองจัดตั้งให้เป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก ทำให้จังหวัดสตูลและแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีของจังหวัดมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง รวมถึงชื่อเสียงของประเทศไทยจะเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น



(2) คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น ประชาชนมีความรัก สามัคคีกัน มีความสุข โดยรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน เพื่อผลิตสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลและผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยว ได้แก่ 1) กลุ่มปั้นหยาบาดิก 2) กลุ่มการท่องเที่ยวชุมชนวังสายทอง 3) กลุ่มชุมชนปากน้ำชี แอล ฟิชซิ่งทัวร์ 4) กลุ่มบ้านบ่อเจ็ดลูก 5) กลุ่มบ้านหาญ 6) กลุ่มถ้ำอุไรทอง 7) กลุ่มเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลนาทอน 8) กลุ่มเครือข่ายการท่องเที่ยวตำบลทุ่งหัว 9) กลุ่มตัดเย็บสตรีอาเภอมะนัง และ 10) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวอ่าวปากบารา



(3) ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ผลจากการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน เพื่อผลิตสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล หลังจากได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการผลักดันอุทยานธรณีสตูลตั้งแต่ระดับจังหวัดไปสู่ระดับประเทศ จนกระทั่งได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานธรณีโลกสตูล ของยูเนสโกส่งผลให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และยังส่งผลต่อเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดสตูล โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2560 - 2561 จำนวน 8,168,70 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 9,100.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.42 (ที่มา : กรมการท่องเที่ยว, 2561)



(4) การใช้ประโยชน์ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า อนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและภูมิใจในท้องถิ่นที่ตนอาศัย ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุทยานธรณีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความรัก ความหวงแหน มรดกทางธรณีวิทยา มรดกทางวัฒนธรรม เช่น ไม้ทำลาย ฟันปู สืบสาน ถ่ายทอด และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน โดยส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาต่างๆ ในจังหวัดสตูลมีหน้าที่ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุทยานธรณีสตูลแก่นักเรียน นักศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา รวมไปถึงนอกระบบโรงเรียนและบุคคลพิเศษ รวมถึงการอบรมหลักสูตรอาชีพต่างๆ เช่น ขนมอาหาร สินค้าที่ระลึก มัคคุเทศก์ อบรมพัฒนาผู้นำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้องค์กรประชาชนและประชาชนสามารถบริหารจัดการแหล่งต่าง ๆ ของตนเอง

ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม
Effective Change
ระดับดี





กรมวิชาการเกษตร

การเสริมสร้างความรู้ พัฒนาชาวไร่แบบมีส่วนร่วม
เพื่อการผลิตมันสำปะหลังยั่งยืน
(อูบลโมเดล)

รวมพลังในการถ่ายทอดความรู้ สร้างเกษตรกรไทยผู้ปลูกมันสำปะหลัง

“ลดต้นทุน ...เพิ่มผลผลิต”



ปัจจุบันมันสำปะหลัง ซึ่งถือได้ว่าเป็นพืชพลังงานชนิดหนึ่งที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ และเป็นพืชทดแทนพลังงานที่โดดเด่นพืชหนึ่ง สามารถนำไปผลิตน้ำมันเบนซินชนิดนี้ว่า “แก๊สโซฮอล์” ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมมีความต้องการมันสำปะหลังที่มีคุณภาพในปริมาณที่สูง ด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังภายในประเทศมีเท่าเดิม (พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ประกอบกับมันสำปะหลังเป็นพืชที่เกิดการระบาดของโรคได้ง่าย หากทำการเพาะปลูกแบบผิดหลักวิชาการ





ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน จึงเกิดขึ้นเพื่อร่วมกันเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังที่มีคุณภาพ ให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด โดยใช้แนวคิด **“การตลาดนำการผลิต”** เข้ามาใช้ในการดำเนินโครงการดังกล่าว โดยเริ่มจากการประชาสัมพันธ์หาเครือข่าย การลงนามความร่วมมือ ระหว่างกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน และกลุ่มบริษัท



ไบโอเอทานอล เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ พัฒนาเกษตรกรสู่การผลิตมันสำปะหลังอย่างยั่งยืน กำหนดวิสัยทัศน์ให้ **“เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิต”** ด้วยการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง ที่ใช้หลักการทำงานวิจัยนำการตลาด โดยนำเทคโนโลยีที่ผ่านการวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ถ่ายทอดสู่กลุ่มเกษตรกร ตั้งแต่การ ปรับปรุงดินการจัดการปุ๋ย



การจัดการพันธุ์ การจัดการน้ำ และการจัดการศัตรูพืช จนเป็นเทคโนโลยีเฉพาะพื้นที่ นอกจากนี้ยังพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเครือข่าย โดยการสร้างเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบ เพื่อขยายและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ในการปลูกมันสำปะหลังโดยใช้หลักการ

ของเกษตรกรอินทรีย์ จนเกิดเป็น **“อูบลโมเดล”** ในพื้นที่เป้าหมาย 4 อำเภอในจังหวัดอุบลราชธานี (อ.นาเยีย อ.สว่างวีระวงศ์ อ.พิบูลมังสาหาร อ.วารินชำราบ) และลานสาขาของบริษัท

จากการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาเกษตรกรต้นแบบผลิตมันสำปะหลังอินทรีย์ได้ 40 ราย ยกระดับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 66 ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 61 และจากการที่มีแปลงต้นแบบเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ทำให้สามารถเผยแพร่ความรู้และให้ความช่วยเหลือกันภายในกลุ่มเกษตรกร ให้มีรายได้ที่ยั่งยืน ภายใต้แนวคิด **“ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต”** อีกทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้สนใจจากพื้นที่อื่นๆ ได้อีกด้วย ผลผลิตพอเพียงสำหรับใช้ในประเทศและส่งออก





กรมการพัฒนาชุมชน สุขร่วมสร้าง@ทุ่งยายชี

ชุมชนตระหนักถึงปัญหาและเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบ และพัฒนากองน้ำทุ่งยายชี

อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชนผู้มีรายได้น้อย ประสบปัญหาความเดือดร้อน ถูกล้างขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ ฤดูแล้งน้ำหลากไม่สามารถชะลอน้ำได้ ทั้งยังมีปัญหาช้างป่าทำลายพืชไร่ของเกษตรกร ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ไม่มีหน่วยงานหลักในการแก้ไขปัญหาระหว่างคนกับช้าง เกิดความขัดแย้งในวิถีชีวิต ส่งผลต่อรายได้ของชุมชนและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอท่าตะเียบได้จัดเวทีประชาคม ประชุมวิเคราะห์ปัญหาและชุมชนกำหนดความต้องการที่จะพัฒนากองน้ำทุ่งยายชีให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยชุมชนเห็นว่ามีความพร้อมและศักยภาพในเรื่องคลองสียัดและฝายมีชีวิต จากนั้น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทราในฐานะเลขาคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐ (คสป.) ได้ส่งทีมงานลงไปสำรวจและร่วมออกแบบกับชุมชน โดยมีภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน และขับเคลื่อนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี แบ่งการดำเนินการเป็นสามระยะ



ระยะที่ 1

ก่อให้เกิดแนวคิด ค้นหาแนวทางการพัฒนาบ้านทุ่งยายซี โดยชุมชนรวมกลุ่มเพื่อค้นหาและคัดเลือกวิธีการไปสู่เป้าหมายเดียวกัน โดยผู้นำในหมู่บ้านและประชาชน ศึกษาดูงาน ถอดองค์ความรู้จากหมู่บ้านท่องเที่ยวอื่นๆ เพื่อสร้าง Model หมู่บ้านท่องเที่ยวบ้านทุ่งยายซี



ระยะที่ 2

การพัฒนาและประชาสัมพันธ์หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านทุ่งยายซี ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP การพัฒนาบรรจุกัญชี การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ระยะที่ 3



การส่งเสริมการท่องเที่ยวเตรียมความพร้อม ฝึกอบรมผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำองค์ความรู้การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่าร่วมกับมูลนิธิอนุรักษ์ช้างและสิ่งแวดล้อม เชียงใหม่ หรือที่รู้จักกันในนามมูลนิธิแสงเดือน ชัยเลิศ <http://sef.saveelephant.org/> ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร ที่อุทิศตนเพื่อช้างไทย ผ่านวิธีการหลายแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และดำเนินการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

จากการขับเคลื่อนโครงการส่งผลให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมในการทำงานในรูปแบบประชารัฐ ทั้งภาครัฐ เอกชน วิชาการ ประชาสังคม และประชาชน เกิดสัติยาบรรณชุมชนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดปัญหาความ

ขัดแย้ง/ความรุนแรงจากการบุกรุกกัดกินพืชไร่ของชาวบ้านจากช้างป่า แก้ไขปัญหาภัยแล้งด้วยการร่วมกันสร้างฝาย และการส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้และลดรายจ่ายในครัวเรือน ตลอดจนการสร้างเครือข่ายและรูปแบบการแก้ไขปัญหาช้างป่าร่วมกับมูลนิธิอนุรักษ์ช้างและสิ่งแวดล้อม เชียงใหม่





(มูลนิธิแสงเดือน ชัยเลิศ) รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP และการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมเป็นจำนวนเงิน 362,300 บาท (ม.ค. 60 – ธ.ค.61) ชุมชนทุ่งบ้านยายชียงเป็นต้นแบบในการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ซึ่งจากการสำรวจความหรรวมชุมชน (Gross Village Happiness : GVH) พบว่าชุมชนมีความสุขในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90 ซึ่งปัจจัยสำคัญของการขับเคลื่อนโครงการ คือ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการบูรณาการของส่วนราชการ ชุมชนตระหนักถึงปัญหาและแสวงหาทางออกร่วมกัน เกิดความเป็นเจ้าของและต้องการที่จะดูแลรักษาอัตลักษณ์ชุมชน





โครงการรัฐ ราษฎร์ ร่วมใจ ต้านภัย โรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย



กรมควบคุมโรค

การแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่เทศบาล ตำบลท่าพระ จังหวัดขอนแก่น พบว่ามีสุนัขจรจัดเพิ่มขึ้นจำนวนมาก เนื่องจากมีผู้นำสุนัขมาปล่อยที่วัด ประชาชนถูกสุนัขกัดบ่อย ๆ ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวอยู่ใกล้เขตเมืองที่มีสุนัขจรจัดที่พบการติดเชื้อพิษสุนัขบ้า หากปล่อยปัญหาไว้จะส่งผลต่อความปลอดภัยของประชาชนในการติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเมื่อติดเชื้อแล้วจะไม่มีทางรักษาให้หายขาด “ต้องตายสถานเดียวเท่านั้น” การปกป้องประชาชนจากโรคที่ป้องกันได้ เป็นบทบาทหน้าที่ของกรมควบคุมโรค โดยสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น จึงได้ร่วมกับส่วนราชการในพื้นที่ตระหนักถึงอันตรายจากโรคพิษสุนัขบ้าและ

ร่วมมือร่วมใจป้องกันควบคุมโรค โดยนำทริเียนความสำเร็จการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า (succession story) และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยน้อมนำพระปณิธานมาขับเคลื่อนการดำเนินงานรูปแบบ “รัฐ ราษฎร์ ร่วมใจ ต้านภัย โรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย”

โดยเริ่มจากการจัดเวทีประชาคมเพื่อให้เกิดการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำร่วมติดตาม และร่วมรับผลประโยชน์ ตามพระปณิธานสัตว์ปลอดโรคคนปลอดภัย ซึ่งต้องอาศัยความเข้มแข็งและความเป็นเจ้าของการแก้ไขปัญหาของประชาชน ทั้งนี้ประชาชนได้ร่วมวิเคราะห์ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า พบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่





สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่นได้สร้างกลไกความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย และถ่ายทอดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้ **ภาครัฐ** ได้แก่ เทศบาลตำบลท่าพระและปศุสัตว์ ร่วมกันดำเนินการสำรวจและขึ้นทะเบียนสัตว์พร้อมจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ในพื้นที่ สสจ./สสอ./รพ. สนับสนุน วัคซีนและสื่อประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่เครือข่าย คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สนับสนุนแอปพลิเคชันแจ้งเตือนภัยโรคติดต่อจากสัตว์สู่คนเน้นโรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น **ภาคประชาชน** พระภิกษุสงฆ์ วัดเทพบูรณาราม นำร่องจัดตั้งศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด ผู้นำชุมชน เฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เป็นผู้นำเจรจากับผู้ให้อาหารสัตว์จรจัด เครือข่ายอสม.ให้ความรู้แก่ผู้สัมผัสเบื้องต้น สำรวจประชากรสุนัข แมว จัดหาและฉีดวัคซีนให้สุนัข แมวให้เพียงพอ แจ้งข้อมูลข่าวเตือนภัยให้กับเครือข่ายอื่น ครูและแกนนำ นักเรียน สื่อสาร

แนวทางการป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าใน โรงเรียน **เครือข่าย ภาคเอกชน** สนับสนุนวิทยากร และสาคิตการใช้งาน และฝังไมโครชิพใน สุนัข เพื่อเฝ้าระวัง และติดตามสุนัขเมื่อ สร้างปัญหาในชุมชน





ผลสำเร็จ ด้านประชาชน มีความปลอดภัย ลดความเสี่ยงจากการถูกสุนัขที่มีเชื้อกัด เนื่องจาก สัตว์ได้รับการฉีดวัคซีนทุกตัว เครือข่ายภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน มีความรู้ในการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า มีคลังสำรองวัคซีนสนับสนุน พื้นที่ แกนนำชุมชนติดตามผู้สัมผัสมารับวัคซีน ให้ครบชุด มีแอปพลิเคชันแจ้งเตือนภัย ด้านสัตว์ มีฐานข้อมูลสัตว์ขึ้นทะเบียนและฉีดวัคซีนครบ มีสถานพักพิงสัตว์จรจัดจำนวน 4 แห่ง สุนัขจรจัด ได้รับการฝังไมโครชิป และมีเตาเผาสัตว์ มีเครือข่าย การทำงานภาคประชาสังคม มีธรรมนูญสุขภาพ และด้านระบบข้อมูลผู้สัมผัส ดำเนินการผ่าน โปรแกรม ร36



จับมือผู้ประกอบการโคนมไทย บุกตลาดต่างประเทศ โดยใช้ประโยชน์จาก FTA



กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ




ประเทศไทยได้จัดทำความตกลงการค้าเสรีกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เมื่อปี 2548 จนถึงปัจจุบันมูลค่าการค้าสองฝ่ายระหว่างไทย-ออสเตรเลีย และไทย-นิวซีแลนด์ ขยายตัวเพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่า อย่างไรก็ตาม ในการเปิดเสรีดังกล่าว สินค้านมและผลิตภัณฑ์นม ถูกจัดเป็นสินค้าอ่อนไหวสูงของไทย เพื่อให้อุตสาหกรรมเหล่านี้มีระยะเวลาในการปรับตัว กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ทำการลงพื้นที่เพื่อประเมินความพร้อมและศักยภาพของผู้ผลิตและเกษตรกรโคนมไทย พบว่าความสามารถในการแข่งขันของสินค้านมของไทย ยังไม่สามารถแข่งขันกับนมจากออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ได้ เนื่องจากนมที่นำเข้าจากออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าและเมื่อนำเข้ามาจำหน่ายยังประเทศไทยแล้วมีราคาที่ถูกกว่านมโคสดที่ผลิตในประเทศไทย กรมเล็งเห็นถึงการใช้สิทธิประโยชน์จากความตกลงทางการค้าในกรอบอาเซียนและความตกลงทางการค้าอาเซียน-จีน ซึ่งปรับลดอัตราภาษีนำเข้านมและผลิตภัณฑ์นมระหว่างกันเหลือร้อยละ 0 แล้ว ดังนั้น จึงเป็นโอกาสที่นมและผลิตภัณฑ์นมของไทยจะสามารถเข้าไปทำตลาดในประเทศอาเซียนและจีนได้ ซึ่งจะเป็นการช่วยบรรเทา




ผลกระทบจากสินค้านำเข้าจากออสเตรเลียและนิวซีแลนด์อีกทางหนึ่ง กรมฯ จึงได้เริ่มดำเนินการ **“จับมือผู้ประกอบการโคมนไทยบุกตลาดต่างประเทศโดยใช้ประโยชน์จาก FTA”** โดยเล็งเห็นการใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้าในกรอบอาเซียน-จีน โดยใช้เงินเป็นโครงการนำร่องเนื่องจากตลาดจีนเป็นตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพและมีกำลังซื้อสูง

การขับเคลื่อนโครงการได้เริ่มจากการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ได้แก่ กรมปศุสัตว์ เมืองนวัตกรรมอาหาร ชุมชนุมนุสกรรมโคนมแห่งประเทศไทย

ศูนย์ให้คำปรึกษาและพัฒนาผู้บริหารทางธุรกิจ แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการนมและผลิตภัณฑ์นม และชุมชนนุมนุสกรรม โดย



1) ลงพื้นที่ การจัดสัมมนาประชาพิจารณ์ รับฟัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน และร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลสภาพตลาดเป้าหมาย เพื่อวางแผนการทำงาน



2) จับมือพันธมิตร บูรณาการ ทำงานร่วมกัน จัดทำความร่วมมือ (MOU) 5 หน่วยงานเพื่อสร้างความพร้อมให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการนมและผลิตภัณฑ์นมของไทย พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้า ต่อยอดผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาดต่างประเทศ





3) พัฒนาผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์

ตลาดต่างประเทศ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และให้คำปรึกษาเชิงลึก (Coaching)

คัดเลือกผู้ประกอบการสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทยร่วมเดินทางไปศึกษาตลาดเป้าหมายในต่างประเทศ หาช่องทางขยายตลาด พบปะหารือกับผู้ประกอบการค้าปลีกค้าส่งชั้นนำของจีน เช่น Super Brand Mall และเทอหม่า รวมทั้งยังได้เข้าร่วมกิจกรรมจับคู่ธุรกิจกับผู้ประกอบการนมและผู้นำเข้าสินค้าประเภทนมและผลิตภัณฑ์นมของจีน เป็นต้น



4) ติดตาม ประมวลผล

สรุปทบทวนการแก้ปัญหาและประเมินผลภายหลัง

การดำเนินโครงการ พร้อมทั้งเสนอความเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้มาซึ่งแผนการส่งเสริมสำหรับช่องทางการจำหน่ายสินค้านมและผลิตภัณฑ์นม และจัดกิจกรรมสัมมนา เรื่อง “โคนมไทย ก้าวไปพร้อมกับ FTA” ณ จังหวัดสระบุรี ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการโคนมที่สนใจ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ มาร่วมแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้เข้าร่วมสัมมนา



ความสำเร็จที่ได้รับในด้านสังคม

- 1) ชุมชนมีความเข้มแข็ง ลดการเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกพื้นที่ เนื่องจากเกษตรกรโคนมสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความรู้ความเข้าใจตระหนัก และใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรี FTA 2) นมและผลิตภัณฑ์นมในพื้นที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าเสรี
- 3) เกิดเครือข่ายเกษตรกรโคนมที่เข้มแข็งในการให้ความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์นมที่มีคุณภาพและการทำตลาดสามารถแข่งขันทางการค้าในตลาดการค้าเสรีได้



กระตือรือร้นที่จะได้รับการพัฒนาต่อยอด โดยมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสินค้าของตนสู่ตลาดต่างประเทศและความร่วมมือของกลุ่มพันธมิตรที่เข้มแข็ง

ด้านเศรษฐกิจ ทำให้

1) จากความตกลงทางการค้าในกรอบอาเซียน และอาเซียน-จีน เกิดช่องทางตลาดสินค้านม และพัฒนาผลิตภัณฑ์นมในต่างประเทศ
 2) ขยายการส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมของไทย ในตลาดโลก
 3) รายได้เกษตรกรโคนมเพิ่มขึ้น เช่น สหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น เพิ่มยอดขายจาก 1 ตู้คอนเทนเนอร์ เป็น 5 ตู้คอนเทนเนอร์ เพิ่มขึ้น จาก 1.6 ล้านบาท เป็น 8 ล้านบาท ทดแทนรายได้ที่จะต้องสูญเสียไปจากการแข่งขันกับนมต่างประเทศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ เกษตรกรโคนมและผู้ประกอบการนม เปิดใจรับฟังและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ การด้าระบบใหม่ๆ และมีความ

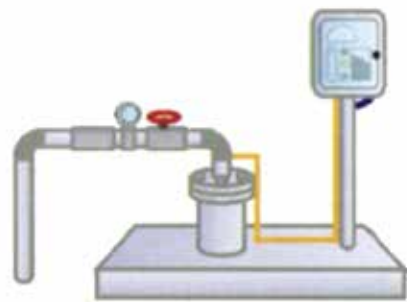
การพัฒนาระบบ กระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์



กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

การมีส่วนร่วมในพัฒนาแหล่งน้ำ บาดาลของบ้านปากชดหนองบัว

พื้นที่อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่ประสบภัยแล้งซ้ำซาก อยู่ในบริเวณเขตเงาฝน และไม่มีแหล่งน้ำผิวดินอื่น ถ้าดูจากแผนที่น้ำบาดาล จะเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลต่ำ ประชาชนในพื้นที่ประสบปัญหาความขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมาอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถเพาะปลูกพืชได้ในฤดูแล้ง ต้องไปรับจ้างประกอบอาชีพที่อื่นอยู่เป็นประจำ อย่างไรก็ตาม กลุ่มเกษตรกรบ้านปากชดหนองบัวเป็นชุมชนที่มีเข้มแข็งและด้วยความเอาใจใส่ของผู้ผู้นำในเกษตรพื้นที่ ได้นำปัญหาดังกล่าวหารือกับสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 2 (สุพรรณบุรี) เพื่อหาทางออกของปัญหา ร่วมกัน ประกอบกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล โดยสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 2 (สุพรรณบุรี)





ได้ดำเนินการสำรวจและประเมินศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลในพื้นที่ และพบว่าพื้นที่ดังกล่าวมีจุดเจอน้ำบาดาลที่คาดว่ามีความศักยภาพเพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อการเกษตร จึงบรรจุเข้าแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง รูปแบบที่ 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้ส่งเสริมให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานทุกขั้นตอน ยกเว้นงานที่ต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะด้าน โดยเริ่มจาก

ความสำเร็จของโครงการฯ ด้านเศรษฐกิจ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ 14 ราย สามารถเพาะปลูกพืชได้ตลอดปี พืชที่เพาะปลูกส่วนใหญ่เป็นพืชผักอายุสั้น ใช้น้ำน้อย สามารถเก็บเกี่ยวได้ตลอดปี มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน เช่น หน่อไม้ฝรั่ง หนุ่ยเนเปียร์ มะละกอ โดยมีภาคเอกชนเข้ามารับซื้อผลผลิตถึงแปลงเกษตรกร ในราคายุติธรรม ภาคเอกชนเข้ามาให้การสนับสนุนให้ปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ และรับซื้อผลผลิตโดยประกันราคาขั้นต่ำ ช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ผลการเจอน้ำบาดาล สามารถนำมาใช้เพื่อการเกษตรได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

ด้านสังคม สามารถรวมกลุ่มกันได้อย่างเข้มแข็ง มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำบาดาลเพื่อ

การเกษตร “บ้านปากชดหนองบัว” เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพการเกษตรอยู่ในถิ่นฐานของตนไม่ต้องอพยพหางานทำในเมืองใหญ่ ครอบครัวมีความอบอุ่น อยู่อย่างมีความสุขมากขึ้น ปัญหาเสพติดลดลง รายได้ดีขึ้นส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น

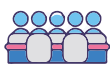




กรมบัญชีกลาง โครงการความโปร่งใส ในการก่อสร้างภาครัฐ (CoST)



โครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency Initiative : CoST) เป็นเครื่องมือเข้ามาช่วยป้องกันการทุจริตในโครงการก่อสร้างภาครัฐ โดยการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐให้เข้ามามีส่วนร่วมโดยอาศัยการติดตามและตรวจสอบข้อมูลที่เปิดเผยตามช่องทางต่างๆ เช่น การจัดเวทีภาคประชาชน รวมถึงการลงพื้นที่พบปะประชาชนในบริเวณโครงการก่อสร้างของเจ้าหน้าที่สำนักงานคลังจังหวัด เพื่อให้คุณภาพของงานก่อสร้างที่ใช้งบประมาณหรือภาษีของประชาชนมาดำเนินการมีความคุ้มค่า



คณะกรรมาการ
(Multi-Stakeholder)



เปิดเผยข้อมูล
(Disclosure)



ตรวจสอบข้อมูล
(Assurance)



ตรงกับกรรรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างด้วยเหตุนี้กรมบัญชีกลางจึงได้กำหนดให้โครงการก่อสร้างที่เข้าร่วมโครงการCoST จะต้องเปิดเผยข้อมูลเชิงรุกของโครงการตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูล



ของ CoST International Secretariat จำนวน 40 รายการ โดยได้ดำเนินการร่วมกับภาคประชาสังคมในการปรับปรุงรายละเอียดข้อมูลบางรายการเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

โครงการได้มีการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใสในการก่อสร้าง ดังนี้



1) การลงพื้นที่

โดยจัดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็น คำแนะนำและข้อเสนอแนะจากภาคประชาชน รวมถึงการรับทราบข้อร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของโครงการเข้าร่วมเวทีด้วยเพื่อรับทราบปัญหาและชี้แจงข้อเท็จจริงต่อประชาชน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคลังจังหวัดจะมีการสำรวจความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียนจากประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่โครงการก่อสร้างและประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้าง โดยจะรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียนแจ้งให้กับหน่วยงานเจ้าของโครงการรับทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง



2) เข้าร่วมกระบวนการตรวจสอบ

โดยภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงที่ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐที่เข้ามามีส่วนร่วม อาศัยข้อมูลที่เปิดเผยตามช่องทางต่าง ๆ ที่ทางโครงการ CoST ได้พัฒนาเอาไว้





3) การให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ

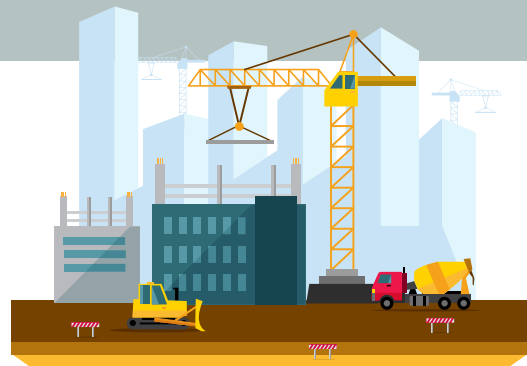
และการร้องเรียนเสียงสะท้อนจากภาคประชาชนเป็นผลผลิตสำคัญของโครงการ CoST สามารถใช้เป็นหลักฐานสนับสนุนการมุ่งสู่ผลกระทบเชิงประจักษ์ซึ่งได้แก่ความโปร่งใสของโครงการก่อสร้างภาครัฐซึ่งหน่วยงานเจ้าของโครงการจะต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย



4) การใช้ข้อมูลเพื่อเอาผิดกับหน่วยงานของรัฐ

ในกรณีที่มีข้อมูลที่ถูกเปิดเผยตามแนวทางของ CoST แสดงออกถึงความผิดปกติของโครงการก่อสร้าง และอาจแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความไม่โปร่งใสหรือการใช้งบประมาณแผ่นดินอย่างไม่คุ้มค่าของโครงการ **ภาคประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นเพื่อเอาผิดหน่วยงานเจ้าของโครงการได้** ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาที่มีนัยสำคัญหรือผลกระทบสูง (High Impact) กับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ นำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารภาครัฐและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่เป็นรูปธรรม

การดำเนินงานโครงการ CoST ทำให้สร้างการตระหนักรู้ในการมีส่วนร่วมให้กับภาคประชาชนเกิดการตอบสนองต่อความต้องการของภาคประชาชน เป็นผลลัพธ์ที่จะเกิดจากกระบวนการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชน **ตัวอย่างความสำเร็จ**ของการดำเนินงานโครงการก่อสร้างถนนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางที่เข้าร่วม CoST ได้ส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามาร่วมตรวจสอบการดำเนินงานทั้งด้านความโปร่งใส คุณภาพของงาน และการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการด้วย ทำให้ประชาชนขอจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการติดตั้งเครื่องขังน้ำหนักรถบรรทุกที่สัญจรไปมาเนื่องจากประชาชนในพื้นที่ต้องการทราบน้ำหนักของรถบรรทุก เพื่อจะได้บรรทุกไม่เกินข้อจำกัดของถนนที่สร้างใหม่ สามารถยืดอายุการใช้งานของถนนได้





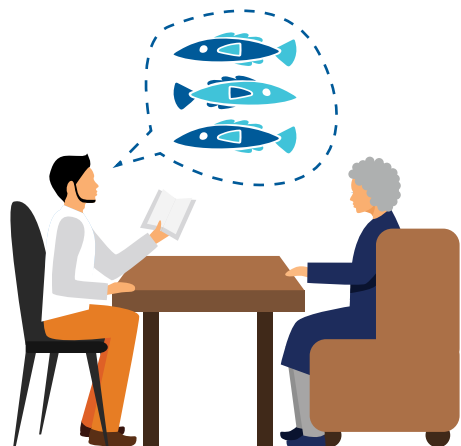
โครงการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำ แบบมีส่วนร่วม หนองคู บ้านตูม ตำบลทองหลาง อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา



กรมประมง

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชนหนองคู ให้มีประสิทธิภาพ

“สระน้ำหนองคู” ตั้งอยู่พื้นที่บ้านตูม ตำบลทองหลาง อำเภोजักราช นครราชสีมา มีพื้นที่แหล่งน้ำ 28 ไร่ บนเนื้อทั้งหมด 32 ไร่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ใช้น้ำเพื่อการเกษตร และมีการจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติ โดยไม่มีการวางกฏระเบียบและมีการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ทำให้ปริมาณปลามีน้อย ชุมชนเห็นว่าควรมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ และจัดตั้งกฏระเบียบ ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านจึงได้ไปขอลูกพันธุ์จากกรมประมง สำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมาไปปล่อยและเริ่มบริหารจัดการแหล่งน้ำ โดยได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมา ต่อมาชุมชนได้มีการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในหนองคู เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณและนำมาต่อยอดการดำเนินงานบริหารจัดการโครงการธนาคารปลาชุมชนหนองคู ส่งผลทำให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม





โครงการธนาคารปลาชุมชนหนองคูได้ดำเนินงานภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม ทุกขั้นตอน เริ่มจากร่วมกันกำหนดความต้องการพัฒนาแหล่งน้ำ ตามศักยภาพของแหล่งน้ำและเหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชน หาแหล่งเงินทุนหรือหน่วยงานสนับสนุนงบประมาณและคำแนะนำด้านวิชาการ วางแผนโดยกำหนดเป้าหมายและกิจกรรม จัดทำแผนการดำเนินงาน และติดตามและประเมินผลตลอดจนร่วมกันแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ โดยมีกรมประมง สำนักงาน

ประมงจังหวัดนครราชสีมา และศูนย์วิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต 6 (ขอนแก่น) ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก (Facilitator) การสนับสนุน (Supporting) ในด้านวิชาการ งบประมาณและบูรณาการทำงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อต่อยอดสนับสนุนให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น



การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานโครงการธนาคารปลาชุมชนบ้านหนองคู มีกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการ ดังนี้ 1) **จัดตั้งกลไกความร่วมมือ**ในการดำเนินงานในพื้นที่ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารฯ หนองคู ที่มาจกชุมชนทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดและส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านการประชุมที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2) **เพิ่มศักยภาพ**ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรู้ที่เกี่ยวข้องให้กับภาคประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการ เช่น การให้ความรู้





เพื่อพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการธนาคารฯ และชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชน เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น

3) บริหารจัดการแหล่งน้ำหนองคู เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืด เช่น ปล่อยพันธุ์ปลา สร้างอาหารธรรมชาติ อนุบาลและเลี้ยงปลาในกระชัง ซึ่งกรมประมงได้จัดสรรเงินงบบุคลากร จำนวน 173,000 บาท เพื่อจัดซื้อปัจจัยการผลิตหรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ เช่น พันธุ์สัตว์น้ำจืด อาหารสัตว์น้ำ ปุ๋ยคอก ฟางข้าว และหลังจากปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำแล้วชาวบ้านมีการสูบน้ำประเมนมูลค่าสัตว์น้ำและสูบน้ำการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ

4) จับสัตว์น้ำใช้ประโยชน์ ของชุมชน โดยการขายบัตรและการขายลูกปลาที่อนุบาล

5) จัดสรรรายได้ การจัดระบบการบริหารจัดการรายได้ผ่านระบบกลุ่มหรือธนาคาร โดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบและตัดสินใจในการบริหารจัดการผลผลิตสัตว์น้ำ การจัดสรรแบ่งรายได้และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น และการบริหารเงินทุนของธนาคารอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

ผลการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานโครงการธนาคารปลาชุมชนหนองคู เดือน มกราคม 2562 สามารถสรุปเป็นภาพรวมดังนี้ 1) มีรายได้จากการขายบัตรตกปลาในหนองคู จำนวน 193,880 บาท และการขายลูกพันธุ์ปลานิลที่อนุบาลในกระชัง จำนวน 231,260 บาท 2) มีเงินกองทุนเพื่อให้สมาชิกในชุมชนบ้านตุมกุ่มยืมดอกเบี้ยต่ำ (ร้อยละ 12 บาทต่อปี) จำนวน 720,000 บาท โดยมีการคืนและปันผลให้สมาชิกทุกปี 3) สมาชิกธนาคารปลาชุมชนหนองคู 158 คน มีการลงทุนในโครงการเป็น 22,800 บาทและได้รับเงินปันผลคืนหุ้นละ 72 บาท เป็นเงินจำนวน 11,400 บาท 4) ผู้ทำการประมงในแหล่งน้ำธรรมชาติลดลงและชาวบ้านตระหนักในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรประมงและหันมาทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อของตัวเองเพิ่มมากขึ้น 5) มีกฎระเบียบธนาคารสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อใช้บริหารจัดการแหล่งน้ำและธนาคารปลาชุมชนหนองคู



โครงการการอนุรักษ์ กุ้งก้ามกรามลุ่มน้ำสวี



กรมประมง

การจัดการทรัพยากรประมงน้ำจืดโดยชุมชนประมงแม่น้ำสวีแบบมีส่วนร่วม



จังหวัดชุมพรมีแม่น้ำลำคลองที่สำคัญ ๆ หลายสาย ได้แก่ แม่น้ำสวี เป็นต้น ซึ่งแหล่งน้ำเหล่านี้เคยมีทรัพยากรประมงน้ำจืดที่อุดมสมบูรณ์และมีกุ้งก้ามกรามอาศัยอยู่อย่างชุกชุม แต่ปัจจุบันปริมาณปลาและกุ้งก้ามกรามที่จับได้มีปริมาณลดลง ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก

ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม และการจับสัตว์น้ำขึ้นมาบริโภคมากเกินไปกว่ากำลังผลิตของธรรมชาติ หรือการทำการประมงโดยใช้เครื่องมือที่ผิดกฎหมาย ซึ่งล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้ปริมาณกุ้งก้ามกราม และสัตว์น้ำในธรรมชาติลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจับแม่พันธุ์กุ้งก้ามกรามที่มีไข่ ทำให้เป็นการทำลายโอกาสในการเพิ่มปริมาณทรัพยากรกุ้งก้ามกรามในธรรมชาติ

โดยไม่ได้ตั้งใจ จากปัญหาดังกล่าว กลุ่มชุมชนมีความวิตกกังวลว่าหากไม่เร่งฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในขนาดทรัพยากรประมงอาจหมดไปจากแหล่งน้ำเหล่านี้





ก็เป็นได้ โดยกรมประมงในพื้นที่ ได้ร่วมกับประชาชนชาวอำเภอสวี จังหวัดชุมพร โดยมีพื้นที่นาร่องในแม่น้ำสวี (คลองสวีเฒ่า) จัดทำโครงการฟื้นฟูพันธุ์กุ้งก้ามกรามในลำน้ำสวีขึ้น เพื่อเพิ่มปริมาณพันธุ์กุ้งก้ามกรามในแม่น้ำดังกล่าวและกำจัดปลาหมอสีคางดำที่มักจับสัตว์น้ำและกุ้งก้ามกรามวัยอ่อนกินจนหมด เพื่อให้ลำน้ำสวีมีความอุดมสมบูรณ์ต่อไป

การจัดการทรัพยากรประมงน้ำจืดโดยชุมชนประมงแบบมีส่วนร่วม เริ่มจาก **จัดตั้งและกำหนดหลักเกณฑ์** โดยกลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์สัตว์น้ำและกุ้งก้ามกราม ชุมชนแม่น้ำสวี ประกอบด้วยชาวประมงในพื้นที่ ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป โดยมีเจ้าหน้าที่จากทางกรมประมงเป็นที่เล็งผู้คอยให้คำปรึกษาหารือในด้านต่างๆ รวม 8 กลุ่ม มีสมาชิก 126 ราย คน มีการประชุมเพื่อพบปะหารือและกำหนดกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ ขึ้น พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มฯ ด้วยการกำหนดบทบาทและกิจกรรมให้ชัดเจน ตลอดจนถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำที่นำไปผสมผสานร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น



ประเมินผลผลิตสัตว์น้ำ โดยจัดประชุมกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ของสัตว์น้ำเศรษฐกิจ และที่มีความสำคัญของแหล่งน้ำ พร้อมทั้งหาแนวทางการบริหารจัดการและการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ



สร้างธนาคารไขกุ้งก้ามกราม (สร้างจุดสลัดตัวอ่อน) โดยกำหนดให้มีจุดสลัดตัวอ่อนของกุ้งก้ามกราม รวม 3 จุด โดยสร้างเป็นกระชังเล็ก ๆ แขนงลอยอยู่ในแม่น้ำ สามารถลอยขึ้นลงตามระดับน้ำ ตลอดจนสามารถเคลื่อนย้ายไปยังแหล่งที่มีระดับความเค็มที่เหมาะสมต่อการวางไข่ และการเจริญเติบโตของตัวอ่อนในแต่ละฤดูกาล พร้อมทั้งกำหนดตัวผู้รับผิดชอบดูแลกระชังดังกล่าว (แขนงลอยไว้บริเวณหน้าบ้านของสมาชิกกลุ่ม) สมาชิกของกลุ่มฯ จะร่วมกันกำหนดจุดรวบรวมแม่พันธุ์กุ้งก้ามกรามที่มีไข่สีส้ม และสีน้ำตาล (ฟักเป็นตัวแล้ว) ที่ติดอยู่บริเวณข่าวน้ำ ซึ่งได้จากการทำการประมง มาพักในกระชังรวบรวม ซึ่งแขนงลอยกระจายอยู่



ตามบริเวณที่มีการทำการประมงกึ่งก้ำมกราม ทั้งในเขตน้ำจืดและน้ำกร่อย พร้อมทั้งบันทึกข้อมูล การรวบรวม ส่งให้กลุ่มและหน่วยงานของกรมประมงศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำชุมพร ลำเลียง กึ่งก้ำมกรามจากจุดรวบรวมมาไว้ในกระชังวางไข่ซึ่งเป็นจุดสลัดตัวอ่อน เพื่อเปิดโอกาสให้แม่กึ่งก้ำมกราม ได้มีโอกาสวางไข่ และปล่อยให้ตัวอ่อนของกึ่งก้ำมกรามหลุดลอยตามกระชังออกไปเจริญเติบโตในธรรมชาติ ต่อไป



ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพิ่มเติม โดยสำรวจและคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในการปล่อยพันธุ์ สัตว์น้ำโดยรับฟังความต้องการของชุมชน และขอรับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำและกึ่งก้ำมกรามที่ได้จาก การเพาะเลี้ยงของหน่วยงานในสังกัดกรมประมง เพื่อนำมาปล่อยในแม่น้ำสวี

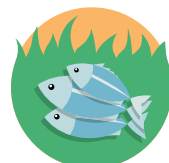


เฝ้าระวังการทำผิดกฎหมายประมง โดยสมาชิกร่วมกันกำหนดกฎเกณฑ์ เฝ้าระวัง และ สอดส่องดูแลการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกเองหรือในชุมชน รวมถึงคนต่างถิ่นที่ เข้ามาทำการประมงในพื้นที่ โดยร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมประมงในการเฝ้าระวัง และร่วมเป็นประมง อาสา ตรวจสอบติดตามการกระทำผิดกฎหมายประมง ในพื้นที่ชุมชน



สำรวจและกำจัดปลาหมอสีคางดำ โดยจัดกิจกรรมกำจัดการแพร่ระบาดของปลาหมอสีคางดำ กว่า 2 หมื่นตัวในแม่น้ำสวี โดยมีการใช้เครื่องอ่านพิกัดจุดดำแหน่ง (GPS) เพื่อระบุแหล่งแพร่กระจายของ ปลาหมอสีคางดำ

ผลสำเร็จการจัดการทรัพยากรประมงน้ำจืดโดยชุมชนประมงแบบมี ส่วนร่วม ทำให้แม่น้ำสวีมีทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ชุมชนมีรายได้จากการจับกึ่ง ก้ำมกรามของสมาชิกเพิ่มขึ้น จาก 1.6 ล้านบาทในปีแรก เป็น 3.1 และ 6.0 ล้าน บาทในปีถัดมา ตามลำดับ มีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์กึ่งก้ำมกรามแม่น้ำสวี และ ชุมชนมีกฎเกณฑ์และการบริหารจัดการทรัพยากรโดยชุมชนที่ใช้ประโยชน์จาก แม่น้ำสวีและขยายผลไปสู่แม่น้ำลำคลองอื่น ๆ อีกทั้งทำให้ชุมชนให้ความสำคัญ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน





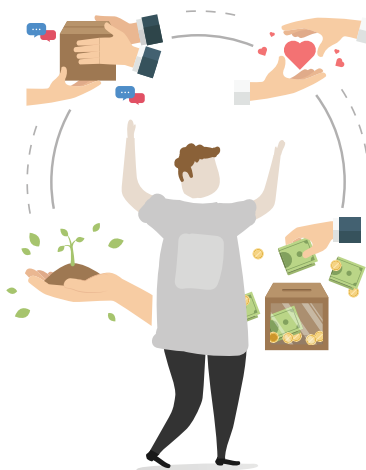
ฟื้นฟูปุ๋ย...เกษตรวิถีผสมผสาน



กรมพัฒนาที่ดิน

การบริหารราชการแบบเกษตรกรรมมีส่วนร่วมเพื่อการเกษตรแบบผสมผสาน

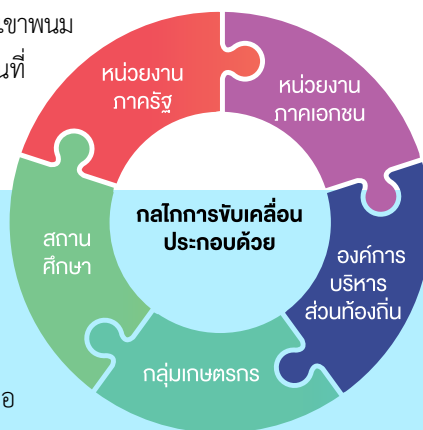
เกษตรวิถีผสมผสาน ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ แต่เดิม พื้นที่นี้มีปัญหาเกิดจากเกษตรกรขาดแคลนที่ดินทำกินเป็นของตนเองทำให้บุกรุกพื้นที่ทำการเกษตรในที่สาธารณะและทำการเกษตรเชิงเดี่ยว คือ ปลูกพืชชนิดเดียวติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ ส่งผลให้ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมซึ่งเป็นผลจากเกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ขาดการบำรุงดูแลรักษาในระยะยาว เมื่อเกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจราคาผลผลิตตกต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง ความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ขาดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขาดการรวมกลุ่ม ไม่มีอำนาจในการต่อรองด้านการจำหน่ายผลผลิต



จากปัญหาดังกล่าวนำไปสู่การแก้ปัญหาตามแนวทางการบริหารราชการแบบเกษตรกรรมมีส่วนร่วมกรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 สถานีพัฒนาที่ดินกระบี่ ได้ลงพื้นที่สร้างความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านวิชาการแก่เกษตรกรโดยใช้กลไกส่งเสริมการรวมกลุ่มของชุมชนในพื้นที่ ผ่านการคัดเลือก “คณะกรรมการทำงานแบบบูรณาการของชุมชน” และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ กรมการปกครอง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด การศึกษาออกโรงเรียน

เป็นต้น และภาคเอกชน เช่น บริษัท โตโยต้ามอเตอร์ สาขาเขาพนม รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและเกษตรกร/ชุมชนในพื้นที่ เข้ามาเป็นภาคีเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีคิดทำการเกษตรแบบผสมผสานได้อย่างยั่งยืน

ขั้นตอนการบริหารราชการแบบเกษตรกรรมมีส่วนร่วมดังนี้ **บูรณาการความรู้** ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม ในเรื่อง การอนุรักษ์ดินและน้ำ การฟื้นฟู การปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต และสามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินได้อย่างยั่งยืน **ดำเนินการสำรวจออกแบบระบบส่งน้ำ** จากแหล่งน้ำธรรมชาติ ออกแบบ วางระบบ เพื่อใช้ในพื้นที่ทำการเกษตร ทำการเกษตรแบบผสมผสานต้องมีน้ำใช้ในปริมาณน้ำเพียงพอทั้งปี เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรมีการวางแผนการผลิตพืชแบบผสมผสาน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน อนุรักษ์ทรัพยากรดินโดยการปลูกหญ้าแฝก จัดตั้งกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุในท้องถิ่น ร่วมกันทำปุ๋ยหมักเพื่อปรับปรุงดิน วางแผนการตลาด ดำเนินการผลิตพืชผักอายุสั้น การผลิตพืชปลอดภัย **ชี้แจงขั้นตอนการทำงาน** และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จัดตั้งคณะกรรมการทำงานแบบบูรณาการเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนองค์ความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ โดยน้อมนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ **ปรับเปลี่ยน**





ระบบการปลูกพืชจากการทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยวมาเป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น



ความสำเร็จจากการดำเนินโครงการด้านเศรษฐกิจ

- 1) กลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมให้มีการปลูกพืชมูลค่าสูงที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ เกิดความมั่นคงด้านแหล่งผลิตอาหาร
- 2) เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน วางแผนการผลิตและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขัน 3) ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นการทำการเกษตรอินทรีย์แบบผสมผสาน ส่งผลให้รายได้จากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวอย่างพารามีรายได้ เฉลี่ยไร่ละ 6,800 บาทต่อปี

หลังจากเกษตรกรเข้าร่วมโครงการได้รับจัดสรรที่ดิน ซึ่งเกษตรกรปลูกพืชผสมผสาน มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไร่ละ 21,480 บาทต่อปี



ด้านสังคมประชาชนมีความสุข

กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ได้รับองค์ความรู้ด้านการทำเกษตรแบบผสมผสานนำไปสู่ความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมสร้างรายได้โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบในการครองตน สังคมอยู่อย่างสงบสุข



ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรดินและธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมระบบนิเวศวิทยา ได้รับการปรับปรุง และฟื้นฟู

SUCCESS

Biz Infographic
Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit sed do eiusmod.

04

TEAMWORK

Biz Infographic
Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit sed do eiusmod.

02

PLANNING

Biz Infographic
Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit sed do eiusmod.

03

Biz Infographic
Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit sed do eiusmod.

01



พลิกดินทราย สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างสุขสู่ชุมชน



กรมพัฒนาที่ดิน

พื้นที่พรุแฉะครอบคลุมพื้นที่บ้านป่าทุ่ง หมู่ที่ 4 ตำบลบางเก่าอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี และบ้านบาเลาะ หมู่ที่ 5 ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ลาดเทจากแนวเทือกเขาทางด้านทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออกสู่ฝั่งทะเลอ่าวไทย พื้นที่พรุแฉะแบ่งเป็น 5 ลักษณะ พื้นที่ลุ่มน้ำขัง (Swamp) มีลักษณะดินมีความเป็นกรดจัด พื้นที่ป่าชายเลน (Mangrove Swamp) เป็นดินเค็มที่มีความเปรี้ยวแฉ่ง พื้นที่สันทราย (Sand Dune) เป็นดินทรายจัดมีความเป็นดินกรดปานกลาง พื้นที่ราบต่ำ (Lowland) เป็นดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวและเป็นดินกรดจัด ดังแสดงในภาพที่ 1

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต (สพข.) เขต 12 ภายใต้สังกัดกรมที่ดิน ได้เข้าไปดำเนินการพัฒนาพื้นที่พรุแฉะ





พบปัญหาการยุบตัวของดิน เนื่องจากมีสภาพเป็นดินพรมมีน้ำท่วมขังพื้นที่นาตลอดทั้งปีดิน มีสภาพเป็นกรดขาดธาตุอาหารไม่สามารถทำการเกษตรได้ ประชาชนมีฐานะยากจน ส่งผลให้เกษตรกรบางรายต้องเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร เช่น รับจ้างทั่วไป เป็นต้น และย้ายถิ่นฐานไปทำงานต่างถิ่น เช่น ประเทศมาเลเซีย



ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ตระหนักว่าการดำเนินการโดยภาครัฐเพียงลำพังไม่สามารถเปลี่ยนจากพื้นที่พรมแฉะเป็นพื้นที่สีเขียวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน โดยเริ่มจากการรับฟังปัญหาและความต้องการ และบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่น เช่น สำนักงาน กปร. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรจังหวัดปัตตานี เพื่อขอรับการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการวางแผนด้านการผลิต และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นต้น เพื่อส่งเสริมด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลผลิตทางการเกษตรของทางกลุ่มแปรรูปในพื้นที่ ได้แก่ ผักเสี้ยน และมันสำปะหลัง นอกจากนี้ได้ดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรการปรับปรุงพื้นที่ดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผล และนำชุมชนศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรในรูปแบบต่างๆ ทำให้ผู้ใหญ่บ้านบ้านบาเลาะ เกิดแรงบันดาลใจได้เสียสละพื้นที่บริเวณสวนมะพร้าวหลังบ้าน จำนวน 8 ไร่ เพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาพื้นที่ดินทรายให้คนในชุมชนได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง และขยายผลไปในพื้นที่ใกล้เคียง จนทำให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย และด้วยการสนับสนุน และช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปส่งเสริมในพื้นที่ทำให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผสมผสานบนพื้นที่ดินทรายจัดบ้านบาเลาะขึ้น อีกทั้งยังได้เกิดกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ กลุ่มแปรรูปผักเสี้ยนดอง และกลุ่มแปรรูปมันสำปะหลัง เป็นต้น





การดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ดิน
ทรายจัดบ้านบาเละ ตำบลปะเสยะวอ อำเภอ
สายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนา
พิบูลทองฯ เกิดผลสำเร็จจากการเปิดโอกาสให้
เกษตรกรเข้ามีส่วนร่วม ดังนี้

01

ด้านเศรษฐกิจ

ทำให้เกษตรกร
ในชุมชนมีอาชีพ และมีรายได้ใน
ครัวเรือนตลอดทั้งปี

02

ด้านสังคม

ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ที่เคยไปทำอาชีพรับจ้าง
นอกจากเกษตรและนอกพื้นที่ เช่น ประเทศ
มาเลเซีย จำนวน 11 ราย ได้กลับเข้ามาทำอาชีพ
เกษตรที่บ้านของตนเอง ทำให้สถาบันครอบครัว
เกิดความอบอุ่น เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ให้แก่
เกษตรกรในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง และเกิดเครือ
ข่ายเกษตรกรในพื้นที่ดินทรายจัด ทำให้เยาวชน
มีงานทำ ลดการมั่วสุม และสามารถลดปัญหายา
เสพติดในพื้นที่ลงได้

03

ด้านความมั่นคง
ชุมชน

ทำให้ชุมชนมีความรู้ในการ
ประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้าง
รายได้ให้กับครัวเรือน มีความรัก
ความสามัคคีเกิดขึ้นในชุมชน





กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน การพัฒนากำลังคนด้าน เทคโนโลยียานยนต์แบบประชารัฐ

เพื่อพัฒนาคนให้ตรงกับความต้องการของประเทศและรองรับความต้องการในพื้นที่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้กำหนดแนวทางในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยใช้กลไกประชารัฐขับเคลื่อนงาน ซึ่งร่วมกับกระทรวงศึกษาและภาคเอกชน ด้วยทิศทางความต้องการชิ้นส่วนรถยนต์ในประเทศมีแนวโน้มเติบโตมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทิศทางการผลิตรถยนต์ของไทยในอนาคต ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการผลิตชิ้นส่วนและชิ้นส่วนแบบใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมากขึ้น โดยเฉพาะชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่ควบคุมการทำงานของชิ้นส่วนรถยนต์

จากความต้องการแรงงานด้านยานยนต์ที่มีเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจึงได้แสดงหาความร่วมมือโดยการจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ







กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 7 อุบลราชธานี

สภาพปัญหา





ความต้องการด้านยานยนต์
ที่มีถึงเชิงปริมาณและคุณภาพ

ความสำเร็จที่ได้รับ




-  การพัฒนาฝีมือแรงงานตามความต้องการของตลาด และรองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่
-  เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้สถานประกอบการ
-  แรงงานมีความสามารถ เช่น Multi skill และยกระดับค่าจ้างแรงงาน
-  จำนวนแรงงานที่มีงานทำ จำนวน 832 คน



การทำงานแบบมีส่วนร่วม

-  การส่งเสริมความร่วมมือ โดยส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นภาคีเครือข่าย ผ่านกลไกการประชุม การระดมความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน
-  การร่วมกันโดยร่วมกันวางแผนงาน และหาวิธีในการพัฒนาแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาด
-  การได้รับการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร และเทคโนโลยีสมัยใหม่
-  การนำข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาปรับปรุง และหาแนวทางในการปฏิบัติใหม่ ๆ

Key Actor

-  สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 7 อุบลราชธานี
-  ภาคเอกชนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
-  ผู้ให้บริการฝึกอบรมแรงงานทั้งในและนอกระบบ



กับบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด เพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานใหม่ และแรงงานในศูนย์บริการซ่อมรถยนต์ให้ได้ตามมาตรฐานฝีมือแรงงานและความต้องการของตลาด เช่น การจัด

หลักสูตรที่เกี่ยวกับงานบริการรถยนต์ การออกไปรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติและส่งเสริมการใช้สิทธิประโยชน์ในการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 เพื่อรองรับต่อการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจในอนาคต

โดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 7 จังหวัดอุบลราชธานีได้มีแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคเอกชนและนำไปสู่การปฏิบัติจากการจัดตั้งคณะกรรมการด้านการบริหารสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเทคโนโลยีชั้นสูงภาคตะวันออกเฉียง





เนื่องเหนือตอนล่าง 2 สาขาสี่ยานยนต์ (อุบลราชธานี) นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากบริษัทต่าง ๆ เช่น บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด บริษัท นิปปอนเพนต์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ไทยฮวด จำกัด บริษัท แอ็กซอลตา โค้มดิงซิสเต็มส์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ทีอา เอเฟอร์มานซ์โค้ทติ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด บริษัท คาร์ โอ โลเนอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นต้น ในด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิทยากร และครุภัณฑ์ที่มีความทันสมัยเหมาะกับการฝึกด้านเทคโนโลยียานยนต์ เช่น การทำชุดฝึกปฏิบัติจะได้รับความช่วยเหลือจากภาคเอกชน อาทิ บอด้ร์รถแก๊ง แซสซี รถกะบะ เปลือกประตู บังโคลนแก้มข้าง รถยนต์โตโยต้า เพื่อใช้ในการฝึกอบรม ตลอดจนการสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และครุภัณฑ์ เช่น การปรับปรุงพื้นโรงฝึกงานเป็นไปตามมาตรฐานสากล (พื้นอีพ็อกซี่) เป็นต้น

สำหรับการฝึกต่าง ๆ เครื่องช่วยที่เกี่ยวข้องได้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษาในการวางแผน โรงฝึกงานรองรับครุภัณฑ์ที่ทันสมัย ได้แก่ เครื่องดึงตัวถังรถยนต์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ห้องพ่นสีระบบน้ำ เครื่องปั๊มลม เป็นต้น รวมทั้งการจัดให้มีประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการที่ทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และนอกจากพัฒนาศักยภาพด้านแรงงานแล้ว ยังสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในหลักสูตรต่าง ๆ ด้วย ซึ่งผลจากการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการและการทำงานร่วมกับเครือข่ายนอกจากยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานจากการพัฒนาทักษะแล้ว ยังทำให้ผู้เข้าฝึกอบรมตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และมียอดการได้งานในเครือบริษัทจำนวน 832 คน



โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนา พื้นที่จังหวัดน่าน



กรมโยธาธิการและผังเมือง

การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ เป็นมาตรการพัฒนาเมืองตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547 โดยวางผังจัดรูปที่ดินใหม่ เพื่อใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเหมาะสมทั้งด้านคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและชุมชนให้สอดคล้องกับการผังเมือง ซึ่งกรมโยธาธิการและผังเมือง มีนโยบายให้แต่ละจังหวัดดำเนินโครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมโดยใช้การจัดรูปที่ดิน จังหวัดละ 1 โครงการ และตั้งคณะทำงานโครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองโดยการใช้การจัดรูปที่ดินเป็นกลไกดำเนินการ

โดยโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดน่าน เป็นหนึ่งในโครงการนำร่องของกรมโยธาธิการและผังเมือง ที่ดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี 2546 ในพื้นที่ประมาณ 283 ไร่ มีแปลงเจ้าของที่ดิน 99 ราย





อยู่ในส่วนของเทศบาลเมืองน่าน ซึ่งมีปัญหาที่ดินในเมืองไม่เป็นระเบียบจากการโตของเมืองที่ไม่มีการวางแผน ทำให้ที่ดินไม่ได้ใช้ประโยชน์ เช่น ที่ดินตาบอด มีเศษที่เป็นต้น และการจัดรูปที่ดินใหม่ต้องได้รับความยินยอมหรือความร่วมมือจากเจ้าของที่ดินจึงจะสามารถทำได้ โดยเจ้าของที่ดินมีกรรมสิทธิ์จึงไม่สามารถควบคุมได้ ทำให้ยากแก่การแก้ไข ดังนั้น การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จึงเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้พัฒนาพื้นที่ดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามผังเมืองรวมเมืองน่าน การสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าของที่ดินทุกรายที่จะจัดสรรให้ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่โดยไม่เวนคืน การส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทพัฒนาพื้นที่ร่วมกับรัฐ และการแก้ไขปัญหาที่ดินตาบอดและรกร้าง



กระบวนการดำเนินโครงการมีการรวบรวมที่ดินหลายแปลง และวางแผนผังจัดรูปแปลงใหม่ทั้งหมด โดยการปันส่วนที่ดินจากผู้เข้าร่วมโครงการเพื่อจัดทำสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และจัดหาค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ ซึ่งมี 4 ขั้นตอนหลักคือ



(1) ศึกษา สำรวจ และประชุมกับเจ้าของที่ดินเพื่อหารือและรับฟังความคิดเห็น โดยรวบรวมหนังสือยินยอมเข้าร่วมโครงการเจ้าของที่ดิน (แบบ จส.1)



(2) จัดทำรายละเอียดและเสนอโครงการ (แบบ จส.2) ต่อคณะกรรมการส่วนจังหวัดเพื่อเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(3) ตั้งคณะที่ปรึกษาโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อทำการรายการประเมินทรัพย์สิน การออกแบบ ก่อสร้างโครงการ และกำหนดค่าชดเชย



(4) ประกาศผังแปลงที่ดินใหม่ ออกเอกสารสิทธิ์ จ่ายค่าชดเชย และประกาศสิ้นสุดโครงการในราชกิจจานุเบกษา ใน การมอบโฉนดที่ดินใหม่แก่เจ้าของที่ดินใน ปี 2558



บทบาทการมีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินโครงการ ได้มีการตั้งคณะที่ปรึกษาโครงการซึ่งเป็นกลไกหลักขับเคลื่อนโครงการ ประกอบด้วย คณะกรรมการส่วนจังหวัด เจ้าของที่ดิน และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งมีการสำรวจความต้องการและรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าของที่ดินทุกรายเพื่อกำหนดผังแปลงที่ดินใหม่ มีการประชุมร่วมกับผู้ร่วมดำเนินโครงการเพื่อหารือการก่อสร้างถนนชั่วคราวเข้าสู่พื้นที่เป็นการสร้างความมั่นใจแก่เจ้าของที่ดินว่าจะมีการพัฒนาจริง นอกจากนี้ เจ้าของที่ดินทุกรายนำที่ดินของตนเข้าร่วมโครงการซึ่งเป็นผู้ร่วมลงทุนและเกิดความเป็นเจ้าของโครงการจากการแสดงความคิดเห็นและการมีบทบาทในการพัฒนาเมืองร่วมกัน สำหรับบทบาทของกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นฐานะเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินโครงการ รวมทั้งเป็นผู้จัดการเครือข่ายในส่วนของภาครัฐโดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการพัฒนาพื้นที่จังหวัดน่าน นอกจากเจ้าของที่ดินให้ความร่วมมือแล้ว ยังมีส่วนในการลงทุนลักษณะหุ้นส่วนร่วม และเจ้าของที่ดินเป็นผู้ออกค่าที่ดินโดยที่รัฐไม่ต้องเสียค่าเวนคืน ทำให้ได้ถนนสายหลักและถนนสายรอง โดยผลสำเร็จดังกล่าวยังทำให้เกิดโครงการระยะที่ 2 ดำเนินการแบบหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และระยะที่ 3 มีการจัดตั้งสมาคมจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ นอกจากนี้ยังส่งผลทำให้แก้ปัญหา และปรับปรุงคุณภาพชีวิตเป็นชุมชนที่น่าอยู่อาศัย รองรับการพัฒนาชุมชนเมืองเก่าน่าน และเน้นรูปแบบอาคารสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น ซึ่งเจ้าของที่ดินทุกรายยังมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินของตนเอง



ประชากร และมีการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นสูงถึงร้อยละ 25 รวมทั้งวัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างวัยที่นอกจากส่งผลด้านปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง ยังทำให้ผลการเรียนต่ำ ส่งผลให้กลายเป็นวงจรปัญหาอื่น ๆ ตามมา



กรมสุขภาพจิต โดยศูนย์สุขภาพจิตที่ 10 ได้ทำการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในพื้นที่ โดยนำเอกลักษณ์ของคนในท้องถิ่นที่มีความร่วมมือดีกับทุกภาคส่วน และเครือข่ายที่เข้มแข็ง ประกอบด้วย เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข สาธารณสุขอำเภอतालसुम โรงพยาบาลतालसुम โรงเรียน กรรมการปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัด และผู้นำชุมชนในพื้นที่ มาร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์และความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ทั้งนี้ ยังได้ปรับแนวทางการทำงานกับเครือข่าย จากเดิมที่เน้นการพัฒนาเครือข่ายด้วยหน่วยงานเอง เป็นการบูรณาการในงานและแผนการดำเนินงาน กับศูนย์วิชาการอื่นในพื้นที่ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Approach : CBA) ผสมกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน และสร้างการมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม (Appreciation Influence Control : A.I.C) และเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วมแบบพหุภาคี (Technology Of Participation : TOP) เป็นแนวทางในการดำเนินโครงการ มีกระบวนการดำเนินงานด้วย 3 ต. ได้แก่



“ต.เตรียม” เป็นการร่วมคิด และเตรียมความพร้อมของชุมชน โดยสำรวจและรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหา จัดเวทีประชุมรับฟังความคิดเห็น และจัดเวทีประชาพิจารณ์ซึ่งนำไปสู่การทำ





บันทึกข้อตกลงร่วมกันจนเกิดแนวปฏิบัติ 2 แนวทาง คือ แนวทางพัฒนาผู้ประกอบการให้เข้าใจวัยรุ่น และแนวทางतालसुमร่วมใจ เป็นการเฝ้าระวังเหมือนครอบครัวเดียวกันที่ใช้ระบบ S2H คือ School-Home-Hospital



“ต.เติบโต” เป็นการร่วมทำดำเนินการตามแผนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในชุมชน โดยจัดหลักสูตร “ฮักแพงเบิ่งแยงลูกหลานวัยรุ่น” ให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ พัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน ผู้ปกครอง และพัฒนาแนวทางतालसुमร่วมใจ โดยมีองค์การ UNICEF Thailand และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลतालसुमร่วมใจเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ บุคลากร และองค์ความรู้ด้านวิชาการ ทั้งนี้ ยังได้นำเทคโนโลยี “เชื่อมโยงความสุข” ของกรมสุขภาพจิต มาช่วยในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมด้วย



“ต.ติดตาม” เป็นการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่เกิด

จากข้อตกลงร่วมกัน โดยมีตัวแทนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมทุกเดือน ซึ่งสะท้อนกระบวนการ ผลการดำเนินงาน และมีเวทีสรุปบทเรียน เพื่อปรับให้เหมาะสม และนำไปใช้ขยายผลต่อไป

ผลจากการดำเนินการ ทำให้แนวโน้มปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นลดลง ในปี พ.ศ. 2561 มีอัตราการคลอดมีชีพลดลง 10 เท่า เหลือเพียง 3.16 ต่อพันประชากร และไม่พบวัยรุ่นตั้งครรภ์ด้วย นอกจากนี้ แนวโน้มการหนีเรียนและความรุนแรงในโรงเรียนก็ลดลง พ่อแม่ผู้ประกอบการเข้าธรรมชาติของวัยรุ่นมากขึ้น ชุมชนเปลี่ยนมุมมองจาก **“ธุระไม่ใช่”** เป็น **“คนที่ใช้ในชุมชน”** ที่คอยเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงและช่วยเหลือซึ่งกัน เป็นการสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง เกิดชุมชนต้นแบบของการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการจัดการปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น





กองทัพบก

**โครงการรัฐรักสามัคคี
เพราะเราคือพี่น้องกัน**
(โมเดลจิตอาสาเพื่อความมั่นคง
สนับสนุนการแก้ไขปัญหายังจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (จชต.))

ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ เป็นปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่มีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน อันเกี่ยวเนื่องกับ อัตลักษณ์ทางสังคม วัฒนธรรม ความเป็นธรรม และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงกลุ่มผู้คิด เห็นไม่เหมือนกับรัฐ เช่น ขาดความไว้วางใจ ความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ การไม่มี เวทีร่วมหารือเชิงลึก และปัญหาคุ้งเงื้อมมือ ซึ่งจะต้องแก้ไขด้วยสันติวิธีเป็นหลัก

ฝ่ายกิจการพลเรือน ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก (ฝกร.ศปก.ทบ.) จึงได้น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน ของในหลวงรัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับ **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน กระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนใต้ และ





เพื่อลดความสูญเสียได้มากที่สุดต้องสร้างความเข้าใจกับสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งริเริ่มแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานด้านมวลชน มีการนำร่องสร้างโมเดลการดำเนินงานจิตอาสาเพื่อความมั่นคง (จสค.) เป็นการขับเคลื่อนเครือข่ายจิตอาสาประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ทุกระดับในรูปแบบคณะทำงาน และเริ่มดำเนินโครงการ **“รู้จักสามัคคี เพราะเราคือพี่น้องกัน”** ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา

ในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม มีขั้นตอนการพัฒนาโดยเครือข่าย 3 ทุน ได้แก่



เครือข่ายทุนทางปัญญา ดำเนินกิจกรรมค่ายพหุวัฒนธรรม เพื่อแลกเปลี่ยนวิถีชีวิตระหว่างไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม มีการดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์ด้านความมั่นคง และกิจกรรมค่ายรู้จักสามัคคีฯ เพื่อมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง



เครือข่ายทุนทางสังคม มีการสนับสนุนกิจกรรมและขับเคลื่อนงานจิตอาสาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส รวมทั้งพบปะเยี่ยมเยียนและสอบถามความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิตของประชาชน



เครือข่ายทุนทรัพย์ โดยร่วมกับคณะทำงานดำเนินโครงการที่มีภาครัฐและสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ร่วมกับชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารจังหวัดชายแดนใต้ และภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้จัดหาหรือเสียสละวัสดุ สิ่งของ งบประมาณตามศักยภาพแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ และเยาวชนผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอโครงการ

ซึ่งเครือข่ายดังกล่าวเกิดผลสำเร็จการดำเนินงานจิตอาสาเพื่อความมั่นคงในการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม ความเข้าใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ และความร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง จนกระทั่งเป็นโมเดลการดำเนินงานจิตอาสาเพื่อความมั่นคง จังหวัดยะลาเป็นครั้งแรก

ผลจากการดำเนินโครงการดังกล่าว ได้เกิดเครือข่ายจิตอาสาเพื่อความมั่นคงของประชาสังคมทุกภาคส่วน รวมทั้งคณะทำงานดำเนินโครงการฯ และเยาวชนไทยพุทธและไทยมุสลิมมาร่วมขับเคลื่อน ซึ่งสามารถดึงกลุ่มเสี่ยงเข้าร่วมกิจกรรมได้ถึงร้อยละ 5-10 จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด อันเป็นการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข สร้างความเข้าใจแก่คนในพื้นที่ การร่วมมือของชุมชนและภาคส่วนในเครือข่าย 3 ทุนกับเจ้าหน้าที่รัฐและร่วมแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง สุดท้ายเกิดเครือข่ายจิตอาสาประชาสังคมที่มีพลังในการทำงานแบบบูรณาการทุกภาคส่วนและเสียสละทำงานบทความเสี่ยงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้



กองบัญชาการรักษา ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

เครือข่ายพลังประชาชน*กำจัดมาลาเรีย* ในพื้นที่เสี่ยง จังหวัดยะลา

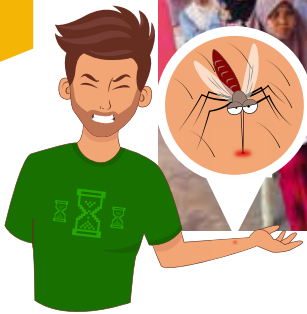
สถานการณ์ความมั่นคงในจังหวัดชายแดนใต้มีความขัดแย้งทางความคิดของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง โดยการยิง และวางระเบิดตามสถานที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่บริเวณป่าเขาที่เป็นพื้นที่อิทธิพลของกลุ่ม BRN จึงทำให้ขาดโอกาสการเข้าถึงการบริการของภาครัฐเพื่อการพัฒนา รวมถึงด้านสุขภาพอย่างโรคมมาลาเรียที่จังหวัดยะลา และมีสถิติสูงสุดของประเทศ โดยเฉพาะอำเภอบันนังสตา อำเภอยะหา และอำเภอกรงปินัง

ในพื้นที่รับผิดชอบของทหารพราน ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ปฏิบัติจะต้องเข้าพื้นที่ที่เป็นช่วงระบาดของเชื้อมาลาเรีย ซึ่งทำให้ทหารเป็นโรคมมาลาเรียด้วย โดยปี 2560 พบสถิติการระบาดในพื้นที่ความมั่นคงสูงสุด กองบัญชาการรักษามันคง จึงได้ขยายร่วมมือกับภาคส่วนสาธารณสุขในการจัดการโรคดังกล่าว โดยเริ่มพัฒนาจากหน่วยทหารในพื้นที่ให้มีสมรรถนะ





ขั้นต้นเป็น “หมอมาลาเรีย” และพัฒนาไปสู่ภาคประชาชนเกิดเครือข่ายประชาชนเข้มแข็ง ซึ่งจัดทำเป็นโครงการเครือข่ายพลังประชาชนกำจัดมาลาเรีย จังหวัดยะลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง



เครือข่าย การบูรณาการความร่วมมือกับเครือข่ายอาสาสมัครและภาคีเครือข่าย และขยายผลการกำจัดโรคมาลาเรียแบบยั่งยืน

การขับเคลื่อนในการมุ่งกำจัดโรคมาลาเรียที่มีอุปสรรคด้านกำลังคนปฏิบัติงาน และประชาชนรอภาครัฐมาช่วย การไม่กินยาต่อเนื่อง และการพ่นยาควบคุมพาหะไม่มีประสิทธิภาพจากความไม่ร่วมมือ จึงได้อาศัยเครือข่ายจากภาคประชาชน และประชาสังคมที่เกี่ยวข้องคือ สมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย ร่วมกับศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 12.1 จังหวัดยะลา และสาธารณสุขจังหวัดยะลา เข้าไปเสวนาร่วมกันและสอบถามความเห็น จึงเกิดแนวทางทางการเจาะเลือดค้นหาเชื้อและ

กำจัด และอบรมหมอมาลาเรียแก่หน่วยทหารในพื้นที่ระบาด ทำให้ตรวจพบโรคได้อย่างรวดเร็ว โดยเป็นกลยุทธ์การเจาะเลือดหาเชื้อ และกำจัดเชื้อเชิงรุกในรูปแบบ “ลงแขก ลงขัน” คือ การนำประชาชนเข้าอบรมการเจาะเลือด และการสละทรัพย์ในการจัดหาอาหารและเครื่องดื่มแก่ผู้ปฏิบัติ ซึ่งทำให้สถิติโรคลดลงเหลือศูนย์ติดต่อกันหลายเดือนในปี 2561 จนเกิดรูปแบบ “บาเจาะโมเดล” และขยายผลไปสู่พื้นที่อื่น ๆ อย่างอำเภอบันนังสตา อำเภอยะหา และอำเภอกรงปินัง ที่มีสถิติสูงสุดเช่นกัน ซึ่งสถิติโดยรวมของจังหวัดยะลาในปี 2561 มีการป่วยลดน้อยลงมากกว่าร้อยละ 70

ผลจากการดำเนินการ พบว่ามีการตรวจพบโรคมาลาเรียเร็วขึ้นจากมาตรการเชิงรับในการสงสัยการติดโรคหรืออาการป่วยที่บ่งชี้ และมาตรการเชิงรุกที่มีการปฏิบัติต่อเนื่องด้วยเครือข่ายพลังประชาชนที่ช่วยค้นหาโรค ซึ่งมาจากความร่วมมือที่มุ่งประโยชน์สุขของประชาชนร่วมกัน และจากที่ไม่ปรากฏเหตุรุนแรงด้านความมั่นคงในพื้นที่ที่เครือข่ายไปปฏิบัติงาน อันเป็นการแสดงถึงความเชื่อมั่นและการยอมรับซึ่งกันและกัน





สำนักงานปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

นิคมเศรษฐกิจพอเพียง

วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

พื้นที่ 3,832.47 ไร่ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีสภาพเป็นภูเขาหัวโล้นจากการได้รับสัมปทานป่าไม้ และกรมป่าไม้ส่งมอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่ปี 2536 เพื่อจัดที่ดินให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ทำกันหรือมีไม่เพียงพอต่อการทำเกษตรกรรม จึงเกิดโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงวังน้ำเขียว ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดสรรพื้นที่แก่เกษตรกรที่ยากจน สร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องแก่เกษตรกร เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เกษตรกรมีรายได้พอเพียงและพึ่งตนเองได้ รวมทั้งเกิดเกษตรแบบปลอดภัยพิชคู่กับการฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม





ในการดำเนินงานได้มีการประสานความร่วมมือระหว่าง ส.ป.ก. จังหวัดนครราชสีมา หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดนครราชสีมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และภาคเอกชน ได้แก่ สหกรณ์กสิกรรมไร้สารพิษ บริษัท Natural Premium Food บริษัท ทวีผลการเกษตร จำกัด และรังสิตฟาร์ม ในการเป็นผู้สนับสนุนทั้งด้านการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การรับซื้อผลผลิตและรวบรวมเพื่อจัดจำหน่ายไปยังตลาดระดับต่างๆ รวมถึงการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนตามแผนการผลิต

โดยเกิดปัญหาจากความหลากหลายในชุมชน การขาดแคลนแหล่งน้ำ ขาดองค์ความรู้ อุปกรณ์สำหรับการแปรรูป และทุนหมุนเวียน ซึ่งได้นำ 2 แนวคิดหลักมาประยุกต์ใช้ ได้แก่ แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 และแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เปิดให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งโครงการดังกล่าว เริ่มตั้งแต่ปี 2549 ตามกระบวนการ “บันไดแก้งน 4 ชั้น” ประกอบด้วย มีการมีใช้มีเหลือมีรายได้ ร่วมคิดร่วมขจัดปัญหาชุมชน และร่วมใจพัฒนาเชิงตลาดนการผลิต และหลักดำเนินงาน “4ย” คือ ยึดพื้นที่ ยึดเกษตรกร ยึดสินค้า และยึดระบบ ซึ่งมีเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินจำนวน 310 ราย ตั้งแต่ปี 2550-2554



นอกจากนี้ เพื่อให้สินค้าได้คุณภาพมาตรฐาน ลดต้นทุนการผลิต และมีระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับเกษตรกรในนิคมฯ และสมาชิกกลุ่มต่างๆ เป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อสรุปทบทวนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตเมล็ดพันธุ์ การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร การลดต้นทุนการผลิต การรับรองมาตรฐานแบบมีส่วนร่วม (PGS) ตลอดจนประสานงานให้กลุ่มเกษตรกรไปศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานราชการและศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกพื้นที่

ผลจากการบูรณาการการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรในนิคมฯ พึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกิดภาคีเครือข่ายองค์ความรู้ การตลาดที่เข้มแข็ง และเกิดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ได้แก่ (1) ด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ครัวเรือนสุทธิ 71,270 บาท/ครัวเรือน/ปี สร้างตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์จากนิคมฯ อันได้รับความน่าเชื่อถือ (2) ด้านสังคม เกิดความภูมิใจและหวงแหนที่ดินทำกิน โดยเกิดรูปแบบคณะกรรมการที่ประกอบด้วย คณะกรรมการชุมชนและกลุ่มอาชีพต่างๆ จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ร่วมกัน และ (3) ด้านสิ่งแวดล้อม เกิดการฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ประมาณ 1,100 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 30 อันเป็นการอนุรักษ์ป่าชุมชน และพื้นที่ทำการเกษตร





การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดยโสธร



สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินเข้าไปพัฒนาเกษตรกรปลูกข้าวอินทรีย์ในอำเภอกุดชุม ซึ่งต่อมาพื้นที่ดังกล่าวได้รับการส่งเสริมจากหลายภาคส่วนจนเป็นต้นแบบการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ทั้งนี้ การจัดทำโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อ



1



ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์

2



ให้เกษตรกรลดต้นทุน เพิ่มมูลค่าการผลิต

3



สร้างการเรียนรู้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

4



สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแก้ไขปัญหาดินเสื่อมจากการใช้สารเคมีเป็นเวลานาน

หลักการของการพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน คือ กระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และเครือข่าย เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และยึดหลักการมีส่วนร่วม 7 ระดับ ได้แก่



และมุ่งเน้นไปที่การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่นในการแก้ปัญหาของตนเอง การจัดทำแผนการจัดการตนเองและส่วนรวม ตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรชุมชนและผู้นำ โดยเกษตรกร นักวิจัย และนักส่งเสริมการเกษตรเป็นภาคีความร่วมมือที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันบนฐานความรู้เดิมผสมผสานกับความคิดใหม่ ในกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) กระตุ้นให้เกิดความเคลื่อนไหวในเชิงสร้างสรรค์ในชุมชน (2) วางแผนร่วมกันของชุมชน (3) ดำเนินการตามแผน โดยเน้นการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง (4) ติดตามโดยแลกเปลี่ยนความคิด และ (5) ประเมินตนเอง





นอกจากนี้ ได้นำกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (Farmer Field School : FFS) เข้ามาประยุกต์ใช้ โดยสร้างพื้นที่การเรียนรู้ให้เกษตรกรร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาตั้งแต่เริ่มปลูก เก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว รวมถึงมีพื้นที่หรือแปลงสาธิตเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาไปสู่ความร่วมมือระดับต่าง ๆ กับภาคีเครือข่าย ทั้งนี้ ยังได้ปรับใช้หลักการของกระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guaranty System : PGS) ซึ่งเป็นการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์รูปแบบหนึ่ง



โดย ส.ป.ก. จังหวัดยโสธรเชื่อมโยงเครือข่ายให้เกษตรกรรู้จักกับเครือข่ายผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ในการสนับสนุนความรู้ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ รวมถึงเครือข่ายอื่น เช่น มูลนิธิสายใยแผ่นดินสนับสนุนความรู้ สหกรณ์เกษตรอินทรีย์เลิงนกทา-ไทยเจริญ จำกัด รับซื้อผลผลิต กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพันธุกรรมข้าวพื้นเมือง รับซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ โรงพยาบาลเลิงนกทาที่เป็นช่องทางรับซื้อแห่งใหม่ และเครือข่ายสายใยออกานิคทำหน้าที่ตรวจประเมินระบบ PGS

ผลจากการดำเนินโครงการ ส่งผลให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการทำเกษตรอินทรีย์ มีการจัดการระบบรับรองมาตรฐานแบบ PGS และปรับเปลี่ยนการผลิตจากแบบทำนาเคมีเป็นการทำนาอินทรีย์รวม 50 ราย ในพื้นที่ประมาณ 1,500 ไร่ และมีเกษตรกรที่ผ่านการรับรองแล้ว 21 ราย โดยมีผลตอบแทนสุทธิจากนาอินทรีย์ 4,165 บาท/ไร่ และราคาขายผลผลิตสูงกว่า รวมทั้งมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่แน่นอนและเพิ่มขึ้นทั้งแบบเมล็ดพันธุ์และข้าวเปลือก นอกจากนี้ ยังทำให้ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมดีขึ้นจากการปรับปรุงดิน

โครงการจัดที่ดินทำกินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลนาจำปา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์



สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

ในปี 2557 ได้มีนโยบายให้ตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่เป็นแปลงใหญ่และมีลักษณะการใช้ที่ดินผิดปกติ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนมือถือครองและที่ดินของเกษตรกรรายย่อยหลุดไปอยู่กับนายทุน จึงได้นำเทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อตรวจสอบร่วมกับพื้นที่สำรวจในการตรวจยึดที่ดินที่มีปัญหาดังกล่าว โดยตำบลนาจำปา อำเภอดอนจานตรวจยึดได้ 855-3-94 ไร่ ซึ่งวางแผนนำที่ดินนี้มากระจายสิทธิการถือครองแก่ผู้ไร้ที่ดินทำกิน รวมถึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) สำหรับแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่สงวนหวงห้ามของรัฐ และกลุ่ม



เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินทำกินและผู้มีรายได้น้อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำการหรือที่อยู่อาศัย และกลุ่มผู้บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติดงแม่แฝดในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 และชั้น 2 ซึ่งเป็นการป้องกันมิให้ที่ดินหลุดมือจากเกษตรกรไปสู่นายทุนเช่นที่ผ่านมา



ขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาและสร้างการมีส่วนร่วม ภายใต้โครงการการจัดที่ดินทำกินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยเน้นการทำงานอย่างบูรณาการจากทุกภาคส่วน ได้แก่

01

การตรวจสอบและวางแผนรูปแบบการจัดที่ดิน โดยระดมความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ และใช้กฎหมายระเบียบเครื่องมือในการดำเนินการ เพื่อนำพื้นที่เข้าสู่กระบวนการทางกฎหมาย

02

การคัดเลือกและคัดกรองผู้ได้รับการจัดที่ดิน ซึ่งทำหน้าที่โดยคณะอนุกรรมการจัดที่ดินอำเภอ พร้อมทั้งมีการอธิบายหลักเกณฑ์การจัดที่ดิน และกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ

03

การปรับเปลี่ยนทัศนคติ โดยมีพระอาจารย์มหาสุภาพ พุทธิวิริโย ปราชญ์เกษตรเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้และพัฒนาจิตใจ

04

การสร้างความสัมพันธ์และการสร้างแรงจูงใจ มีเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เป็นผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และติดตามดูแลอย่างต่อเนื่องผ่านแอปพลิเคชันไลน์ รวมทั้งมีกิจกรรมทอดผ้าป่าพันธุ์ไม้สามัคคีแก้ปัญหาการขาดแคลนพันธุ์ไม้ มีการส่งเสริมพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ระยะสั้นและระยะยาว และ Top Supermarket มาช่วยส่งเสริมความรู้ด้านตลาดบน ติด QR Code เพื่อตรวจสอบแหล่งผลิตได้ และ

05

การวิเคราะห์และปรับปรุงพัฒนา ประชุมร่วมกันกับผู้เข้าร่วมโครงการและกรมส่งเสริมสหกรณ์ เดือนละ 2 ครั้ง รวมถึงมีการติดตามประเมินผลดำเนินโครงการ และร่วมวางแผนในการบริหารจัดการที่ดิน



ผลจากการดำเนินการทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีอาชีพที่ยั่งยืนและมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นเป็น 40,969 บาทต่อปี มีองค์ความรู้ด้านการเกษตรมากขึ้น เกิดการพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐาน โดยปรับสภาพดินที่เสื่อมโทรมจนกลับมาผลิตพืชผักอินทรีย์ได้ เกิดแรงงานคืนถิ่นสร้างอาชีพในบ้านเกิด และเกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามมา รวมทั้งเกิดการรวมกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่สามารถต่อยอดและขยายผลองค์ความรู้สู่ชุมชนต่อไปได้



การจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาสังคมในการต่อต้านการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด 5 มาตรา 63 กำหนดให้รัฐจะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริต และประพฤตินอขอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤตินอขอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านหรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งข้อบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดเป็นนโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 2 และระยะที่ 3

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) มีหน้าที่ในจัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการต่อต้านการทุจริต และตัดวงจรการทุจริต โดยกำหนดให้ ปปท. เขต 4 เป็นเขตนำร่องจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาสังคมในการต่อต้าน



การทุจริตระดับเขตพื้นที่และเริ่มดำเนินการตั้งแต่ ธันวาคม 2559 ใน 12 จังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบ



ในการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาสังคมในการต่อต้านการทุจริต ได้เปิดให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะเครือข่ายภาคประชาสังคมใน ท้องถิ่น โดยนำแนวคิดการมีส่วนร่วม 3 ระดับมาใช้ ประกอบด้วย



ระดับพื้นฐาน



มีการจัดกิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่

ความรู้ รวมทั้งมีการเปิดเวทีความคิดเห็น และระดมสมองจนกระทั่งจัดตั้งศูนย์

ประสานงานเครือข่ายภาคประชาสังคมในการป้องกันการทุจริต

ระดับเครือข่ายภาคประชาสังคม



โดยศูนย์ประสานงานฯ มีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสการทุจริต รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายให้มีความรู้ความสามารถ

ในการแจ้งเบาะแส ทั้งนี้ มีการคุ้มครองเครือข่ายด้วยการขึ้นทะเบียนและทำรหัสประจำตัว

ระดับการมีส่วนร่วมของแกนนำเครือข่ายประชาสังคมต่อต้านการทุจริต



โดยให้เครือข่ายร่วมกันหาแกนนำเพื่อมาต่อยอดศักยภาพ และร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ท.

ในการลงพื้นที่ รวมทั้งยังนำข้อคิดเห็นที่ได้ไปดำเนินการในส่วนที่สำนักงาน ป.ป.ท. ยังขาด

ความรู้บางอย่าง เช่น เทคนิคการตรวจสอบเฉพาะทางด้านวิศวกรรม เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีการทำความตกลงความร่วมมือ (MOU) ประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมสอบสวนคดีพิเศษ และคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดที่เป็นภาคีเครือข่ายร่วมกันในการสนับสนุนด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริต กระบวนการสอดส่องตรวจสอบการทุจริต

กระบวนการแจ้งข้อมูลข่าวสารและการลงพื้นที่ในการป้องกันและป้องปรามทุจริต

โดยการดำเนินการมีส่วนร่วมของปปท. เขต 4 เกิดผลสำเร็จใน 3 ด้าน คือ

(1) ด้านการป้องกันและส่งเสริมการธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริต

จากการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และอบรมสัมมนา ซึ่งมีผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายแล้วจำนวน 1,100 คน

(2) ด้านการป้องปรามการทุจริต

โดยจัดการเรื่องร้องเรียนที่ได้รับจากเครือข่ายศูนย์ประสานงานเครือข่ายภาคประชาสังคมในการป้องกันการทุจริต และ

(3) ด้านการประชาสัมพันธ์

ทำให้สังคมได้ทราบถึงการดำเนินการที่เกิดจากการประสานความร่วมมือกับสื่อมวลชนนำเสนอข่าวในการลงพื้นที่ร่วมกับเครือข่าย และทราบถึงพิษภัยของการทุจริตอย่างต่อเนื่อง



กองทุนสิ่งแวดล้อมกับการสนับสนุนโดยกระบวนกรมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีโครงการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม



สำนักงานนโยบายและ แผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวโน้มการลดลงของพื้นที่ป่าในป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอก มีพื้นที่ครอบคลุมใน 2 ตำบล คือ ตำบลเม็กดำ และตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จาก 7,000 ไร่ เหลือเพียง 3,000 ไร่ ในปี 2557 ซึ่งมีเหตุมาจากการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าในการเลี้ยงสัตว์ และปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยขาดความรู้ความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนและเกิดการทำลายป่าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และการสูญเสียพันธุ์ของพืชและสัตว์บางชนิด

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สนับสนุนด้านงบประมาณและวิชาการและนำกระบวนการมีส่วนร่วมมากระทำการดำเนินการในโครงการเสริมสร้างพลังชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอก เริ่มตั้งแต่สร้างการรับรู้ข้อมูลโครงการแก่ชุมชนและท้องถิ่น ร่วมกันคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งมีสถาบันวิจัยวลัยรุกชเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้ดำเนินโครงการหลักในเชิงวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การส่งเสริมและพัฒนาชุมชนที่มีวิถีชีวิตเชิงนิเวศ (Eco-Village) ร่วมกับทีมปฏิบัติการชุมชนของ 35 หมู่บ้านที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนกิจกรรม นอกจากนี้ ยังร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ประกอบด้วย เครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์ป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอก เครือข่ายชุมชนพิทักษ์ป่า เครือข่ายกลุ่มเยาวชนอนุรักษ์พิทักษ์ป่า ตัวแทนผู้นำชุมชนในตำบลเม็กดำและตำบลหนองบัว ประชาชนชาวบ้าน ผู้แทนกลุ่มอาชีพต่างๆ รวมถึงคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหาร



โครงการซึ่งเป็นหน่วยงานในพื้นที่กับผู้นำชุมชนร่วมกัน ดำเนินโครงการ ที่ทำให้อยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างกลมกลืน และจัดทำฐานข้อมูลสารานุกรมและสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ด้านความหลากหลายทางทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรชุมชน

ในการติดตามประเมินผลโครงการ ได้มีการลงพื้นที่เพื่อติดตามทุก 6 เดือน โดยประชุมร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย คณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และยังเป็นการเฝ้าระวังและติดตามการเปลี่ยนแปลงความหลากหลายทางชีวภาพ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินโครงการ ได้มีการประเมินความคุ้มค่าของโครงการที่ครอบคลุมมิติของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม

โดยผลสำเร็จจากการบูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการดำเนินโครงการดังกล่าว ทำให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืชและสัตว์ในพื้นที่ 3,950 ไร่ เกิดความมั่นคงทางอาหาร ลดปัญหาความยากจนจากการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าและจากการจัดทำฐานข้อมูลชุมชนเพื่อจัดการทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ และมีเส้นทางเดินป่าเพื่อศึกษาระบบนิเวศพร้อมเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนอย่างยั่งยืน





สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คนลำปางไม่ทิ้งกัน

กว่าร้อยละ 50 ของปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของชาวลำปาง ที่ประสบปัญหาที่อยู่อาศัยทรุดโทรม ไม่มั่นคงถาวร (ข้อมูลจากการสำรวจ ปี พ.ศ. 2560 - 2561) ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย สุขภาวะ และการดำรงชีวิตที่ไม่มั่นคงปลอดภัยของผู้ที่อยู่อาศัย



สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงดำเนินโครงการ**คนลำปางไม่ทิ้งกัน** ภายใต้โครงการบ้านพอเพียงชนบท เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนตระหนักถึงการมีจิตอาสา มีการดูแลและช่วยเหลือผู้เดือดร้อนในชุมชนในการดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติมบ้าน หรือการสร้างใหม่แทนบ้านเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม ที่อาจเป็นภัยต่อคุณภาพชีวิตและทรัพย์สินของผู้อยู่อาศัยให้มีสุขอนามัยที่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยดีที่มีความมั่นคงถาวรขึ้น โดยบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน





การดำเนินการ ด้วยรูปแบบการดำเนินการ 6 ขั้นตอนดังนี้

- 1 **การสร้างตระหนักรู้** และมีความเข้าใจความรุนแรงของปัญหาด้านที่อยู่อาศัย เพื่อให้รู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยใช้กระบวนการจัดเวทีรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประชาชน ในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหา

- 2 **สำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนระดับตำบล** มีการระบุพิกัด GPS ในการระบุตำแหน่งบ้านของผู้เดือดร้อนในระบบแผนที่ทางสังคม (Social Map) เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อน และเพื่อการบริหารจัดการ

- 3 **จัดตั้งคณะทำงานการขับเคลื่อน** นโยบายและแผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับจังหวัดในระดับตำบล และระดับจังหวัด

- 4 **วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลผู้เดือดร้อน** ในฐานข้อมูลออนไลน์ และการคืนข้อมูลให้กับชุมชน เพื่อจัดทำประชาคมและรับรองข้อมูลผู้เดือดร้อน

- 5 **พิจารณาจัดลำดับความรุนแรงของปัญหา** โดยการประชาคมของประชาชนในพื้นที่เป็นผู้กำหนด และจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับตำบล

- 6 **บูรณาการความร่วมมือ** รัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น งบประมาณ แรงงาน เป็นต้น

ความสำเร็จ ในการดำเนินงานทำให้เกิดจิตสำนึกของคนในชุมชนในการมีจิตอาสาตามแนวพระราชดำริ ในการเป็นแกนหลักร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน องค์กรชุมชนตำบล ส่งผลให้ผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในจังหวัดลำปางได้รับการซ่อมแซมปรับปรุงให้มีความมั่นคงแข็งแรงทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ภายใต้การมีจิตสำนึกร่วมกันว่า **“คนลำปางไม่ทิ้งกัน”**



สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

โครงการศูนย์รวมใจผู้สูงวัยเป็นมิตรจิตอาสา

จากสถานการณ์ผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มสูงขึ้นในทุกๆ ปี จังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนผู้สูงอายุครองอันดับ 1 ตลอดระยะเวลา 5 ปีซ้อนหลัง เมื่อเทียบกับสัดส่วนประชากรทั้งประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในประเด็นต่างๆ อาทิ การเตรียมประชาชนทั่วไปก่อนเข้าวัยผู้สูงอายุ การมีรายได้และการมีงานทำในวัยผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในวัยผู้สูงอายุ สภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ เป็นต้น

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสิงห์บุรี จึงดำเนินโครงการศูนย์รวมใจผู้สูงวัยใจเป็นมิตรจิตอาสา เพื่อเป็นศูนย์กลางการเพิ่มศักยภาพผู้สูงอายุให้สามารถปรับชีวิตเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม เกิดเป็นเครือข่ายการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแบบเครือข่าย ในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมติดตามประเมินผล **โดยเริ่มจากการกำหนดบทบาทการทำงาน** กำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน 5 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาสังคมและเศรษฐกิจ หมวดวิชาชีวิตและสุขภาพ หมวดวิชาออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและคลายเครียด หมวดวิชาอาชีพและ





นันทนาการ และหมวดวิชาถ่ายทอดภูมิปัญญาและพัฒนาสังคม รวมระยะเวลา 12 วัน เพื่อให้ผู้ผ่านการเรียนถ่ายทอดองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติสู่ชุมชน ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลและถอดบทเรียนการทำงานของทุกรุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การทบทวนความรู้ หลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AR) ระบบพี่เลี้ยง การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งระหว่างการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่างๆ

ส่งผลให้มีการเตรียมพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุให้กับประชาชนทั่วไป ผู้สูงอายุมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ผู้สูงอายุที่ติดบ้านติดเตียงได้รับการดูแลเพิ่มมากขึ้น ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมมากขึ้น และมีการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ชุมชนของตนเอง นอกจากนี้ ในส่วนของโรงเรียนผู้สูงอายุ ยังมีการนำหลักสูตรที่ได้จากโครงการนี้ ไปต่อยอดและขยายผล ไปได้ 15 พื้นที่ในจังหวัดสิงห์บุรี





สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

Green Land พื้นที่สีเขียว ที่อยู่อาศัยคือชีวิต

ในเมื่อไม่มีที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ชาวศรีสะเกษบางส่วนจึงได้บุกรุกที่ดินของรัฐและเอกชน เพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย รวมถึงประกอบอาชีพ ผลที่ตามมาคือ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง และปัญหาสภาพแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม น้ำท่วมขัง ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่คนในพื้นที่ขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไม่รู้เรื่องสิทธิ ข้อกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการตามโครงการจัดแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยจังหวัดด้วยการบูรณาการทำงานทั้งในแนวราบ และแนวตั้งกับภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีการจัดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อให้การขับเคลื่อนงานชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมถึงการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนจากเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และจัดทำแผนการพัฒนาข้อมูลเชิงพื้นที่ โดยนำระบบ GIS มาใช้เพื่อพัฒนาระบบการติดตามเชื่อมโยงข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลที่อยู่อาศัยแห่งชาติ การเคหะแห่งชาติ





จากเดิมที่เคยแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการไล่อัดถนน เพื่อขูดหินพื้นที มาสู่การเจรจาหาทางออกร่วมกันระหว่างผู้บุกรุกและเจ้าของที่ดิน การสร้างความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เป็นการลดช่องว่างระหว่างภาครัฐและเอกชน และเกิดการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานมากยิ่งขึ้น สามารถช่วยเหลือให้ผู้ประสบปัญหาต่างๆ เหล่านี้ มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงมากขึ้น ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง คือการมีพื้นที่สร้างสรรค์ ภายใต้อกรอบแนวคิด

**“การพัฒนาที่อยู่อาศัยจะต้องไม่เป็นแค่
การพัฒนาทางกายภาพอย่างเดียว แต่หมาย
รวมถึงความเข้มแข็งของคนในครอบครัวชุมชน
และสังคม ไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”**



สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการโอบุญประชารัฐร่วมลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด

ตลอด 10 ปีที่ผ่านมาคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักของพื้นที่ลุ่มชี 5 ซึ่งประกอบด้วย แม่น้ำชี แม่น้ำพอง แม่น้ำลำปาว แม่น้ำลำพะเนียง แม่น้ำพรม และแม่น้ำเชิญ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงกว่า 3 เท่า เนื่องจากปัญหาการปล่อยน้ำเสียส่งผลกระทบต่อมลพิษในน้ำ

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 จึงดำเนิน **โครงการโอบุญประชารัฐร่วมลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด** (โอบุญ เป็นภาษาอีสาน แปลว่า การร่วมกันทำบุญ) โดยมุ่งหมายให้ ปริมาณมลพิษที่ระบายลงสู่แหล่งน้ำหรือสิ่งแวดล้อมลดลงอยู่ในระดับ ที่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ยอมรับหรือรองรับได้ เริ่มจากการดึง ภาคประชาชน ร่วมจัดทำฐานข้อมูลปริมาณมลพิษทางน้ำและร่วมกำหนด เกณฑ์ประเมินและตัวชี้วัด ซึ่งสามารถวัดเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถนำ มาใช้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานขององค์กรเอง และเปรียบเทียบกับ กิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งหลักการของดำเนินงานของโครงการ





จะเป็นการลดการใช้น้ำที่ว่างจร ด้วยการลดปริมาณน้ำใช้ และการลดการระบายน้ำที่ลงสู่สิ่งแวดล้อม โดยนำน้ำที่กลับใช้ประโยชน์ใหม่ (Reuse/recycle) ขณะเดียวกันก็จับมือกับภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษา ทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ สร้างแรงจูงใจ ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเพิ่มเครือข่ายการลดมลพิษทางน้ำ ณ แหล่งกำเนิด ให้ปริมาณน้ำเสียและน้ำที่ลดลงอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจากการทำข้อตกลงนำไปสู่การจัดประชุมวิชาการสำนักงานสิ่งแวดล้อมและอบรบเชิงปฏิบัติการเพื่อรวบรวม

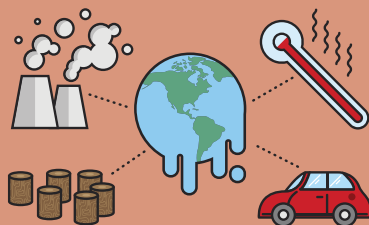


เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากสถานประกอบการ เกษตรกร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน หรือประชาชนในพื้นที่ที่ร่วมโครงการ เพื่อเป็นแบบอย่างที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ เป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกันสู่ความยั่งยืนในอนาคต โดยไม่ระบายน้ำออกนอกพื้นที่ แต่หมุนเวียนกลับมาใช้ (Zero Discharge) ภายใต้แนวคิด

“ร่วมกันทำบุญเพื่อสิ่งแวดล้อม”

ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาจากจุดเล็กเพื่อขยายผลที่ยิ่งใหญ่สู่การจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวม จากการดำเนินโครงการสามารถลดปริมาณน้ำทิ้งได้ทั้งหมดประมาณ 6,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สามารถลดการปล่อยน้ำทิ้งออกนอกพื้นที่ ได้ถึงร้อยละ 20 - 80 ตลอดช่วงการดำเนินทำให้เกิดต้นแบบของสถานประกอบการทั้งหมด 22 แห่ง ที่เป็นเครือข่ายต้นแบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผลไปยังสถานประกอบการอื่นเพื่อการขับเคลื่อนการลดมลพิษทางน้ำ ณ แหล่งกำเนิดที่เป็นรูปธรรมต่อเนื่องต่อไปได้





สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การเสริมสร้างศักยภาพ การมีส่วนร่วมด้านการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศในบริบทความตกลงปารีส

ลำตะคองที่เป็นแหล่งน้ำสำคัญที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมจนเป็น 1 ใน 5 ลุ่มน้ำวิกฤตของประเทศ ประกอบกับลำน้ำสาขาต่างๆ มีปัญหาคุณภาพน้ำ โดยสาเหตุเกิดจากน้ำเสียจากชุมชน สถานประกอบการ และน้ำเสียจากภาคการเกษตรก็เป็นสาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่ง ตำบลพุดซา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งหล่อเลี้ยงด้วยลำตะคอง เป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชผักสวนครัวที่สำคัญ ก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน ประกอบกับในพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการในพื้นที่ ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้บางปีปัญหาภัยแล้งทวีความรุนแรงมากขึ้น

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินโครงการ **การเสริมสร้างศักยภาพการมีส่วนร่วมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในบริบทความตกลงปารีส** เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพัฒนาพื้นที่บึงพุดซาให้เป็นชุมชน



ต้นแบบด้านการพัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์และปลูกต้นไม้ 100 ไร่ สู่อุณหภูมิที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ โดยเริ่มจากการประชุมหารือร่วมกันระหว่างสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11 (นครราชสีมา) ผู้แทนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนโครงการ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยแสวงหาภาคีเครือข่ายที่มีความรู้ในด้านต่างๆ เช่น ด้านการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ด้านการปลูกต้นไม้ และด้านการบริหารจัดการขยะ ด้วยการอบรมการคัดแยกขยะ และจัดตั้งธนาคารขยะชุมชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยลดการปล่อยคาร์บอนได้ เป็นต้น โดยได้รับความร่วมมือจากสมาพันธ์เกษตรอินทรีย์ เทศบาลตำบลพุดซา สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 8 ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญเครือข่ายภาคประชาชน ในการร่วมขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว

จากการดำเนินงานร่วมกัน ทำให้เครือข่ายและผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นความสำคัญของป่าไม้เป็นการทำงานในลักษณะสังคมพึ่งพากัน บ้านวัดโรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่ป่าในบริเวณบึงพุดซา ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพนำไปสู่การเป็นชุมชนต้นแบบการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก และชุมชนต้นแบบคาร์บอนต่ำได้





กระทรวงพลังงาน
MINISTRY OF ENERGY

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

คู่มือพลังงานรวมพลังพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน สู่ความยั่งยืน รุ่นที่ 1

จากการลงพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการของสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน พบว่า ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของโรงเรียนในพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานและการพัฒนาพลังงานทดแทนให้กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน หากแต่การให้ความรู้เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์พลังงานและไม่เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง



เนื่องจากขาดการมีส่วนร่วมและการรับผิดชอบในการดำเนินการ ดังนั้นจึงต้องให้ออกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดและวางแผนเพื่อหาวิธีการประหยัดพลังงานที่เหมาะสมกับโรงเรียนของตน และร่วมกันรณรงค์เพื่อให้เกิดการลดการใช้พลังงานได้อย่างจริงจัง



ทำงานเชิงรุก เข้าถึง เข้าใจ ตอบสนองใจ สร้างความมั่นใจให้ประชาชน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน โดยสำนักงานพลังงานจังหวัดสมุทรปราการจัดทำโครงการ

ทูตพลังงานรวมพลังพัฒนาและอนุรักษ์พลังงานสู่ความยั่งยืน รุ่นที่ 1 ขึ้นโดยมี

เป้าหมายคือร่วมอนุรักษ์ พัฒนาพลังงาน และเป็นที่พึ่งพาของประชาชนให้ได้มากที่สุด โดยมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 5 โรงเรียน ได้แก่ ได้แก่ 1) โรงเรียน

สตรีสมุทรปราการ 2) โรงเรียนวัดแพรงษา 3) โรงเรียนเทพศิรินทร์

สมุทรปราการ 4) โรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ

5) โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ร่วมกับการไฟฟ้าฝ่าย

ผลิตแห่งประเทศไทย (โรงไฟฟ้าพระนครใต้)

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัท

อีสเทิร์น เอนเนอร์จี พัลส์ จำกัด

ในการสนับสนุนองค์ความรู้

สื่อต่างๆ และเงิน

รางวัล

การ
ดำเนิน

โครงการเริ่ม

จากการคัดเลือกทูต

พลังงานจากเยาวชนภายใน

โรงเรียนเครือข่าย อบรมให้ความรู้

และเทคนิคต่างๆ และมอบหมายภารกิจให้

คณะทูตพลังงานนำไปปฏิบัติ จัดการแข่งขัน

ประหยัดพลังงานให้คณะทูตพลังงานร่วมวางแผนคิด

กลยุทธ์การสื่อสารและถ่ายทอดให้แก่เพื่อนนักเรียน และ

บุคลากร รวมถึงการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับวิธีการประหยัด

พลังงานที่เหมาะสม เพื่อสรุปทบทเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันขยายผลไปสู่

การอนุรักษ์พลังงานในครอบครัวได้ โดยมีครูที่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่ร่วมกันให้คำปรึกษา

วิธีการประหยัดพลังงาน นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการ

สังเกตพฤติกรรมและรับรองการปฏิบัติภารกิจของทูตพลังงาน ผ่านสมุดบันทึกการปฏิบัติภารกิจ

ทูตพลังงาน

ในระยะเวลา 7 เดือน (เดือนมิถุนายน - ธันวาคม 2561) โรงเรียนเครือข่ายมีการใช้พลังงานไฟฟ้า

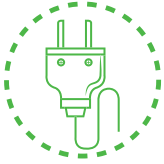
ลดลง 90,251 กิโลวัตต์ชั่วโมง ทำให้เกิดการจัดตั้งชมรม Angel and Angel of Energy : ทูตพลังงาน

โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ และมีการขยายโครงการร่วมกับการไฟฟ้านครหลวง (สำนักงานใหญ่) โดยผลักดัน

ให้มีการดำเนินการลักษณะเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งมีแผนการดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 - 2565 ภาย

ใต้ชื่อโครงการ Enovation School นอกจากนี้ยังมีขยายผลต่อยอดสู่ความสำเร็จสู่โครงการแข่งขัน

ด้านพลังงานเพื่อค้นหา “ทูตพลังงาน รุ่นที่ 1” ภายใต้งานพลังงานไทยต้องไปไกลกว่านี้





สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต การป้องกันอุบัติเหตุทางถนน

จากสถิติผู้เสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนนต่อแสนประชากรปี 2561 เท่ากับ 35.78 ต่อแสนประชากร ซึ่งระดับความรุนแรงอยู่ในเขตพื้นที่สีแดง และเป็น 1 ใน 5 ของสาเหตุการเสียชีวิตของอำเภอบางปะหัน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงดำเนินการขับเคลื่อนงานการป้องกันความปลอดภัยทางถนน (Road traffic injury : RTI) ระดับตำบล เพื่อการสร้างความตระหนัก และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ ในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ด้วยการสร้างกระบวนการเรียนรู้จากตำบลและท้องถิ่นที่มีการขับเคลื่อนงาน RTI ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้แนวคิดที่ว่า “การป้องกันอุบัติเหตุทางถนนเป็นเรื่องของทุกคน” โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เริ่มจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข



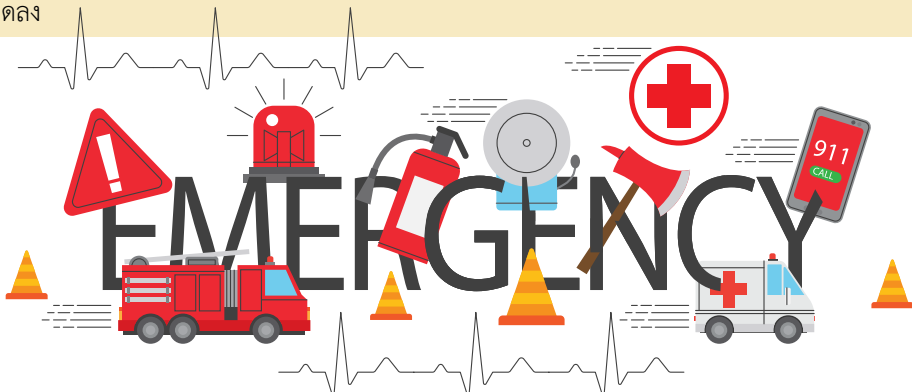


โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คนในชุมชน/ตำบล ด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) และคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.) อำเภอบางปะหัน ซึ่งมีการจัดประชุมติดตามงานทุก 3 เดือน ดำเนินงานโดยใช้กลยุทธ์ “คืนข้อมูลสู่ชุมชน” ซึ่งเป็นการนำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ อาทิ สถิติการบาดเจ็บและเสียชีวิต จุดเสี่ยง กลุ่มเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง พาหนะเสี่ยง และช่วงเวลาเสี่ยง เป็นต้น ให้กับที่ประชุมได้รับทราบ นำเสนอวิธีการแก้ปัญหาในอดีตที่ผ่านมา และปัญหาในปัจจุบันต้องแก้ไขให้แก่ชุมชนทราบ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วม



วิเคราะห์ ข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน การสำรวจจุดเสี่ยงของตำบล เพื่อร่วมหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในระดับตำบล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงาน และประสบการณ์ของแต่ละภาคส่วน เพื่อให้เกิดการดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

จากรูปแบบการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ทำให้รับรู้ข้อมูลจากสถานการณ์จริง ส่งผลให้สามารถป้องกันความปลอดภัยทางถนนอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การแก้ปรับปรุงจุดเสี่ยง การนำนโยบายการสร้างความปลอดภัยไปกับการบังคับใช้กฎหมาย และการที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญต่อการสื่อสารข้อมูลความเสี่ยง ยังทำให้เกิดการป้องกันแก้ไขที่รวดเร็ว เกิดสัมพันธภาพอันดีของคนในชุมชน ชื่นชมให้กำลังใจ เสริมพลังในการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้การบาดเจ็บเสียชีวิตและการเกิดอุบัติเหตุหมู่ขนาดใหญ่ลดลง





สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เพิ่มการเข้าถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติประชากรกลุ่มเปราะบาง มานี เทือกเขาบรรทัด

เพราะไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน “มานี” ซึ่งเป็นชนเผ่าพื้นเมืองดั้งเดิม กว่า 400 ชีวิต ที่อาศัยอยู่ในเทือกเขาบรรทัด ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกัน 4 จังหวัด คือ สงขลา พัทลุง ตรัง และสตูล บ้างอาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้ชุมชน บ้างอาศัยอยู่ในป่าลึก ยังเข้าไม่ถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน ทั้งการรักษาพยาบาล การเดินทางออกนอกพื้นที่ การได้รับบริการต่างๆ จากรัฐ รวมถึงการประกอบอาชีพอย่างถูกกฎหมาย





สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงบูรณาการการทำงานและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ประชาชน สถาบันการศึกษา และองค์กรภาคเอกชน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรับฟังความคิดเห็นเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงระบบหลักประกันสุขภาพ และบริการสาธารณสุข และสวัสดิการด้านอื่นๆ ที่จำเป็นตามวิถีชีวิตของกลุ่มมานิ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ หน่วยงาน องค์กร และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องจากจังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีปัญหาในลักษณะเดียวกับชาวมานิ เพื่อร่วมวางแผนดำเนินงานเชิงนโยบายให้กลุ่มเหล่านี้ได้รับสิทธิที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการจัดบริการสุขภาพที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชาวมานิด้วยกัน เพื่อให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น รวมทั้งการใช้สิทธิรักษาพยาบาลที่จะได้รับ

จากความมุ่งมั่นที่จะสร้างความเท่าเทียมในเรื่องสิทธิการเข้าถึงระบบสาธารณสุข ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และภาคีเครือข่าย ส่งผลให้วันนี้ ชาว “มานิ” กว่าร้อยละ 90 มีบัตรประจำตัวประชาชน และได้รับการลงทะเบียนสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สามารถเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาลในระบบหลักประกันสุขภาพทุกระดับ และมีสิทธิสวัสดิการของรัฐอื่นๆ อาทิ สวัสดิการผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็ก เป็นต้น และได้รับสิทธิในการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุกตามวิถีชีวิตอย่างเป็นระบบมากขึ้น จากงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ นอกจากนี้ ยังได้มีการขยายผลการดำเนินการไปสู่กลุ่มเปราะบางอื่น ๆ คือ กลุ่มโอรัง อัสลี ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส อีกด้วย



จังหวัดกาญจนบุรี



กิจกรรมส่งเสริมการ บริโภคและจำหน่าย สินค้าเกษตรปลอดภัย (PGS)



เกษตรอินทรีย์เป็นแนวทางการผลิตที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพและความปลอดภัยของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับกระแสโลกในปัจจุบัน แต่เกษตรกรชาวกาญจนบุรีส่วนใหญ่ประสบปัญหาการไม่สามารถขอรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์จากหน่วยงานต่าง ๆ ได้ เนื่องจากที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำให้ผลผลิตที่ออกมาไม่ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและเอกชนที่ต้องการผลผลิตเพื่อการส่งออกและการขยายตลาด

จังหวัดกาญจนบุรีจึงได้จัดทำระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems : PGS) ร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี และกลุ่มเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ในการตรวจสอบข้อมูลเกษตรกรที่เคยผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์แต่ยังไม่ผ่านการรับรองตามมาตรฐาน เพื่อมุ่งเน้นการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยแบบครบ



วงจรในรูปแบบการรับรองแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งเริ่มตั้งแต่การสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้ผลิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตกระจายครบทั้ง 13 อำเภอ และมีเกษตรกรต้นแบบเป็นพี่เลี้ยง และจัดตั้งคณะทำงาน PGS จากหลายภาคส่วนทั้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา รวมถึงภาคเอกชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมพิจารณาแนวทางและหลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐาน PGS ร่วมกันนำไปสู่การตัดสินใจร่วมกันจัดทำแนวทางการรับรองมาตรฐาน PGS และร่วมปฏิบัติเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์และระบบ PGS ด้วยการจัดอบรมให้ความรู้ และประชุมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนร่วมกันตรวจรับรองตามมาตรฐาน หาช่องทางจำหน่ายสินค้า

จากการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนที่เข้มแข็งและมีศักยภาพ ส่งผลให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีหัวใจมุ่งมั่นสู่เกษตรอินทรีย์ ส่งผลให้จังหวัดกาญจนบุรีเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน และมีระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์ในรูปแบบการรับรองแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์สู่ผู้ประกอบการ หน่วยงานและผู้บริโภคโดยตรง



จังหวัดชัยภูมิ



โครงการอนุรักษ์น้ำ โลใหญ่ชัยภูมิ

“ป่าโลใหญ่” เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำของลำน้ำสาขาในเขตลุ่มน้ำชี ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอุทยานแห่งชาติตาดโตน บนเทือกเขาภูแลนคา อยู่ในเขตท้องที่ตำบลห้วยด่อนและตำบลท่าหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ที่อดีตมีความอุดมสมบูรณ์เป็นพื้นที่สัมปทานทำไม้ และมีประชาชนเข้าไปบุกรุกจับจองเป็นที่ทำกิน ทำให้มีสภาพเสื่อมโทรม

จังหวัดชัยภูมิ จึงดำเนิน “โครงการอนุรักษ์น้ำโลใหญ่ชัยภูมิ” เพื่อให้ป่าเป็นพื้นที่ทำกินและสามารถใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ได้ โดยอาศัยความร่วมมือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งเริ่มจากการสำรวจประเด็นปัญหา และมีการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ “อนุรักษ์น้ำโลใหญ่ชัยภูมิ” ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติตาดโตนเพื่อกำหนดรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานในพื้นที่ป่าโลใหญ่ ดึงดูดให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการฯ ได้ ภายใต้แนวคิด “ยิ้มสิภูเขาด้วยพันธุ์ไม้ป่า 5 สี” โดยกำหนดแปลงปลูกป่าด้วยต้นไม้ที่ให้ดอกสีส้มต่าง ๆ 5 โชนสี ได้แก่ โชนสีเหลือง (ต้นรวงผึ้ง และต้นราชพฤกษ์) โชนสีม่วง (ต้นอินทนิล ต้นอินทรีชิต และต้นตะแบก) โชนสีแสด (ต้นทองกวาววาว ต้นทองกลาง และต้นจันทน์แดง) โชนสีชมพู (ต้นกัลปพฤกษ์ ต้นชัยพฤกษ์ และต้นขงโค) และโชนสีขาว (ต้นปีบ ต้นสารภีป่า ต้นบุนนาค และต้นแคขาว) ด้วยการคำนึงถึงสภาพของ



แต่ละพื้นที่ ความพร้อมของชุมชน รวมทั้งปัจจัยแวดล้อมทางธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศที่ไม่สามารถควบคุมได้ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่มีลักษณะ Action & Re-action ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย



จากความร่วมมือร่วมใจกันป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ป่า ทำให้ระบบนิเวศโดยรอบพื้นที่โครงการปาร์กซ์น้ำโลใหญ่ชัยภูมิ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำบริเวณป่าโลใหญ่ อุทยานแห่งชาติตาไถน ได้รับการฟื้นฟูผืนป่ากลับมาอุดมสมบูรณ์ จากอดีตไม่เคยมีการกักเก็บน้ำในเขตพื้นที่ต้นน้ำแห่งนี้เลย จนปัจจุบันฝ่ายทุกตัวมีปริมาณน้ำเพียงพอแก่ระบบนิเวศของป่าแห่งนี้ ถือเป็นความภาคภูมิใจของชาวชัยภูมิ นอกจากนี้ ยังสามารถขยายผล โดยการเผยแพร่แนวคิด “การสร้างน้ำ ด้วยพายุมีชีวิต” ไปยังพื้นที่อื่นๆ อีก 16 อำเภอ รวมไปถึงการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่คนในพื้นที่ต่อไปในอนาคตได้



จังหวัดนราธิวาส



โครงการซ่อมแซมปรับปรุง และเสริมประสิทธิภาพ แหล่งน้ำฝายสากอ

การมีส่วนร่วม ราษฎร์สละแรงงาน ภายใต้หลัก “รัฐ รัก สามัคคี” นำไปสู่การเสริมประสิทธิภาพฝายสากอ

ปัจจุบันฝายสากอ จังหวัดนราธิวาส ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำท่วมเมื่อปี 2557 ทำให้ตัวฝายพัง ถูกปิดทับถมด้วยทราย ประสิทธิภาพน้ำชำรุดเสียหาย ส่งผลให้ทางน้ำเปลี่ยนทิศไปฝั่งซ้ายของฝาย ปีกฝายจึงมีความเสียหาย และสะพานฝายพัง เกษตรกรที่พึ่งพาน้ำจากฝายสากอจึงไม่มีน้ำทำนา และยังมีนาร้างที่น้ำไม่สามารถเข้าถึง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซม ฝายสากอ และเสริมประสิทธิภาพฝาย ให้กลับมาใช้งานได้อีกครั้งหนึ่งเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร และปรับปรุงพื้นที่ทำการเกษตรให้สามารถกลับมาทำการเกษตรเพื่อลดการเสียโอกาสจากผลประโยชน์ของราษฎรที่ต้องซื้อข้าวกินในแต่ละปี เพราะยังปล่อยทิ้งร้างไว้นานเท่าไร้ มูลค่าความเสียหายที่ราษฎรจะได้รับยิ่งทวีความรุนแรง และสูญเสียเงินมากขึ้น





เพื่อให้เกิดการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการเป็นอยู่ของประชาชน เศรษฐกิจ และสังคม ตามนโยบายการซ่อมแซม ปรับปรุง และเสริมประสิทธิภาพแหล่งน้ำในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส ได้ประยุกต์ใช้ 4 แนวคิด ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการแบบบูรณาการ (Integrated Management)
- 2) การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (area-based approach)
- 3) หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ การทำงาน การบริหารงาน โดยการ “ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ”
- 4) ใช้ยุทธศาสตร์ “ประชารัฐ” ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในทุกมิติ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาร่วมวางแผนในการให้ราษฎรเสนอความเห็น/ปรับเปลี่ยนแผนงานตามภูมิสังคม

โดยจัดให้มีการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ที่มีองค์ความรู้กับราษฎรในพื้นที่เพื่อให้ราษฎรเสนอความเห็น และปรับเปลี่ยนแผนงานตามภูมิสังคม โดยมีประเด็นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ รูปแบบการซ่อมแซมซึ่งจังหวัดนราธิวาส มีกระบวนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำฝายสากอ 8 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) จังหวัดมอบนโยบายการพัฒนาแหล่งน้ำ
- 2) ประชุมทีมปฏิบัติงานระดับอำเภอ ลงพื้นที่สำรวจฝายสากอและสรุปแนวทางการทำงาน
- 3) ปรับแบบก่อสร้างใหม่เป็นแบบซ่อมแซม
- 4) เกษตรตำบล/อำเภอ คำนวนประโยชน์ที่ชาวบ้านจะได้รับ ก่อน – หลัง ดำเนินโครงการพร้อมทั้งประเมินความพร้อมของแรงงานที่ราษฎรจะสละแรงงานมาซ่อมแซม
- 5) ประชุมราษฎร คั้นข้อมูล และให้ราษฎรเสนอความเห็น/ปรับเปลี่ยนแผนงานตามภูมิสังคม
- 6) มีการกลั่นกรองโครงการ โดยสำรวจสภาพพื้นที่ร่วมกันของส่วนราชการ อปท. และผู้นำชุมชน มีการเขียนแบบ ประมาณการวัสดุและงบประมาณ ประชุมราษฎรวางแผนพร้อมสละแรงงาน และคำนวณผลประโยชน์ที่ราษฎรจะได้รับ

7) จังหวัดจัดประชุมอนุมัติโครงการฯ

8) เริ่มการก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงตามโครงการฯ

จากการขับเคลื่อนโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง และเสริมประสิทธิภาพฝายสากอ โดยเน้น **“การมีส่วนร่วม ราษฎร์สละแรงงาน”** และทำงานร่วมกันภายใต้หลัก **“รู้ รัก สามัคคี”** ทำให้มีพื้นที่รับประโยชน์ 1,190 ไร่ ประชาชนในพื้นที่มีใช้น้ำจากฝายสากอในการทำเกษตรกรรมได้อีกครั้ง ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ต่อปี เป็นเงิน 18,400,120 บาท (เดิมมีรายได้ 7,547,900 บาท) ลดการสูญเสียรายจ่าย ในการซื้อข้าวกินและซื้อผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเกิดจากฝายสากอที่ชำรุด 3 ปี ที่ผ่านมา (2557-2559) เป็นมูลค่า 4,205,250 บาทและ ประหยัดงบประมาณภาครัฐจากการใช้แรงงาน และจากเครื่องจักรที่เข้ามาช่วยงาน คิดเป็นเงิน 2,908,500 บาท รวมประหยัดงบประมาณได้ จำนวน 4,610,300 บาท นอกจากนี้ยังทำให้สามารถพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน อีกทั้งทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี ในการร่วมกันพัฒนาต่อยอดกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อีกทางหนึ่ง



กระบวนการมีส่วนร่วมประกอบกับแนวคิดมิติใหม่ชุมชนไทยไร้ถัง เป็นแนวทางการปรับกระบวนการทัศน์ของประชาชนจากมุ่งให้ทิ้งลงถังขยะมาเป็นไม่สร้างขยะลงถังและไม่สร้างสิ่งแปลกปลอมเข้าไปในธรรมชาติ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประสานความร่วมมือกับภาคประชาชน เริ่มจากสร้างการยอมรับการเปลี่ยนแปลง โดยการเปิดเผยข้อมูลฐาน (Baseline Data) เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและรับฟังความคิดเห็นถึงปัญหา รวมไปถึงการเข้ามาเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมกันแก้ไข และได้ระดมการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยจัดฝึกอบรม หลักสูตร เพื่อเพิ่มศักยภาพพัฒนาองค์ความรู้ชุมชนปลอดขยะ และโรงเรียนปลอดขยะ เมื่อสร้างการยอมรับและได้รับการสนับสนุนแล้วจึงร่วมกันดำเนินการเปลี่ยนแปลง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนและชุมชนไร้ถังขยะ ระดับจังหวัดเพื่อ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบแหล่งเรียนรู้การแก้ไขปัญหาขยะแบบยั่งยืนและกำหนดชุมชนที่จะดำเนินการเพื่อเป็นตัวอย่างนำร่อง เข้ามาจับบทบาทในการร่วมคิด ร่วมขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น และกระตุ้นการดำเนินงานของเครือข่ายให้เกิดการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

จุดเด่นของโครงการมิติใหม่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไร้ถังขยะ คือ การไม่มีถังขยะในชุมชน สถานะที่คนในชุมชนไม่ทิ้งสิ่งที่ไม่ใช่ขยะลงในถัง และเก็บส่วนที่เป็นขยะซึ่งนำเกลียดและเป็นพิษไว้อย่างปลอดภัยและนำไปสู่การกำจัดโดยถูกหลักสุขาภิบาล และเป็นสถานการณ์ที่สังคมตระหนักรู้และมีวัฒนธรรมที่ไม่สร้างสิ่งแปลกปลอมเข้าไปในธรรมชาติ อันจะเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติให้แกโลกอย่างยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีกรีนโคน (Green cone) (ถังหมักรักษ์โลก) เป็นเครื่องมือในการกำจัดเศษอาหาร วัสดุย่อยสลายได้ และอีโคบริค (Eco brick) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมวัสดุที่ไม่ย่อยสลายและนำไปแปรรูปเป็นพลังงานทดแทน





จากการดำเนินงานนำไปสู่ผลสำเร็จ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านสังคม

ภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน มีการรวมกลุ่มกัน มีการพูดคุยปรึกษาหารือกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี เข้าใจว่าการแก้ไขปัญหาขยะเป็นหน้าที่ของทุกคน

ด้านเศรษฐกิจ

คือ มีศูนย์เรียนรู้โรงเรียนไร้ถังขยะ ชุมชนไร้ถังขยะ สำนักงานไร้ถังขยะในจังหวัดทำให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจของคนในจังหวัดอื่นมาศึกษาดูงาน สร้างรายได้ให้แก่โรงเรียน ชุมชน และจังหวัด

ด้านสิ่งแวดล้อม

ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในปี 2561 ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการนำวัสดุย่อยสลายได้มาใช้ประโยชน์จน “เหลือศูนย์” ในหลายพื้นที่ ถุงนม ถุงพลาสติกกลายเป็นของมีค่าช่วยสร้างรายได้เสริมให้ครัวเรือน โรงเรียน ขยะพิษได้รับการคัดแยกออก



มาอย่างชัดเจนและนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี เครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการสามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัด และสามารถลดปริมาณขยะได้ 146.54 ตันต่อปี ลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะมูลฝอยของจังหวัด ชุมชน/ประชาชนยอมรับหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pay Principle)



จังหวัด เพชรบูรณ์



การสร้างและพัฒนา เครือข่ายกลุ่มคลัสเตอร์ มะขาม



มะขามเป็นพืชเอกลักษณ์ของเพชรบูรณ์มาตั้งแต่เดิม จนได้ชื่อว่าเป็น **“เมืองมะขามหวาน”** ชาวเพชรบูรณ์ปลูกมะขามหวานกันมาก นับว่าเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2553 เกษตรกรผู้ปลูกมะขามในจังหวัดเพชรบูรณ์โค่นต้นมะขามทิ้ง เนื่องจากมีราคาตกต่ำ ขาดช่องทางด้านการตลาด ทำให้พื้นที่การปลูกและผลผลิตของมะขามจังหวัดเพชรบูรณ์ที่เป็นพืชที่มีอัตลักษณ์ของจังหวัดเพชรบูรณ์ประสบปัญหาเป็นอย่างมาก จึงดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมให้เข้มแข็ง เป็นการส่งเสริมการพัฒนาด้านผลิตภาพหรือเกิดนวัตกรรมของกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ อุตสาหกรรมมะขาม ในการเพิ่มศักยภาพเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจและเกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย



จังหวัดเพชรบูรณ์ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 2 และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้แนวทางการพัฒนาในรูปแบบ **“คลัสเตอร์”** เชื่อมโยงธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการเกษตร ภาคการผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมมะขามของ



จังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพ เชื่อมโยงภาครัฐ ภาคเอกชน ต่อยอดองค์ความรู้สู่การพัฒนาสินค้า บริการ และนวัตกรรมในอุตสาหกรรมมะขามของจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเกิดจากการรวมกลุ่มเครือข่ายคลัสเตอร์มะขาม จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยคัดเลือกประธาน รองประธานและสมาชิกทุกภาคส่วนภายใต้โครงการสร้างและพัฒนาเครือข่ายและการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมในรูปแบบ คลัสเตอร์ ประชุมระดมสมอง Brainstorm วางแผนกำหนดไทม์ไลน์ Milestone และดำเนินงาน ติดตามความสำเร็จตามระดับกิจกรรม Milestone Level และระดับงานในแต่ละกิจกรรม Task Level ซึ่งในปัจจุบันเป็นการดำเนินการรวมกลุ่มคลัสเตอร์เป็นปีที่ 4 โดยมีการดำเนินงาน 2 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1) ขั้นตอนการวางแผน

โดยใช้วิธีการเชิญผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมมะขามจังหวัดเพชรบูรณ์ มาประชุมปรึกษาหารือ ร่วมกันในการรวมกลุ่มคลัสเตอร์มะขามจังหวัดเพชรบูรณ์ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ร่วมกัน รวมไปถึงเป้าหมายการปฏิบัติงานของแต่ละไทม์ไลน์ไว้อย่างชัดเจน และมีการจัดทำโครงการช่วยพัฒนาสนับสนุนกลุ่มคลัสเตอร์มะขามจังหวัดเพชรบูรณ์

2) ขั้นตอนการติดตามควบคุม

โดยผู้รับผิดชอบแผน แผนงาน โครงการ จะนำไทม์ไลน์ไปใช้ในการติดตามควบคุม เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละไทม์ไลน์และผลงานในกิจกรรมต่างๆ

จากการดำเนินการสร้างและพัฒนาเครือข่ายกลุ่มคลัสเตอร์มะขามจังหวัดเพชรบูรณ์ ภายใต้การมีส่วนร่วมภายในกลุ่มคลัสเตอร์มะขามที่เข้มแข็ง ได้สร้างพื้นที่ปลูกมะขามหวาน นำไปสู่ผลผลิตและราคาของมะขามหวานที่เกษตรกรขายมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น รวมไปถึงเกิดความรักความสามัคคีจากการรวมกลุ่มคลัสเตอร์มะขามจังหวัดเพชรบูรณ์ ตลอดห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมมะขาม ภาคการเกษตร ภาคการผลิตและบริการ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยไม่ต้องรอคอยการช่วยเหลือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ในปัจจุบันมะขามหวานจังหวัดเพชรบูรณ์กลับมามีชื่อเสียงเป็นอย่างมากและมีความต้องการในตลาดที่สูง และปี พ.ศ. 2561 มะขามแฉะเมล็ดจากเพชรบูรณ์ เป็นสินค้า OTOP ที่ขายดีที่สุดในสนามบินทั้งหมดของประเทศไทยนำไปสู่การคว้าแชมป์อันดับที่ 1 ของประเทศ



จังหวัดลำพูน



การบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยชุมชน แบบมีส่วนร่วม

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดขนาดเล็กที่สุดของภาคเหนือ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และมีการขยายตัวของชุมชนเมืองและชุมชนชนบท จึงทำให้ปริมาณขยะมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะต้องใช้งบประมาณในการกำจัดขยะสูงขึ้น ดังนั้น จังหวัดจึงเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แต่พื้นที่ในการจัดการขยะในภาพรวมของจังหวัดไม่มีไว้รองรับและไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้น จังหวัดลำพูนจึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดลำพูน และได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณการเกิดขยะโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม เป้าหมายในการบริหารจัดการขยะของจังหวัดเพื่อลดปริมาณขยะและค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะลดลงได้อย่างยั่งยืน





จังหวัดลำพูนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนนโยบายในทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดขยะรวมทั้งร่วมกันรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ การจัดการขยะ ซึ่ง



ทุกภาคส่วนทำร่วมกันโดยถือเป็นการทำสัญญาใจร่วมกัน เพื่อให้การจัดการขยะของจังหวัดลำพูนเกิดจากทุกคนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างแท้จริง โดนเน้นการมีส่วนร่วม ตามหลักบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) เริ่มตั้งแต่บ้าน,ครัวเรือน วัด โรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เช่น เศษอาหาร ขยะเปียกเพื่อจัดทำเป็นปุ๋ย หรือการจัดเก็บเศษใบไม้ต่างๆ จะใช้วัสดุที่มีอยู่ในชุมชนจัดเก็บ เช่น เสวียน(ทำจากไม้ไผ่สาน) นอกจากนี้ บ้าน วัด โรงเรียน ยังสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชนด้วย มีการบริหารจัดการขยะและขยายผลโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามหลัก 3Rs (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่) ภายได้ “โครงการคัดแยกขยะระยะสั้น” ของจังหวัดลำพูน โดยเน้นสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเริ่มจากชุมชนใดชุมชนหนึ่งก่อนแล้วขยายไปสู่ชุมชนอื่นๆ รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชน/หมู่บ้านสมัครเข้าร่วมโครงการและให้มีข้อตกลงร่วมกัน เช่น กฎเกณฑ์ของชุมชน มีธรรมนูญหมู่บ้านฯ ในการขับเคลื่อนการคัดแยกขยะ

จังหวัดลำพูนสามารถลดปริมาณขยะทุกประเภท และลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง มีผลทำให้ชุมชนมีงบประมาณในการพัฒนาด้านอื่นๆ มากขึ้น นอกจากนี้ ชุมชนที่ได้รับรางวัล เกิดเป็นชุมชนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้แบบครบวงจรซึ่งสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ การศึกษาดูงาน ของหน่วยงาน องค์กรต่างๆ โดยมีผู้เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงานในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ประชาชนในชุมชนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้เข้าศึกษาดูงานได้เป็นอย่างดี ประชาชน ชุมชน มีส่วนร่วมเกิดความสามานสามัคคี เกิดความภูมิใจในชุมชนตนเอง จังหวัดลำพูนได้รับการชมเชย ยกย่องจากส่วนราชการ หน่วยงานต่างๆ

WASTE SORTING



ทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชนโดยทั่วไป และได้เข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนต้นแบบของจังหวัดลำพูน และก่อให้เกิดรายได้ให้กับชุมชนที่เป็นต้นแบบเพิ่มขึ้น เฉลี่ย 20,000 – 50,000 บาท/ครั้ง จนมีแหล่งเรียนรู้ชุมชนที่ดำเนินการจัดการขยะได้รับรางวัลเพิ่มขึ้น



จังหวัดสุพรรณบุรี



การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอนุรักษ์ แบบมีส่วนร่วม : บ้านพุน้ำร้อน

สภาพป่าชุมชนบ้านพุน้ำร้อน หมู่ที่ 4 ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง
เมื่อก่อนมีสภาพทรุดโทรมโดนบุกรุกทำลายอย่างมาก เนื่องจากมีคนต่างถิ่น
เข้ามาลักลอบตัดไม้ และทำเหมืองหินแกรนิตมาอย่างยาวนาน ส่งผลให้
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายลงไปมาก แหล่งอาหารทาง
ธรรมชาติลดลงจนหมด ประกอบกับภาวะแห้งแล้งอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้
ประชากรวัยแรงงานอพยพย้ายถิ่นไปหางานทำนอกหมู่บ้าน หมู่บ้านพุน้ำร้อน
จึงเหลือประชากรวัยเด็กและผู้สูงอายุ





ต่อมาในปี 2547 ได้ดำเนินการจัดประชุมประชาคมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป่าไม้ จังหวัด อำเภอลำปาง และ อบต. เสนอรับการจัดตั้งป่าชุมชน และได้รับการอนุมัติ ได้จัดตั้ง คณะทำงานและการจัดการป่าชุมชนจำนวน 70 คน ดูแลรักษาป่าให้อุดมสมบูรณ์ อยู่เวรยาม ทางเข้าออกป่าชุมชน จัดทำแนวกันไฟ ช่วยกันดับไฟป่าที่จะลุกลามเข้าพื้นที่ รวมทั้งบำรุงรักษา ความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่าชุมชน ด้วยการรวมจิตอาสา ทั้งบ้าน วัดและโรงเรียน ช่วยกันทำฝาย กั้นน้ำ และเพื่อให้มีรายได้เข้ามาจุนเจือจึงได้จัดทำแพเลียงปลาเพื่อสร้างรายได้ และจากสื่อ โฆษกชี้แจงทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างถิ่นเข้ามาเที่ยวมากขึ้น ซึ่งชุมชนไม่คาดคิดและไม่ได้มีการเตรียม ความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากจึงส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน จึงต้องมีการพัฒนาและจัดทำเป็นโครงการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในเขต และอนุรักษ์บ้านพุร้อนโดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชน

จังหวัดสุพรรณบุรี กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง และแผนงานในการขับเคลื่อนโครงการ ที่สอดคล้องกับนโยบายส่วนกลาง และความต้องการของชุมชน มีการบูรณาการทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน โดยแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบาย สานพลังประชารัฐจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน จำนวน 3 คณะ คือ

- 1) คณะทำงานขับเคลื่อนด้านการเกษตร
- 2) คณะทำงานขับเคลื่อนด้านการแปรรูป/OTOP/SMEs
- 3) คณะทำงานขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน

โดยสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงานที่มีความพร้อม ในการเป็นเจ้าภาพหลักและพร้อมสนับสนุน ในเรื่องของงบประมาณและการประสานงาน



ทำให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งขยายผลการยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนไปสู่การมีส่วนร่วมที่เป็นหุ้นส่วน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการเป็นผู้ตัดสินใจ



โดยหน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนและดำเนินการตามการตัดสินใจของประชาชน มีขั้นตอนการขับเคลื่อนที่เป็นระบบ ทั้งการสนับสนุน การปฏิบัติการ และการติดตาม โดยทุกขั้นตอนมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน รวมทั้งมีกลยุธามิตรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาคประชาชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมคิด ร่วมวางแผน สนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องทั้งแรงงาน งบประมาณ และองค์ความรู้ต่างๆ รวมไปถึงชาวบ้านมีการรวมตัวเป็นจิตอาสา ร่วมร่วมพัฒนาหมู่บ้านในทุกมิติ



จากการขับเคลื่อนโครงการโดยการบูรณาการทุกภาคส่วนมุ่งไปสู่ผลสำเร็จ ดังนี้ ชุมชนได้ตระหนักและภูมิใจในทรัพยากรของตนเอง ทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็ง รวมไปถึงเกิดการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่น สามารถกระจายรายได้ในชุมชน ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยคนในชุมชน





มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ



การวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบลสามเรือน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันตกของอำเภอบางปะอิน นิยมตั้งถิ่นฐานเรียงรายอยู่ตามริมแม่น้ำฝั่งลำคลอง ได้แก่ คลองโพธิ์ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ เพราะประชาชนที่อาศัยในตำบลสามเรือน จะใช้น้ำจากคลองโพธิ์เพื่ออุปโภคและบริโภค เช่น การทำการเกษตร ได้แก่ ปลูกเห็ดตับเต่า โสน และข้าว เป็นต้น นอกจากนี้ชุมชนสามเรือนยังเป็นแหล่งการเพาะเลี้ยงและจำหน่ายเห็ดตับเต่าแหล่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเจริญของเห็ดตับเต่า ซึ่งเป็นอาชีพและรายได้หลักของเกษตรกรชุมชนสามเรือนที่สำคัญอีกด้วย ซึ่งเห็ดตับเต่ามีเฉพาะฤดูกาล นอกจากนี้ชุมชนสามเรือนยังเป็นแหล่งศึกษาดูงานที่มีผู้สนใจมากศึกษาดูงานการเพาะเห็ดตับเต่าจากในและต่างประเทศเป็นจำนวนมากตลอดทั้งปี แต่ในปัจจุบันมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยในตำบลสามเรือน ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะมลพิษสิ่งแวดล้อมทางน้ำ ทำให้พื้นที่การเกษตรลดลง ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ปลาในคลองโพธิ์ลดลง ซึ่งมีผลต่อเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนอำเภอสามเรือน

มหาวิทยาลัยจึงได้ทำการเลือกพื้นที่ตำบลสามเรือน เพื่อศึกษาในการทำวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่ มีส่วนร่วม (Participatory Action Research, PAR) และการวิจัยนวัตกรรมเชิงพื้นที่ โดยได้เริ่มทำวิจัยกับชุมชนสามเรือนในปี พ.ศ. 2558 จนถึงปี พ.ศ. 2562 แบบต่อเนื่อง ให้เกิดผลเชิงประจักษ์จากการใช้กลไกการมีส่วนร่วมของนักวิจัย ประชาชน ภาครัฐและเอกชน ให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ร่วมวิจัยในโครงการวิจัยโดยอาศัยกระบวนการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมทั้งในห้วงปฏิบัติการและการลงพื้นที่จริงในชุมชน รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน เพื่อให้งานวิจัยที่ได้ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด หลังจากนั้นมหาวิทยาลัยจึงได้จัดเวทีคืนข้อมูล และเวทีหารือร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่าย และนำไปสู่การผลักดันให้เกิดความยั่งยืนของชุมชนสามเรือน

การทำวิจัยแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเกิดการปฏิบัติจริงในพื้นที่เป้าหมายจนเกิดความสำเร็จ เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการทำวิจัย ทำให้ชุมชนมีการเรียนรู้และพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน และขยายไปสู่การสร้างอาชีพให้กับชาวบ้านในพื้นที่ อาทิเช่น การทำอาหารปิ่นโตเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่มาพักโฮมสเตย์ในชุมชนสามเรือน การรื้อฟื้นภูมิปัญญาของชุมชนให้กลับมามีชีวิตและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนได้อีกครั้ง เพื่อสร้างความตระหนักถึงคุณค่าและยอมรับกติกาชุมชน อันเป็นกุศโลบายให้ผู้คนในชุมชนได้ร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางบกและน้ำในคลองโพธิ์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์คลองโพธิ์อย่างยั่งยืน

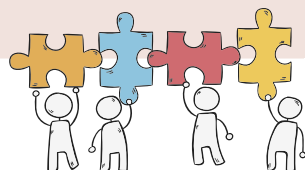


โรงเรียนสมุทรสาคร วิทยาลัย สพม. เขต 10 สมุทรสาคร



นักรุกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

เศรษฐกิจในจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรม ดังคำขวัญที่ว่า **“เมืองประมง ดงโรงงาน ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์”** แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว จำนวน 276,335 คน ปัจจุบันแรงงานต่างด้าวส่วนหนึ่งกลับมาเป็นเจ้าของกิจการค้า และมีแรงงานไทยเป็นลูกจ้างแทน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของปัญหาการประกอบอาชีพและเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในจังหวัด ทำให้เยาวชนอยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่อการว่างงานในอนาคต และที่สำคัญจากการศึกษาข้อมูลด้านความสนใจในการประกอบอาชีพของนักเรียน พบว่า ยังขาดเป้าหมายชีวิตในการเป็นเจ้าของและผู้ประกอบการซึ่งสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคตได้อย่างยั่งยืน โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอน เน้นเรื่องการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการส่งเสริมอาชีพเป็นหลัก



โรงเรียนจึงได้วางแผนเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการจัดการเรียนการสอนตามโครงการ นวัตกรรมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการดำเนินงาน 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานร่วมกัน 2) กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกัน 3) วางแผนการพัฒนาสู่เป้าหมาย 4) พัฒนากิจกรรม พัฒนาหลักสูตร หลักสูตรการสอน ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ ธุรกิจคุณธรรม พลผลิต และเครือข่ายความร่วมมือ 5) ดำเนินการพัฒนาตามบทบาทหน้าที่ตามแผนที่วางไว้ 6) ตรวจสอบ ติดตามกำกับปรับปรุง และ 7) ขยายเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผู้บริหารมีบทบาท เป็น Facilitator ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงและพัฒนางานและทำงานร่วมกัน ครูกลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยีทำหน้าที่เป็นกลไกหลัก (Key Actor) ในการจัดการเรียนการสอนและ ประสิทธิภาพด้านงานอาชีพให้แก่ นักเรียนและผู้สนใจในชุมชน ผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรม ของนักเรียนภายนอกห้องเรียน และ เป็นผู้ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น กับนักเรียน วิทยากรท้องถิ่นให้ คำแนะนำในการพัฒนาการดำเนิน กิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ หน่วยงานเอกชนที่เป็น ได้แก่ มูลนิธิ JA Thailand ร่วมกับ ภัณฑาคารกรุงเทพ จำกัด ให้ความรู้ ทักษะ ด้านการจัดตั้งบริษัทจำลองภายในโรงเรียน และส่งเสริมการประกวดแข่งขันการบริหารจัดการธุรกิจ ของนักเรียน ห้างสรรพสินค้า สนับสนุนในการให้ไปออกบูธจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และส่งผลิตภัณฑ์นักเรียน



ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น คือ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ได้รับการยอมรับในการเป็นผู้นำในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ นักเรียนเพื่อจำหน่ายอย่างมีคุณภาพในระดับประเทศ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน เครือข่ายโรงเรียนและชุมชนมีการ พัฒนาด้านงานอาชีพอย่างต่อเนื่องนักเรียนสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ก่อให้เกิดทรัพย์สินทางปัญญา นักเรียนมีภาวะผู้นำ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่ดีเป็น ทำได้ ขายเป็น ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ของนักเรียนได้รับคัดเลือกเป็น

Junior OTOP





ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)



การส่งเสริมเครือข่ายประชาสังคม ต่อต้านการทุจริต ด้วยวิถีวัฒนธรรม

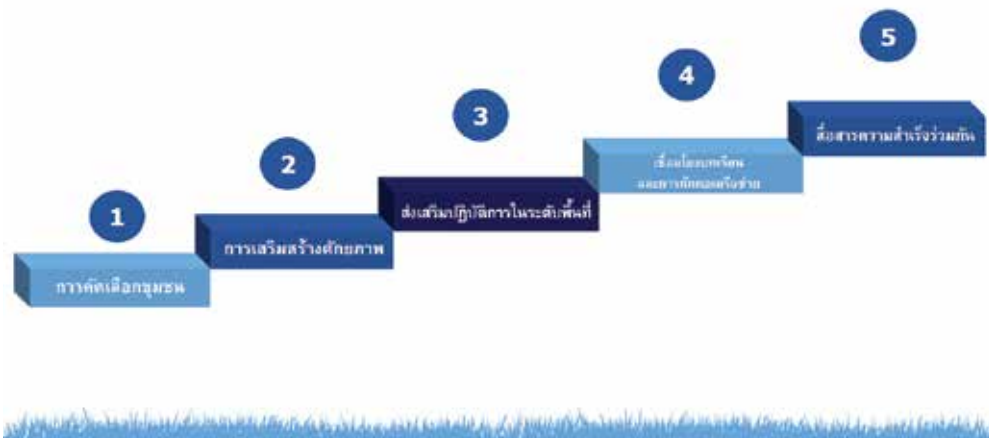
การทุจริตคอร์รัปชันเป็นสถานการณ์ปัญหาที่รุนแรง และมีผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างมาก ทั้งด้านความสงบสุข ความมั่นคง และสร้างความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นสาเหตุหลักของความขัดแย้ง และการเสื่อมถอยของสังคม ทำให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ตกต่ำ และไม่น่าเชื่อถือในสายตาสังคมโลก ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าปัญหาความซื่อสัตย์สุจริตกำลังอยู่ในขั้นวิกฤติที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข จึงจำเป็นต้องช่วยกันส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับสังคมไทยที่เหมาะสม โดยชุมชนหมู่บ้านหรือชุมชนท้องถิ่น และเครือข่ายประชาสังคม ที่เป็นฐานสำคัญของการพัฒนาจึงจำเป็นต้องสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางสังคม และเสริมสร้างระบบการป้องกันปราบปรามการกระทำที่ไม่ซื่อตรง หรือการทุจริตคอร์รัปชัน



ศูนย์คุณธรรมได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี ของการใช้กระบวนการมีส่วนร่วม แนวคิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) และแนวคิดความร่วมมือในการดำเนินงานแบบ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) มาใช้ในการดำเนินโครงการ โดยผสมความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย รวมถึงสนับสนุนงบประมาณให้กับชุมชน นำไปจัดกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาธรรมณูชุมชน ที่เหมาะสมกับบริบทรวมถึง

การให้ข้อเสนอแนะผ่านทางช่องทางสื่อสาร (ไลน์กลุ่ม) และการลงพื้นที่เพื่อช่วยจัดกระบวนการในบางชุมชนที่ประสบปัญหา สร้างเวทีให้เกิด ธรรมณูชุมชน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างและพัฒนาชุมชนเป็นหลักกำกับการทำงานและการปฏิบัติร่วมกันของคนในชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ หน่วยงานรัฐเป็นเพียงกลไกสนับสนุนเพื่อให้เกิดกติกากลางในการอยู่ร่วมกัน เพื่อช่วยจัดระบบระเบียบการอยู่ร่วมกันของผู้คนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ

ขั้นตอนวิธีการดำเนินการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ (Collaborative)





บนวิถีวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสภาพความจำเป็น เน้นการส่งเสริมการนำมิติด้านคุณธรรม ความดี วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นนั้นๆ มาเป็นพื้นฐานของการป้องกันการทุจริต คอร์รัปชันในสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมคุณธรรมในท้องถิ่น ให้เกิดเป็น ตำบลคุณธรรม โดยมีหุ้นส่วนความร่วมมือจากเครือข่ายที่มีในท้องถิ่น เช่น กลุ่มสตรี อสม กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มปุ๋ย กลุ่มธนาคารต้นไม้ หัวหน้าคุ้มบ้าน มาร่วมเป็นสภาตำบล จนเกิดเป็น Network manager

ผลสำเร็จจากการส่งเสริมเครือข่ายประชาสังคมต่อด้านการทุจริตด้วยวิถีวัฒนธรรมสามารถทำให้ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่โดยผู้นำ เกิดหลักในการปฏิบัติร่วมกัน แก้ไขปัญหาในมิติต่างๆ ที่สอดคล้องกับบริบท วัฒนธรรม ประเพณีของพื้นที่โดยตรง และมีจำนวนชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ 50 ชุมชน จากการจัดทำธรรมนูญชุมชน ทำให้เกิดการระดมทุนความดี สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรโดยดำเนินงานร่วมบูรณาการกับภาคีเครือข่ายของศูนย์คุณธรรม และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรโดยดำเนินงานร่วมบูรณาการกับภาคีเครือข่ายของศูนย์คุณธรรม ลดการใช้งบประมาณจากการที่แต่ละหน่วยต่างคนต่างทำ ลดความซ้ำซ้อนและภาระของพื้นที่ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานจากภาคประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่ตรงกับสภาพปัญหา ประเทศมีฐานหมู่บ้านที่เข้มแข็ง ลดการพึ่งพารายนอก ปลอดภัย ทุจริต คอร์รัปชัน รักษาผลประโยชน์ของชุมชนและประเทศชาติบ้านเมือง





สถาบันวิจัย
และพัฒนาพื้นที่สูง



“คนสร้างป่า”

ต้นแบบการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่โดยกระบวนการมีส่วนร่วม
โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงพ่าฝิ่ง - ศรีคีรีรักษ์

บ้านศรีคีรีรักษ์ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า หมู่ที่ 11 ตำบลเชียงทอง อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก ราษฎรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มากที่สุด ชาวบ้านประสบปัญหาการขาดผลผลิตตกต่ำ ทำให้ชุมชนมีหนี้สินรายได้ลดลง ซึ่งการที่จะมีรายได้เท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นนั้น ต้องใช้พื้นที่ในการปลูกข้าวโพดมากขึ้น จึงเกิดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อขยายพื้นที่ทำกินและมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม สุขภาพ และการเข้าถึงบริการของภาครัฐ มูลนิธิโครงการหลวงจึงได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงเข้าไปดำเนินงานด้านการพัฒนา โดยดำเนิน “โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงพ่าฝิ่ง-ศรีคีรีรักษ์” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560



เพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนและส่งเสริมกระบวนการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค้นหาผู้นำชุมชนที่มีคุณธรรม สร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นแก่ผู้นำชุมชน โดยมีกระบวนการพัฒนาเริ่มจากค้นหาผู้นำชุมชนที่มีคุณธรรม สร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นแก่ผู้นำชุมชน และศึกษาบริบทพื้นที่ ทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยให้นักวิชาการสำนักวิจัยและพัฒนาเข้าวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการของชุมชน (เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน) และกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา (แผนชุมชน แผนกลยุทธ์รายพื้นที่) จากนั้นถ่ายทอดองค์ความรู้และข้อมูลให้ผู้นำและชุมชน ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการและชุมชนมีส่วนร่วม นอกจากนี้จะดำเนินการให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมและประสานความร่วมมือภายในพื้นที่แล้ว สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงยังคำนึงถึงความต่อเนื่องของการพัฒนาด้วยการ **“สร้างคน”** พัฒนาให้เป็นผู้นำเกษตรกรในพื้นที่ ทำหน้าที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน และร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนกับเจ้าหน้าที่ของ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้การดำเนินงานพัฒนามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการใช้ทรัพยากรต่างๆ ทั้งบุคลากร งบประมาณ และเวลาอย่างคุ้มค่า รวมถึงเป็นผู้ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงให้กับเกษตรกร หน่วยงาน และผู้ที่สนใจ

ผลสำเร็จจากโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงผาผึ้ง-ศรีคีรีรักษ์ ทำให้สามารถสร้างอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคงทางอาหาร สร้างรายได้เพื่อแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร โดยใช้องค์ความรู้มาแก้ปัญหาความรู้ของชาวบ้าน เกิดการพึ่งตนเองระดับต่างๆ การพัฒนาสังคม และเสริมสร้างองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง ด้วยการพัฒนาด้านการตลาด โดยจัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร เพื่อความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ คืนพื้นที่ทำกินเพื่อการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว 4,897 ไร่ ที่ชาวบ้านศรีคีรีรักษ์ 189 ครอบครัวยังสามารถใช้ทำกินได้ตามพื้นที่ที่ได้รับการผ่อนปรน และเกิดการดำเนินงานแบบหุ้นส่วนการพัฒนาร่วมกับหน่วยงานระดับพื้นที่ นอกจากนี้ จากการพัฒนาด้วยการ **“สร้างคน”** ซึ่งในปัจจุบัน บ้านศรีคีรีรักษ์มีผู้นำเกษตรกรที่สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงได้คัดเลือกเพื่อให้บริการพัฒนาอย่างเข้มข้นผ่านการฝึกอบรมด้านอาชีพ การศึกษาดูงาน การพัฒนาแปลงสาธิตต้นแบบแล้ว จำนวน 10 ราย ซึ่งเป็นการสร้างเกษตรกรตัวอย่างเพื่อนำร่องและขยายผลต่อไป





สถาบันวิจัย และพัฒนาพื้นที่



แม่จริม: ชุมชนลดการเผาด้วยวิถีเกษตรตามแนวทาง โครงการหลวง

ตำบลแม่จริม ครอบคลุมชุมชน 6 หมู่บ้าน พื้นที่ทำกินส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ แม่น้ำน่านฝั่งตะวันออกตอนใต้ และอุทยานแห่งชาติดอยภูคา ในปัจจุบันประชาชนหันมาทำไร่ข้าวโพดเพิ่มมากขึ้น และมีการเผาป่าเพื่อเตรียมพื้นที่ทางการเกษตร ซึ่งจังหวัดน่านเป็นหนึ่งในพื้นที่ภาคเหนือที่ถูกชี้เป้าเป็นพื้นที่เกิดไฟป่าซ้ำซาก โดยรังสีติดอันดับ 4 จาก 9 จังหวัดภาคเหนือทางสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงจึงได้เข้าดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2552 จนถึงปัจจุบัน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงจึงได้เข้าดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2552 จนถึงปัจจุบัน สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงจึงได้มีการบริหารจัดการกระบวนการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการจากหน่วยงานทุกระดับ ร่วมประสานการทำงานกับหน่วยงานตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง



แบบโครงการหลวง คณะทำงานโครงการขยายผลโครงการหลวงระดับอำเภอแม่จริม และจังหวัดน่าน ซึ่งเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงมีบทบาทร่วมและช่วยผลักดันกิจกรรมส่งเสริมร่วมกับทุกหน่วยงาน โดยมีกระบวนการพัฒนาที่ดำเนินในพื้นที่ชุมชนตำบลแม่จริม เริ่มจากค้นหาผู้นำชุมชนที่มีคุณธรรม สร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นแก่ผู้นำชุมชน โดยผู้นำชุมชนมีส่วนสำคัญในทุกขั้นตอนของการพัฒนา เจ้าหน้าที่ที่ต้องค้นหาผู้นำแม่จริมทั้ง 6 หมู่บ้าน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ด้วยการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างใกล้ชิด หลังจากได้ผู้นำชุมชนแล้ว ต้องศึกษาบริบทพื้นที่ ทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยการพบปะ พูดคุย พาไปศึกษาเรียนรู้การดำเนินงานศูนย์โครงการหลวงปางตะ แม่ไถ พระบาทห้วยต้ม หนองหอย หนองเขียว แก่น้อย อินทนนท์ แม่สาใหม่ โดยเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงลงมือปฏิบัติกับผู้นำ อย่างใกล้ชิด



เพื่อสร้างความเชื่อมั่น สร้างการยอมรับและเชื่อถือกับชุมชน จากนั้นให้นักวิชาการสำนักวิจัยและพัฒนาเข้าวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการของชุมชน (เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน) และกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา (แผนชุมชน

แผนกลยุทธ์รายพื้นที่) จากนั้นถ่ายทอดองค์ความรู้และข้อมูลให้ผู้นำและชุมชน ร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการร่วมกับชุมชน เพื่อขยายการพัฒนาสู่ชุมชนบนพื้นที่สูงอื่น และขยายการพัฒนาด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

จากการร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ที่มุ่งจะทำให้ชุมชนแม่จริมเป็นชุมชนปลอดการเผา ทำให้เกษตรกรเปิดใจยอมรับและให้ความสำคัญกับปัญหา รู้สึกภาคภูมิใจที่ตนเองไม่เผา และไม่เพียงช่วยลดหมอกควัน ไม่ทำให้หน้าดินเสีย ยังสร้างรายได้จากการปลูกพืชเสริมด้วย และชุมชน 6 หมู่บ้านได้รับการพัฒนาที่ครอบคลุม สามารถขยายผลการดำเนินงานไปสู่ชุมชนอื่น และมีแปลงเกษตรกรตัวอย่างเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ มีการพัฒนาชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง เกิดเป็นกระบวนการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน

ประเภทรางวัลหุ้นส่วนความร่วมมือ
Engaged Citizen





นายสุกรีพงษ์ สังข์หลั่ง

การพัฒนาชุมชนบางพัฒนา



ผู้ใหญ่บ้านสุกรีพงษ์ สังข์หลั่ง เป็นนักอนุรักษ์และนักพัฒนา ด้วยแนวความคิดด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์ ที่ว่า **“เมื่อชุมชนมีบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว ย่อมทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความสมบูรณ์ ชุมชนจะสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้”** จากแนวคิดดังกล่าว ทำให้เป็นผู้นำชุมชนพัฒนาพื้นที่ป่าชายเลน จากที่เคยเสื่อมโทรมและถูกบุกรุกให้ฟื้นฟูกลับมาได้จำนวนหลายพันไร่ จนใน พ.ศ. 2544 ชุมชนบางพัฒน์ได้รับพระราชทานธงพิทักษ์ป่าเพื่อรักษาชีวิต และสามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ชุมชนเรื่องผลผลิตทางการประมง สร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ชุมชน โดยพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าชายเลนแก่ประชาชน โดยกำหนดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยว

เที่ยวปลูกป่าชายเลนคนละต้น เพื่อเป็นการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติคืนสู่แผ่นดิน และขยายผลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ผู้ใหญ่บ้านสุทธิพงษ์ได้สนับสนุนให้ชุมชนเกิดการรวมกลุ่มเครือข่ายที่เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ รวมถึงเป็นแกนหลักในการประสานให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน

ผลความสำเร็จ พื้นที่ป่าชายเลนในชุมชนเพิ่มขึ้นจาก 2000 ไร่ เป็น 5000 ไร่ เพิ่มแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ โดยมีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำทุกวัน วันละ 300,000 ฟอง (อัตราการรอดที่ ร้อยละ 10) จัดทำแนวเขตพิทักษ์สัตว์น้ำจำนวน 300 ไร่ - พลิกฟื้นพื้นที่ป่าชายเลนอุดมให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีแผนเพิ่มปีละ 200 ไร่ทุกปี ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพังงา และเป็นต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับชุมชนอื่น ๆ



โครงการการพัฒนาชุมชนบางพัฒนา



Pain Point

1. คุณภาพชีวิตของประชาชนไม่ดี
2. ขาดความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
3. การละเลยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น
4. ขาดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
5. ขาดการบริหารจัดการที่ดี



Impact

1. แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเป็นต้นแบบให้กับชุมชนอื่น
2. พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ
3. พัฒนาภาคท่องเที่ยวอย่างจริงจัง
4. เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหมู่บ้านชุมชน



ปัจจัยความสำเร็จ

1. การสร้างความตระหนัก
2. เครือข่ายที่มีความเข้มแข็ง
3. มีแผนระยะยาว

กระบวนการมีส่วนร่วม





นางหญิงแดง ทองใบ

โครงการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมบ้านซับสมบูน
อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้ใหญ่นางหญิงแดง ทองใบ

ทองใบเป็นผู้นำการขับเคลื่อนและผลักดันการทำงานแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชน ซับสมบูน ตำบลทุ่งจันทน์ อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ จนกลายเป็นแหล่งผลิตอาหารสัตว์น้ำที่เปรียบเสมือนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำของชุมชน สร้างรายได้ให้กับชุมชนและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว OTOP-นวัตวิถี โดยเป็นประธานคณะกรรมการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมบ้านซับสมบูน ร่วมกำหนดกฎระเบียบและหลักเกณฑ์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการฯ ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2560 และเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายคณะกรรมการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมของประเทศไทย และพัฒนาศักยภาพของชุมชนและคณะกรรมการประจำแหล่งน้ำในด้านต่างๆ เช่น ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด การบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ



ตลอดจนการบริหารจัดการกลุ่ม/กองทุน เป็นต้น บริหารจัดการแหล่งน้ำ ชุมชนและกลุ่ม เช่น การผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การสร้างอาหารธรรมชาติ การเพาะและอนุบาลลูกพันธุ์สัตว์น้ำ แปรรูปสัตว์น้ำการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีการลงทุนในการบริหารจัดการธนาคาร เกิดการแลกเปลี่ยน ยืม คินปัจจัยการผลิตและรายได้ และการปันผลประโยชน์ร่วมกัน รวมถึง การหาอาชีพเสริมให้กับกลุ่มสตรีและครัวเรือน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น สร้างความรู้และทักษะในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จืดและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ทำให้ชุมชนมีอาหารโปรตีนบริโภคเพียงพอทั้งในรูปแบบปลาสดและแปรรูป เกิดการรวมกลุ่มให้ชุมชนเป็นสมาชิกธนาคารผลิตสัตว์น้ำของชุมชน จนสามารถจัดสรรเงินรายได้จากโครงการเพื่อสาธารณะประโยชน์แก่ชุมชน และจัดตั้งหนองน้ำซับสมบูรณ์เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานด้านการประมง ทำให้มีการขยายผลโครงการในพื้นที่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 31 แห่ง และส่งเสริมหนองน้ำซับสมบูรณ์เป็นแหล่งท่องเที่ยว OTOP-นวัตกรรม วิถี ชุมชนเกิดความรักและสามัคคีและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น



โครงการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมบ้านซับสมบูรณ์ อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

Pain Point

1. แหล่งน้ำมีขีดจำกัดความอุดมสมบูรณ์
2. ผลผลิตสัตว์น้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค สร้างรายได้
3. ขาดศักยภาพด้านการบริหารแหล่งน้ำชุมชน



Impact

1. สร้างความรู้และทักษะและสร้างรายได้
2. เกิดการรวมกลุ่มเป็นสมาชิกธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำของชุมชน
3. มีกองทุนสร้างสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน
4. จัดส่งแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานด้านการประมง
5. ทำให้มีการขยายผล จำนวน 31 แห่ง
6. ส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยว OTOP-นวัตกรรม วิถี
7. ชุมชนเกิดความรักและสามัคคี
8. ชุมชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ชุมชนเข้มแข็ง
2. ผู้นำเข้มแข็ง
3. การบูรณาการของหน่วยงาน
4. ศักยภาพของแหล่งน้ำ



กระบวนการมีส่วนร่วม





นายชาลิน กันแพงศรี

การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชน
ในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษ :
กรณีศูนย์รับข้อมูลและเผยแพร่เครือข่ายอาชญากรรมคดีพิเศษ จังหวัดเลย



นายชาลิน กันแพงศรี เป็นเครือข่ายดีเอสไอภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ คณะทำงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตั้งแต่ปี 2555 ถึงปัจจุบัน เป็นหัวหน้าศูนย์รับข้อมูลและเผยแพร่เครือข่ายอาชญากรรมคดีพิเศษจังหวัดเลย และดำรงตำแหน่งประธานเครือข่ายอนุรักษ์ภูหินเหล็กไฟเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อำเภอนาดินดำ จังหวัดเลย ซึ่งเป็นชมรมที่มีวัตถุประสงค์ในการรณรงค์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ธรรมชาติ ในพื้นที่ป่าหินเหล็กไฟ ซึ่งเป็นป่าที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตชาวชุมชน นายชาลินเป็นเครือข่ายที่ติดตาม รายงานการเฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแส และแจ้งเรื่องร้องเรียนให้กับกรมสอบสวนคดีพิเศษมาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเป็นวิทยากรรายการวิทยุ “คลื่นดีเอสไอเราช่วยกัน” มี

บทบาทหลักในการสร้างการเกิดการบูรณาการการทำงาน หรือประสานเชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และสร้างหรือสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของภาคประชาชนในพื้นที่ โดยสร้างความตระหนัก และร่วมสร้างมาตรการป้องกันเชิงรุกแบบยั่งยืน และรักษาสิทธิของชุมชน และประสานให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ เข้าไปดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันการบุกรุกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดเลย อย่างกว้างขวาง เกิดเครือข่ายภาคประชาชน และทำให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และประมวลเรื่องพยานหลักฐานทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การเป็นคดีพิเศษ



โครงการการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษ : กรณีศูนย์รับข้อมูลและเผยแพร่เครือข่ายอาชญากรรมคดีพิเศษ จังหวัดเลย

Pain Point

1. ประชาชนขาดที่พึ่งจากหน่วยงานในพื้นที่
2. อาชญากรรมเกิดกับประชาชน



Impact

1. ลดการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่
2. ประชาชนรู้เท่าทันอาชญากรรมและภัยรูปแบบต่าง ๆ
3. ลดค่าใช้จ่ายของประชาชน
4. เพิ่มประสิทธิภาพของ DSI
5. มีองค์การเกิดอาชญากรรมได้อย่างยั่งยืน
6. ความตระหนักและสร้างมาตรการป้องกันเชิงรุก
7. รักษาสิทธิของชุมชน





สุริยา สะมะแอ

พลิกฟื้นทราย สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างสุขสู่ชุมชน



ผู้ใหญ่บ้านสุริยา สะมะแอ เป็นผู้นำในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรกรผสมผสานบนพื้นที่ดินทราย เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบในการเปลี่ยนพื้นที่ดินทรายจัดให้เป็นพื้นที่สีเขียวปลูกพืชผักได้ และเป็นผู้นำในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ดินทรายจัดระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม และกลุ่มสตรีแปรรูปการเกษตร จำนวน 2 กลุ่ม โดยได้รับเลือกเป็นประธานกลุ่มเกษตรกรปลูกผักผสมผสานบ้านบาเลาะ ซึ่งเป็นต้นแบบในการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) เกิดศูนย์เรียนรู้เกษตรกรผสมผสานบนพื้นที่ดินทราย โดยมีบทบาทสำคัญในการประสานสืบทอดกับทุกภาคส่วน กล้าตัดสินใจเปลี่ยนพื้นที่ดินทรายจัดให้เป็นพื้นที่สีเขียว และวางแผนปลูกผักหมุนเวียนให้มีผลผลิตไม่ให้ซ้ำกัน โดยการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้ามาใช้ในการปรับปรุงดินทรายให้สามารถปลูกพืชผักได้ ส่งผลให้เกษตรกรมีอาชีพ และรายได้

ตลอดทั้งปี ประชาชนที่ไปทำงานต่างถิ่นกลับคืนถิ่นมากขึ้น ครอบครัวมีความอบอุ่น ลดปัญหาหายเสพติดในชุมชนอีกทั้งยังเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากพื้นที่ดินทรายที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้ ให้สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้

ผลสำเร็จหรือประโยชน์ที่ได้รับด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกษตรกรมีอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม 29,560 บาทต่อครัวเรือน และปี 2560 มีรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นเป็น 56,828 บาท ต่อครัวเรือน **ด้านสังคม** เกิดศูนย์เรียนรู้เกษตรกรผสมผสานบนพื้นที่ดินทรายจัด เป็นต้นแบบการจัดพื้นที่ดินทรายจัดให้สามารถทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน เกิดเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่ดินทรายจัด ชาวชนกลุ่มเสี่ยงติดยาเสพติดลดลงเป็น 0 ราย เกษตรกรที่เคยไปทำอาชีพนอกพื้นที่ได้กลับเข้ามาทำอาชีพเกษตรที่บ้านของตนเอง ทำให้สถาบันครอบครัวเกิดความอบอุ่น **ด้านสิ่งแวดล้อม** เพิ่มพื้นที่ปลูกพืชผักในพื้นที่ดินทรายจำนวนประมาณ 99 ไร่ และคุณภาพดินทรายมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร



โครงการพลิกฟื้นทราย สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างสุขชุมชน

Pain Point

1. การว่างงาน
2. แรงงานอพยพ
3. ยาเสพติด
4. พื้นที่ทรุ น้ำท่วมขัง
5. ดินทรายจัด



Impact

1. เกษตรกรมีอาชีพ รายได้เพิ่มขึ้น
2. ผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด
3. ชุมชนมีความเข้มแข็ง พึ่งตนเอง
4. มีเครือข่ายเชื่อมโยง
5. แรงงานคืนถิ่น
6. ครอบครัวอบอุ่น
7. ลดปัญหาหายเสพติด
8. สันติสุขการพัฒนา พื้นที่เสียดประโยชน์



ปัจจัยความสำเร็จ

1. ความร่วมมือของทุกภาคส่วน
2. การมีศูนย์เรียนรู้ที่ปฏิบัติงานจริง
3. ความเข้มแข็งชุมชน
4. การเข้าร่วมร่วมของชุมชน





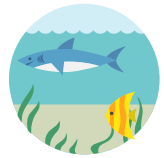
กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานรวมใจพัฒนาเมืองสามน้ำแพรกหนามแดง การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมในระบบนิเวศ 3 น้ำ แพรกหนามแดง



กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานรวมใจพัฒนาเมืองสามน้ำแพรกหนามแดง เป็นกลุ่มแกนนำที่ริเริ่มและผลักดันในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของชุมชนจากการจัดการน้ำที่เรื้อรังด้วยแนวคิด “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” โดยใช้กระบวนการในการปรับเปลี่ยนให้คนในชุมชน มาเป็นผู้ที่ตระหนักและเห็นความสำคัญของข้อมูลที่มีอยู่ในชุมชนมาปรับใช้ ร่วมกับกระบวนการการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างมีระบบ และมีการระดมความคิดในการแก้ปัญหาและหาทางออกเพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสรุปบทเรียนในการทำงานต่างๆ ของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ เป็นผู้ผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มเครือข่ายจากภาคประชาชนในจังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี ให้เข้าร่วมในการจัดตั้ง**คณะกรรมาธิการชลประทาน (JMC)** อีกทั้งยังเป็นผู้ประสานงานและชักชวนผู้

เกี่ยวข้องกับภาครัฐ เอกชน และประชาชน เข้ามาเป็นเครือข่าย มีการแลกเปลี่ยนความคิดและแนวทางการปัญหาต่างๆ เพื่อหาทางออกร่วมกัน

ผลลัพธ์จากการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้ได้แนวคิด กระบวนการเรียนรู้ที่มาจากชุมชน จนได้รูปแบบงานประตุที่ช่วยแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งเรื่องน้ำในพื้นที่ และยังก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้ใช้น้ำ (คนในชุมชน) ผู้จัดการน้ำ (เจ้าหน้าที่ชลประทาน) และผู้ที่เกี่ยวข้อง (ชุมชนต้นน้ำ กลางน้ำ ท้ายน้ำ และชุมชนข้างเคียง) รวมถึงภาคเอกชนต่างๆ เกิดกระบวนการทำงานใหม่ที่ถือเป็นหัวใจสำคัญ จนสามารถเป็นกลุ่มคนต้นแบบในการแก้ไขปัญหาเพื่อชุมชนและเป็นที่ยอมรับ ในด้านการพัฒนาชุมชนของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ทำให้เกษตรกรในชุมชน แพรกหนามแดงได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สมาชิกในชุมชนที่เกิดจากการรวมกลุ่มมีความเป็นอยู่ที่ดี เกิดการรวมกลุ่มผลิตและผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชนเพื่อจัดจำหน่าย ณ ศูนย์ฝึกเกิดการรวมกลุ่มผลิตและผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการน้ำแก่ภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนที่สนใจ ทั้งในและต่างประเทศ



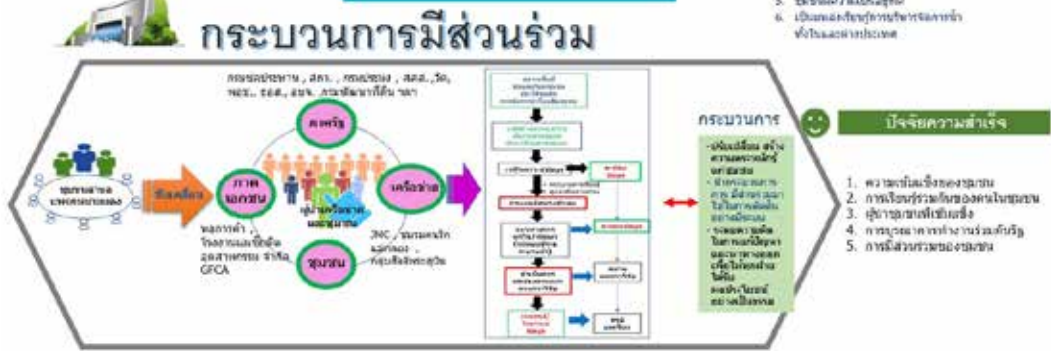
การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมในระบบนิเวศ 3 น้ำ แพรกหนามแดง

Pain Point

1. ความขัดแย้งการลงมือทำในพื้นที่
2. ผลกระทบเกษตรกรรมและรายได้
3. คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่

Impact

1. แนวคิดกระบวนการเรียนรู้ที่มาจากชุมชน รูปแบบงานประตุที่ช่วยแก้ไขปัญหา ขัดแย้ง
2. เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม
3. เกิดกลไกต้นแบบในการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมด้านเกษตรกรรมชุมชน
4. ทำให้นักท่องเที่ยวชุมชนได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
5. ชุมชนมีความเป็นอยู่ดี
6. เป็นแบบอย่างของการบริหารจัดการน้ำในและต่างประเทศ





เครือข่ายป่าไม้ตามแนวพระราชดำริตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (15 หมู่บ้าน)
โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอ้ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร



เครือข่ายป่าไม้ตามแนวพระราชดำริตำบลค้อเหนือ

ได้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ สรุปลักษณะของชุมชน ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยร่วมกันสำรวจสภาพภูมิสังคม และจัดทำเป็นฐานข้อมูลโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอ้ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร และจัดเวทีประชาคมเพื่อระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมจัดทำแผนแม่บทโครงการ และแผนปฏิบัติงานประจำปี ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน และร่วมดำเนินการต่อยอดและขยายผลการดำเนินงานในปีต่อไป อีกทั้งได้จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายป่าชุมชนและจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายและจัดทำระเบียบสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างสมาชิกเครือข่ายในพื้นที่ได้ โดยปรับปรุงโครงสร้าง และระบบบริหารงานของเครือข่ายป่าชุมชน

ตำบลคือเหนือ 15 หมู่บ้าน โดยได้เปลี่ยนชื่อเป็นเครือข่ายป่าไม้ตามแนวพระราชดำริตำบลคือเหนือ พร้อมทั้งได้ปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการระเบียบป่าชุมชน และระเบียบกองทุน ขึ้นมาใหม่

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับ ปัจจุบันเครือข่ายป่าไม้ตามแนวพระราชดำริตำบลคือเหนือสามารถหยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่าได้ประมาณ **ร้อยละ 95** เนื่องจากระเบียบป่าชุมชนได้รับการยอมรับโดยการมีส่วนร่วม ทั้ง 15 หมู่บ้าน การดำเนินการเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน มีการปรับใหม่เป็นกรณีตัวอย่างอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสมาชิกองค์กรได้เข้ามาเก็บหาของป่าในเกือบตลอดทั้งปี **ช่วยเป็นหูเป็นตาและเฝ้าระวังการกระทำผิด** นอกจากนี้ในปัจจุบันป่าชุมชนดงมัน ได้ฟื้นคืนความสมบูรณ์ด้วยตัวเอง และจากการฟื้นฟูโดยองค์กรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง **ประมาณร้อยละ 80 ของป่ามีปริมาณเพิ่มมากขึ้น** ได้แก่ เห็ดเผาะ เห็ดระโงก เห็ดโคน ไข่มดแดง แมลงไผ่ อื่นๆ จากการประเมินมูลค่าเพิ่มขึ้นนับล้านบาท



โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอั้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร

Pain Point

1. ประชาชนบุกรุก แคว้งกลาง ยึดถือครอบครองพื้นที่เพื่อทำการเกษตร
2. พื้นที่เกษตรกรรมของราษฎรโดยรอบถูกป่าทวมอยู่เนืองๆ
3. พื้นที่ป่าสมบูรณ์ได้ลดลงเรื่อยๆ

Impact

1. หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่าได้ประมาณ ร้อยละ 95
2. มีกระเทียมป่าชุมชนได้รับการยอมรับ
3. สมาชิกองค์กรได้เข้ามาเก็บหาของป่าในเกือบตลอดทั้งปี
4. ไม่เกิดไฟป่า หรือเกิดน้อยมาก
5. เกิดเครือข่ายในการอนุรักษ์ป่าไม้
6. ป่าชุมชนดงมัน ได้ฟื้นคืนความสมบูรณ์
7. ชุมชนมีรายได้จากของป่าที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น



กระบวนการมีส่วนร่วม



ปัจจัยความสำเร็จ

1. ความเข้มแข็งของชุมชน
2. การเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน
3. ผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง
4. การบูรณาการทางาร่วมกับรัฐ
5. การมีส่วนร่วมของชุมชน





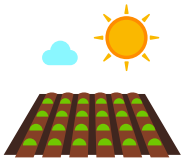
สหพันธ์เกษตรกรไทย โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม

สหพันธ์เกษตรกรไทย เกิดจากการจัดตั้งของสมาชิกเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ซึ่งขับเคลื่อนการพัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมจากจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เกษตรกรไทยและเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทย โดยเน้นการใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ร่วมกันพัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม มีบทบาทหลักในการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ในรูปแบบสหพันธ์เกษตรกรไทยจังหวัด ร่วมพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ระหว่างสมาชิก และภาคีเครือข่ายด้านการตลาด สหพันธ์ฯ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการดูแลให้คำแนะนำปรึกษาแก่สมาชิก และสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของภาคประชาชน(เกษตรกร)/เครือข่ายภาคประชาชน (กลุ่มเกษตรกร) เป็นผู้นำในการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ของพื้นที่/ชุมชน/สังคม ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการเลิกใช้สารเคมีและเข้าสู่กระบวนการเกษตรอินทรีย์



แบบมีส่วนร่วม จัดตั้งกลไกในการขับเคลื่อนตามโมเดลการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชาชน และพัฒนาต่อมาเป็นการจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในรูปแบบบริษัทประชารัฐรักสามัคคี 76 จังหวัดทั่วประเทศ ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เชื่อมโยงสินค้าเกษตรท้องถิ่นและเกษตรอินทรีย์ ไปยังตลาด Modern Trade สร้างให้มีผู้ตรวจแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมและพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรยั่งยืน เพื่อการตัดสินใจในการสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภคด้วยกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับไปถึงระดับแปลง

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับ การดำเนินการก่อให้เกิดผลสำเร็จรูปธรรมในพื้นที่จังหวัดต่างๆ มีการขยายผลความร่วมมือและจัดตั้งสมาพันธ์เกษตรกรมาเพิ่มขึ้น 21 จังหวัด มีสมาชิก 3,000 ราย และมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมกว่า 45,000 ไร่ ก่อให้เกิดประโยชน์ที่เป็นผลกระทบ (Impact) เชิงบวกต่อการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์และเกษตรกรรมยั่งยืน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และส่งผลดีต่อสุขภาพของเกษตรกรคนในชุมชน ผู้บริโภคสังคม และระบบนิเวศน์ของประเทศชาติ อย่างเป็นรูปธรรม



โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม

Pain Point

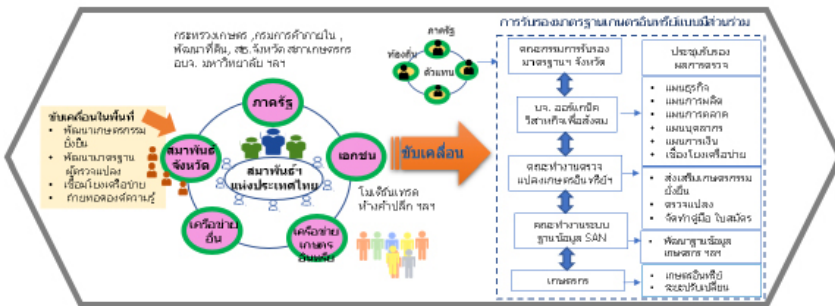
1. เกษตรกรไร้ตลาดเดิมจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาสาขาคัดค้านในผลผลิตและสุขภาพเกษตรกรและผู้บริโภค
2. สินค้าเกษตรอินทรีย์ขาดมาตรฐานการรับรอง



Impact

1. การจัดส่งสินค้าเกษตรอินทรีย์มีปริมาณเพิ่มขึ้น จากภาคการป้อนเพิ่มขึ้นระดับจังหวัด
2. ขยายผลความร่วมมือลงจัดตั้งสมาพันธ์เกษตรกรมาเพิ่มขึ้น 21 จังหวัด มีสมาชิก 3,000 ราย
3. พื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมกว่า 45,000 ไร่

กระบวนการมีส่วนร่วม



ปัจจัยความสำเร็จ

1. การบูรณาการทำงานร่วมกับรัฐ
2. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
3. การถ่ายทอดองค์ความรู้
4. มีการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นระบบ

ประเภทรางวัลเลื่อนล้อขยายผล
Participation Expanded





สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์



ต้นแบบโครงการส่งเสริมการตลาดกรีนมาร์เก็ตแบบบูรณาการโดยใช้การตลาดนำ : จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดสุรินทร์



โครงการส่งเสริมการตลาดกรีนมาร์เก็ต แบบบูรณาการโดยใช้ตลาดนำ: เพชรบูรณ์ โดยโครงการดังกล่าวได้รับรางวัลฯ ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) ในระดับดีเด่น ในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นการสนับสนุนและเชื่อมโยงการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการรวมกลุ่มของเครือข่ายชุมชน/เกษตรกร รวมทั้งบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานอื่น โดยเน้นการเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรในพื้นที่ให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นสหกรณ์ ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ได้นำมาเป็นต้นแบบและนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบ/แนวทางในการดำเนินการเพื่อขยายผลใน 2 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดสุรินทร์



1) พื้นที่ขยายผล พื้นที่ 1 : จังหวัดอำนาจเจริญ เกษตรกรส่วนใหญ่ มีฐานะยากจน สาเหตุสำคัญมาจากต้นทุนการผลิตข้าวที่สูงขึ้นทุกปี จากสภาพปัญหาดังกล่าว ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก กำหนดให้จังหวัดมียุทธศาสตร์และวิสัยทัศน์ของจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด



อำนาจเจริญ ได้เกิดแนวคิดใหม่ที่มุ่งแสวงหาทางออกให้เกษตรกร มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรง มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความยั่งยืน และมั่นคง จึงได้นำแนวทางในการดำเนินการของโครงการต้นแบบมาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อน ได้รวบรวมกลุ่มผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ และเดิมผลิตข้าวเปลือกจำหน่ายให้กับผู้รับซื้อหลายแหล่ง โดยวิธีการจัดทำ **“โครงการข้าวสังฆารม อานาจเจริญ”** และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ และยื่นขอตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของ IFOAM จากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (ม.ก.ท.) โดยวางแผนปรับเปลี่ยนการผลิตจาก

ข้าวหอมมะลิ เป็นพืช ผัก ผลไม้ จากการศึกษาดูงานโครงการต้นแบบฯ ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดตั้งเป็น **ห้างหุ้นส่วนจำกัด กุตะวันออร์แกนิกฟาร์ม** เพื่อขับเคลื่อนด้านการตลาดภายใต้เครื่องหมาย ซึ่งต่างจากโครงการต้นแบบที่ใช้รูปแบบสหกรณ์ ทั้งนี้ ยังมีการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีการบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ทำหน้าที่เป็น Key Actor ดำเนินการส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการตลาด ทำหน้าที่เป็น Partnership มีการนำเกษตรกร/ผู้ผลิต ไปเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้า ในจังหวัดต่างๆ ที่มีความต้องการสินค้าอินทรีย์ นอกจากนี้ เป็นกลไกหลัก Key Actor ด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

ผลสำเร็จจากการขยายผล เกิดการจ้างงานในชุมชนเพิ่มมากขึ้น เกิดแหล่งเรียนรู้ต้นแบบในชุมชน นำสู่การขยายผลในพื้นที่ของจังหวัดอำนาจเจริญ 4 กลุ่ม ที่สำคัญสามารถจัดตั้งเครือข่ายเพิ่มเป็น 30 กลุ่มย่อย สมาชิก 179 ราย ผลิตข้าวหอมมะลิได้รับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ IFORM, EU พื้นที่รวม 3,400 ไร่ ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อีกทั้งทำให้เพิ่มกระแสดemandความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีผลดีต่อสุขภาพ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ชุมชนเกิดความรัก ความสามัคคีในชุมชน



2) พื้นที่ขยายผล พื้นที่ 2 : จังหวัดสุรินทร์ ด้วยจังหวัด

มีนโยบาย/วิสัยทัศน์/พันธกิจ และแผนงานส่งเสริมการผลิตเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัยและมีสารพิษ จากที่มาดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิดเพื่อหาทางออกให้แก่สังคมด้านการเกษตร ซึ่งจังหวัดสุรินทร์ ได้ดำเนินการมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง มีเกษตรกรบ้านทัพไทยและเกษตรกรบ้านโคกวัด-โคกพุม จังหวัดสุรินทร์ได้รวมตัวกันทำเกษตรอินทรีย์ โดยมีสมาชิกเริ่มต้น 15 คน จัดตั้งกลุ่มขึ้นในนาม **“กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและอาชีพทางเลือกบ้านทัพไทย”** และ



ขอรับรองมาตรฐานจากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.) จนสมาชิกกลุ่มได้รับมาตรฐานและกลุ่มได้พัฒนามาตรฐานเพื่อการส่งออกไปยังตลาดยุโรป ดังนั้นเพื่อให้เป็นโมเดลของการขับเคลื่อนหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ทัพไทย เกิดรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ การตลาด สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์ ได้สนับสนุนในด้านองค์ความรู้ การตรวจรับรอง งบประมาณ เกิดความมั่นใจของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างจังหวัด และต่างประเทศ และสามารถนำไปขยายผลให้กลุ่มอื่นๆ ในจังหวัดสามารถนำไปพัฒนาเป็นต้นแบบของหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ได้ด้วย ประกอบกับ



ได้แนวทางในการดำเนินการของโครงการต้นแบบมาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนด้านการตลาดสีเขียวในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการวางตำแหน่งทางการตลาดที่มีกำลังซื้อสูง และใส่ใจด้านสุขภาพ โดยเฉพาะ ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร โรงแรม และส่งออกต่างประเทศ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ การยกระดับสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน จึงผลักดันให้เกิด **“หมู่บ้าน**

อินทรีย์ เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวตามวิถีชุมชน และสนองตอบต่อให้ประชาชนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น” โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมโดยการจัดตั้งเป็นสหกรณ์เกษตรอินทรีย์ทัพไทย ที่ได้รับมาตรฐาน GMP และ HACCP เพื่อเป็นการการันตีว่าอาหารมีความปลอดภัย



ผลสำเร็จจากการขยายผล ช่วยให้ชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น จำนวนสมาชิกเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นจนปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 239 คน และทำให้เกิด MOU ร่วมกับบริษัทต่างๆ เช่น บริษัทสีฟ้า จำกัด และโรงแรมในเครือ นอกจากนี้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น และเกิดความเข้มแข็งในชุมชน โดยพบว่าผลตรวจคัดกรองสารเคมีในเลือดประชากรในหมู่บ้าน เป็น 0% ในปี 2562 ปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรทพไทย กลายเป็นแหล่งเรียนรู้และต้นแบบในการศึกษา ต่อยอด ขยายผลไปยังกลุ่มเกษตรอินทรีย์ในหมู่บ้านอื่นๆ ต่อไป



สรุปความสำเร็จ

ในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน



สรุปความสำเร็จในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการ

การประเมินผลการดำเนินการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เพื่อมอบรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2562 เป็นการตรวจประเมินผลการดำเนินการหน่วยงานที่สมัครขอรับรางวัล ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ตามหลักเกณฑ์การพิจารณารางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2562 ซึ่งจากการตรวจประเมินพบว่า หน่วยงานที่ได้รับรางวัลฯ ในระดับดีเด่น จะเป็นหน่วยงานที่มีการเปิดระบบราชการให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วมทำงานอย่างชัดเจน สรุปลงตามประเภทรางวัลได้ดังนี้



1

รางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการ และเปิดระบบราชการในระดับการให้ข้อมูล (Inform) และระดับการรับฟังความคิดเห็น/การปรึกษาหารือ (Consult) อย่างเป็นทางการ โดยสามารถแสดงให้เห็นว่า เป็นองค์กรที่มีการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) สรุปดังนี้



1. การให้ข้อมูลข่าวสาร

องค์กรมีการให้ข้อมูล/ข่าวสารที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องตามบทบาทภารกิจขององค์กรผ่านช่องทางต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ขององค์กร Youtube Facebook และการสร้างความรู้ความเข้าใจในเวทีอบรม/สัมมนา/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่างๆ ฯลฯ และได้พัฒนาหรือนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ/ดิจิทัลใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารข้อมูลไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน โดยประชาชนสามารถนำข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลที่สื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์/สื่อดิจิทัล สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประมวลผล หรือวิเคราะห์แนวโน้ม/สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างดียิ่ง

2. การรับฟังความคิดเห็น/การปรึกษาหารือ

องค์กรมีช่องทางที่ใช้ในการรับฟังความคิดเห็น /ข้อร้องเรียน/ข้อเสนอแนะ ที่ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/กลุ่มเป้าหมาย และในเชิงพื้นที่อย่างกว้างขวางชัดเจน โดยกำหนดให้มีระบบ/การจัดการเกี่ยวกับความคิดเห็น /ข้อร้องเรียน/ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม มีการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ และมีระบบ/เจ้าหน้าที่ที่สรุปและนำความเห็นไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน รวมทั้งรายงาน/เสนอต่อผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้ มีการพัฒนาหรือนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบดิจิทัลสมัยใหม่ มาประยุกต์ใช้ในการรับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/ข้อร้องเรียน ทำให้ประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการแก้ปัญหาที่รวดเร็วขึ้น หรือได้รับการบริการที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. การพัฒนาหรือการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ หรือนวัตกรรม หรือเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงประสิทธิภาพในการเปิดเผยข้อมูลและรับฟังความคิดเห็น และการจัดทำระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงหรือการบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

องค์กรได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์มาใช้ในการปฏิบัติงานและให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเปลี่ยนผ่านจากรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์สู่รัฐบาลดิจิทัล (Digital transformation of the public sector) นั่นคือการนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้เป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับการทำงานภาครัฐให้มีความทันสมัยเพื่อสร้างบริการที่มีคุณค่าสู่ประชาชนด้วยการทำงานอย่างเป็นระบบและพึ่งพาทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานอิสระ ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน และปัจเจกบุคคลที่มีบทบาทในฐานะผู้ให้และผู้ใช้ข้อมูล รวมถึงร่วมสรรค์สร้างสาระที่จำเป็นและสำคัญต่อการให้บริการของภาครัฐ

โดยเฉพาะการให้บริการทางออนไลน์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่จะยกระดับอินเทอร์เน็ตและปรับปรุงประสิทธิภาพของภาครัฐ เช่น การให้บริการช่องทางออนไลน์ใหม่ ๆ ผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ เช่น แอปพลิเคชัน ที่มุ่งเน้นการให้บริการข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินการตามไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งครอบคลุมรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดรูปแบบการให้บริการและการประเมินการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับบริบทที่ สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางที่ชัดเจนในการประสานกันระหว่างนวัตกรรมและการทำงานเชิงบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดทำฐานข้อมูลภาครัฐเพื่อนำไปสู่การเป็นภาครัฐที่เปิดกว้าง โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ในรูปแบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน อีกทั้งยังออกแบบให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองกับความต้องการประชาชน





สรุปได้ว่า **หน่วยงานที่ได้รับรางวัลในระดับดีเด่น** ในประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) จะเป็นองค์กรที่มีการเปิดระบบราชการโดยการให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง สอดคล้องการดำเนินการตาม **ไทยแลนด์ 4.0** และภารกิจหลักขององค์กร ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกลุ่มเป้าหมายขององค์กรอย่างกว้างขวางและชัดเจน และมีระบบ/การจัดการที่สะท้อน Accountability ขององค์กร ที่มีการนำความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน หรือมีการแจ้งผลตอบกลับ รวมทั้ง สะท้อนถึงการทำงานที่มีประสิทธิภาพขององค์กร และการตอบสนองในการแก้ไขปัญหา/ความต้องการของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจนมากขึ้น ตลอดจนจนประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาจเป็นผู้ได้รับผลกระทบมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ที่นำไปสู่ความเชื่อมั่น/ศรัทธาต่อภาพลักษณ์องค์กร และการเปิดระบบราชการอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

TRUST

EXCHANGE

CO

S

2

รางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)

หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการ โดยเปิดระบบราชการให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในระดับการเข้ามาเกี่ยวข้อง (Involve) และระดับความร่วมมือ (Collaborate) อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งหน่วยงานที่ผ่านมาตรฐานการประเมินให้ได้รับรางวัลในระดับดีเด่น จะมีการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ และมีความสำเร็จที่แสดงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นต้นแบบที่จะนำไปสู่การพัฒนา/ต่อยอดการเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน/พื้นที่ การรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายที่เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือชัดเจน โดยสามารถสรุปภาพรวมได้ดังนี้

มีการดำเนินงานที่สะท้อนการทำงานแบบภาคีเครือข่าย โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมทำงานในลักษณะพหุภาคี/ภาคีเครือข่ายและภาคีที่เข้ามาร่วมทำงานมีการเชื่อมโยง และทำงานร่วมกันอย่างชัดเจน

การเข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินการของภาคประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง/เครือข่ายที่ชัดเจน โดยในการทำงานมีภาคประชาชน/สมาชิกเครือข่าย/ภาคีที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท ร่วมในการดำเนินงานในภารกิจ เป็นหุ้นส่วนและร่วม รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือจากภาคส่วนอื่น เช่น ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคเอกชน ฯลฯ และบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐอื่นในพื้นที่

บทบาทของหน่วยงานที่แสดงให้เห็นการให้ความสำคัญกับการเปิดระบบราชการและทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยในระยะเริ่มดำเนินการหน่วยงานจะเป็นกลไกหลัก (Key actor) ในการประสานและเชื่อมโยงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมและเกิดการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ซึ่งหน่วยงานจะมีบทบาทในการสร้างความร่วมมือและบริหารเครือข่าย (Network Manager) ซึ่งการดำเนินงานในระยะต่อมา หน่วยงานจะมีบทบาทเป็นเพียงผู้ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Facilitator) รวมทั้งประสาน/เชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน และทำงานร่วมกันแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ (Partnership)



ผลสำเร็จที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/ดำเนินงาน สะท้อนให้เห็นว่าเกิดประโยชน์กับคนในชุมชน ทั้งในเรื่องของรายได้ที่เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิต/ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และการอนุรักษ์ ฟื้นฟู/รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งผลสำเร็จที่เกิดขึ้นยังก่อให้เกิดผลกระทบที่ดีขึ้นต่อสังคม/ประเทศโดยรวม

แนวโน้มของการพัฒนาที่ยั่งยืนจากการทำงานร่วมกันแบบหุ้นส่วนความร่วมมือในพื้นที่ของทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง โดยเห็นได้จากการสรุปหรือถอดบทเรียน/การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเชื่อมโยงประสบการณ์ร่วมกันระหว่างเครือข่าย และความสำเร็จของการดำเนินงานสามารถเป็นต้นแบบ หรือศูนย์เรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ สำหรับชุมชนในการเรียนรู้ หรือเป็นแหล่งในการศึกษา/ดูงานของผู้สนใจ ซึ่งจะนำไปสู่การขยายผลตามแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อไป รวมทั้งการดำเนินงานสะท้อนการพัฒนา และการขยายผล/ต่อยอด ความมั่นคงในอาชีพหรือรายได้และคุณภาพชีวิตของชุมชน/เครือข่ายในพื้นที่อย่างยั่งยืน ตลอดจนเกิดความไว้วางใจ เชื่อมั่น และศรัทธา รวมถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาคี/เครือข่ายที่เข้ามาทำงานร่วมกันแบบกัลยาณมิตรอย่างชัดเจน



SUCCESS โดยมีข้อค้นพบที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ ดังนี้

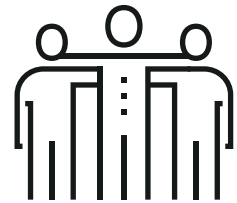
- 1 | ผู้บริหารของหน่วยงานให้ความสำคัญกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม** โดยเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย และการสื่อสารนโยบาย เพื่อเป็นทิศทางนำไปสู่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่ชัดเจน
- 2 | ผู้นำ** เป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์สำคัญในการเอื้อหรือส่งเสริมให้เกิดการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และเป็นผู้สร้างให้เกิดพลังความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้นำที่เป็นทางการ หรือผู้นำที่ไม่เป็นทางการ เช่น ผู้บริหารของส่วนราชการ ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น โดยเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการ

(Facilitator) เป็นผู้กระตุ้นให้เกิดกิจกรรม (Advocator) เป็นผู้ไกล่เกลี่ยกรณีเกิดปัญหา (Mediator) และเป็นผู้เสริมสร้างพลัง (Empower) ที่จะช่วยให้การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมบรรลุผลอย่างแท้จริง

- 3 | **เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน** โดยสามารถเป็นผู้บริหารจัดการเครือข่าย (Network Manager) หรือมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน (Facilitator) รวมทั้งการเป็นเจ้าภาพ/กลไกหลัก (Key Actor) ตลอดจนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับประชาชน รวมถึงมีทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 4 | **ความเข้มแข็งของภาคประชาชน** ที่มีจิตสาธารณะ มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา ซึ่งการมีส่วนร่วมที่เกิดจากภาคประชาชนที่เข้มแข็งพบว่า ประชาชนมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม/องค์กร เช่น กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น เพื่อทำงานกับหน่วยงานของรัฐแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ มีบรรยากาศของการทำงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้แก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ตรงประเด็น/ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
- 5 | **การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม/องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (NGOs)** เช่น มูลนิธิ สมาคมต่างๆ ที่เป็นแกนกลางในการเชื่อมโยงและประสานระหว่างภาครัฐกับชุมชน จะได้รับการยอมรับและสนับสนุนจากภาคประชาชนในการขับเคลื่อนโครงการหรือการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน
- 6 | **การทำงานแบบพหุภาคี/ภาคีเครือข่าย** ที่ประกอบด้วยสมาชิกเครือข่ายที่มาจากหลายๆ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน ช่วยให้เกิดความรู้สึก
- 7 | **เป็นเจ้าของ (Sense of Belonging)** และเป็นหุ้นส่วนในการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดการเชื่อมประสานการทำงานในพื้นที่ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการทำงานแบบหุ้นส่วนความร่วมมืออย่างยั่งยืน



- 8 | ความเป็นไว้วางใจ ความเชื่อมั่นศรัทธา และการยอมรับซึ่งกันและกัน** เป็นเงื่อนไขสำคัญของการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมที่ภาครัฐจะต้องแสดงให้เห็นภาคประชาชนเห็นถึงความจริงใจ และการให้เกียรติซึ่งกันและกัน รวมถึงความเสมอภาคในการเข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทร่วมกับภาครัฐ จะส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนมีประสิทธิภาพ และเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือมากยิ่งขึ้น
- 9 | การใช้ช่องทางการสื่อสารสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ** มีการสื่อสารสองทาง เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สื่อสารข้อมูล หรือประชาสัมพันธ์ และรับฟังความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ซึ่งจะเป็นช่องทางที่จะทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและสมาชิกเครือข่าย หรือประชาชนในพื้นที่ในการรับรู้ข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และทันการณ์ ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน
- 10 | ระบบฐานข้อมูลที่ดี** ซึ่งอาจเป็นฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐหรือของชุมชนที่มีการพัฒนาหรือปรับปรุงให้มีความทันสมัย นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการจัดการข้อมูลให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ สามารถใช้วิเคราะห์อ้างอิง และประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของพื้นที่/ชุมชนได้อย่างถูกต้องทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง



11 | ระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานหรือโครงการแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้โครงการเกิดความโปร่งใส และเกิดความเชื่อมั่นในการใช้งบประมาณแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐ

12 | การจัดการความรู้ จากการถอดบทเรียนจากการดำเนินงานในพื้นที่ที่จะทำให้เกิดทราบถึงรูปแบบหรือวิธีการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และผลสำเร็จที่เกิดขึ้น รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการหรือประเด็นการพัฒนาในพื้นที่นั้นๆ โดยมีต้นแบบ/ศูนย์เรียนรู้ และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกเครือข่าย ซึ่งสามารถนำไปขยายผลหรือการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการในพื้นที่อื่น หรือโครงการอื่นๆ ให้เกิดการพัฒนายั่งยืนต่อไปในอนาคต





คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ที่ ๖ /๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ
เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายในการบริหารราชการที่มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ซึ่งแนวทางสำคัญที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารราชการ คือ การบริหารราชการระบบเปิดหรือการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการหรือขั้นตอนต่าง ๆ ในการบริหารราชการ และมีการบูรณาการการทำงานกับภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่มุ่งเน้นการบริหารงานภาครัฐเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑/๑๐ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ จึงแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม โดยมีองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่และเบี่ยงประชุม ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	นางจุรี	วิจิตรวาทการ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	เลขาธิการ ก.พ.ร.		รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	นางสาวกนกกาญจน์	อนุแก่นทราย	อนุกรรมการ
๑.๔	นางสาวทิพวรรณ	หล่อสุวรรณรัตน์	อนุกรรมการ
๑.๕	นายเทพ	หิมะทองคำ	อนุกรรมการ
๑.๖	นางนิชา	หิรัญบุรณะ ฐวธรรม	อนุกรรมการ
๑.๗	นางผาณิต	นิติทัศน์ประภาศ	อนุกรรมการ
๑.๘	นายมีชัย	วีระไวทยะ	อนุกรรมการ
๑.๙	นายวสันต์	ภัยหลีกลี	อนุกรรมการ
๑.๑๐	นางสุรางค์	เปรมปรีดี	อนุกรรมการ
๑.๑๑	นางสาวอรพินท์	สพโชคชัย	อนุกรรมการ
๑.๑๒	เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ.ร.		อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๓	เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ.ร.		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๔	เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ.ร.		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๒. อำนาจหน้าที่...

Signature

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ กำหนดแนวทาง มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการพัฒนาและส่งเสริมให้ส่วนราชการระดับต่าง ๆ มีการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หรือการบริหารราชการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินตามความเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒.๒ ให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อเสนอแนะ และส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ นำแนวคิดและวิธีการบริหารราชการที่เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไปดำเนินการ เพื่อปรับระบบราชการสู่การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ตามแนวทาง มาตรการ และวิธีการที่กำหนด

๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามคำสั่งนี้

๒.๔ เรียกให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ จัดส่งเอกสาร ข้อมูล เข้าชี้แจงข้อเท็จจริง และดำเนินการอื่น ๆ แก่คณะอนุกรรมการและผู้ได้รับแต่งตั้ง หรือได้รับมอบหมายตามคำสั่งนี้

๒.๕ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการมอบหมาย

๓. ให้คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายเดือน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด โดยให้ได้รับเบี้ยประชุมเฉพาะในเดือนที่ได้ร่วมประชุม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙



(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ



คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
ที่ ๖ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ที่ ๖/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการ
บริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม และ
สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐมีการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนและ
ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินตามความเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบริหาร
ราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและตอบสนองความต้องการของประชาชน นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ ๖/๒๕๕๙
ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบกับมติคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนา
และส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒
จึงแต่งตั้งคณะทำงานตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน
๓ คณะ โดยมีองค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะทำงานกลั่นกรองเอกสารรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

๑.๑ องค์ประกอบ

๑) นางอารีย์พันธ์	เจริญสุข	ประธานคณะทำงาน
๒) นายกล้า	จิระสานต์	คณะทำงาน
๓) นางสาวจารุวรรณ	ผ่องพักตร์	คณะทำงาน
๔) นายชัยยุทธ	กมลศิริสกุล	คณะทำงาน
๕) นายทศพร	จันทมงคลเลิศ	คณะทำงาน
๖) นางสาวธนพร	บวรธรรมจักร	คณะทำงาน
๗) นางนงลักษณ์	เจริญจงสุข	คณะทำงาน
๘) นายนิรนาท	นักดนตรี	คณะทำงาน
๙) นางสาวบุษยา	เจริญผล	คณะทำงาน
๑๐) นายประยุทธ์	นามสุบิน	คณะทำงาน
๑๑) นายวรพงษ์	ตั้งพิมพ์จิตต์	คณะทำงาน
๑๒) นายวิทยา	தியะวงศ์	คณะทำงาน
๑๓) นางสาววิริยา	เนตรน้อย	คณะทำงาน

๑๔) นางสาว...
ที่ส่งเอกสาร

๑๔) นางสาวศรีประภา	ถมกระจ่าง	คณะทำงาน
๑๕) นางสาวสลิลาทิพย์	ทิพย์ไกรศร	คณะทำงาน
๑๖) นายอนุชิต	ขุนสวัสดิกุล	คณะทำงาน
๑๗) นางสาวอรพิน	ทรงประสิทธิ์	คณะทำงาน
๑๘) นายเอกชัย	ตันสุศตานนท์	คณะทำงาน
๑๙) นางกาญจนา	มังกโรทัย	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๐) นางสาวนวลจันทร์	แสงมณี	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑) นางสาวจิราภรณ์	อิสริโยดม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒) นางสาวดวงทอง	สังข์แก้ว	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒ หน้าที่และอำนาจ

๑) พิจารณากลับกรองผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เสนอขอรับรางวัล
เลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) พิจารณาผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เห็นควรได้รับรางวัลเสนอ
ต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

๓) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนา
และส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมอบหมาย

๒. คณะทำงานตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่

๒.๑ องค์ประกอบ

๑) นางสาวกนกกาญจน์	อนุแก่นทราย	ที่ปรึกษา
๒) นางสาวทิพวรรณ	หล่อสุวรรณรัตน์	ที่ปรึกษา
๓) นางสาวอรพินท์	สหโชคชัย	ที่ปรึกษา
๔) นางอารีย์พันธ์	เจริญสุข	ประธานคณะทำงาน
๕) นางสาวจารุวรรณ	ผ่องพักตร์	คณะทำงาน
๖) นางฉวีวรรณ	เกียรติโชคชัยกุล	คณะทำงาน
๗) นายชัยยุทธ	กมลศิริสกุล	คณะทำงาน
๘) ว่าที่ร้อยตรี ไชยวุฒิ	วุฒดิรักษ์	คณะทำงาน
๙) นางสาวบุษยา	เจริญผล	คณะทำงาน
๑๐) นางเยาวลักษณ์	ตั้งบุญญะศิริ	คณะทำงาน
๑๑) นางสาววิริยา	เนตรน้อย	คณะทำงาน
๑๒) นายศรัณย์	ธิติลักษณ์	คณะทำงาน
๑๓) นางสาวศรีประภา	ถมกระจ่าง	คณะทำงาน
๑๔) นายอนุชิต	ขุนสวัสดิกุล	คณะทำงาน
๑๕) นางสาวอรทัย	ก๊กผล	คณะทำงาน
๑๕) นางสาวอรพิน	ทรงประสิทธิ์	คณะทำงาน
๑๗) นางกาญจนา	มังกโรทัย	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๘) นางสาวนวลจันทร์	แสงมณี	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

- ๑๙) นางสาวจิราภรณ์ อิศริโยตม คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
 ๒๐) นางสาวดวงทอง สังข์แก้ว คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

๑) ตรวจสอบประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ณ พื้นที่ปฏิบัติงานที่มีผลการประเมินในขั้นตอนที่ ๑ ในระดับดีเด่น

๒) พิจารณาผลการตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน และเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพิจารณาเห็นชอบ

๓) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมอบหมาย

๓. คณะทำงานตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ในพื้นที่ (สมทบ)

๓.๑ องค์ประกอบ

- ๑) ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (จำนวน ๓ คน) คณะทำงาน
 ๒) ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (จำนวน ๓ คน) คณะทำงาน
 ๓) ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบล (จำนวน ๓ คน) คณะทำงาน
 (ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑)

๓.๒ หน้าที่และอำนาจ

๑) ร่วมตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ณ พื้นที่ปฏิบัติงานที่มีผลการประเมินในขั้นตอนที่ ๑ ในระดับดีเด่น

๒) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒


 (นงจური วิจิตรวาทการ)

ประธานอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ
 เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม



สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
59/1 ถนนพหลโยธิน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 02 356 9999

